Poštnina plačana v gotovini | Leto LV. | V Ljubljani, v nedeljo, dne 4. septembra 1927 | Št. 199. | Posamezna številka 3 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1·50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo — Uredništva telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 — Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Obupni manevri SDS.

Ves teden so se nasprotniki sedanje vlade, zlasti pa propadajoča SDS, za žive in mrtve trudili, da bi svetu dopovedali, da je Vukičević »odžagan«, izključen iz radikalne stranke in da je končal svoje politično življenje.

S tem v zvezi je SDS seveda skovala »popoln polom blejskega sporazuma« in »polom vse dr. Koroščeve politike« in rajala od veselja, da bi s tem prikrila svoje lastno razpadanje.

Pa le dva dni. **Včeraj je prišla na dan resnica, ki pravi, da Vukičević ni podlegel, da se radikalna stranka ne razcepi, in da je glavni odbor potrdil tudi vse kandidatne liste Velje Vukičeviča in njegovih radikalnih ministrov kot službene liste narodne radikalne stranke.**

Kako je prišlo do bedastih esdeesarskih tirad?

Velja Vukičević je bil v sporu z ljudmi, ki bi bili radi ministri, pa jih on ni vzel v svojo vlado. Ti ljudje imajo v rokah glavni odbor radikalne stranke. Zato so skušali izrabiti to svojo funkcijo proti ministrskemu predsedniku. **Vukičević je za to vedel, se na to pripravil in računal z vsemi posledicami. Vukičević je bil pripravljen tudi za slučaj, da ga res izključijo, in je bilo že vnaprej gotovo, da bi Vukičević zmagal in bi vsi njegovi nasprotniki pri prvi priložnosti gladko frčali iz glavnega odbora, ki je pod sedanjim vodstvom itak postal zelo malo pomemben.**

Aca Stanojević se je boju med vlado in glavnim odborom hotel za vsako ceno **izogniti.** Ko drugega ni več mogel, se enostavno ni udeleževal več sej glavnega odbora, ampak si je pustil njegove sklepe pošiljati v Vrbnjačko banjo, da je tam kot prvi podpredsednik mirno lahko izvajal korekture, ki so se mu zdele za pomirjenje v stranki potrebne. In ko je glavni odbor sklenil proglas, v katerem obsoja Vukičeviča, **je Aca Stanojević vzel rdeč svinčnik in črtal, črtal vse, kar je bilo ostrega proti Vukičeviču, njegovi vladi in njegovim kandidatom.**

Proglas, ki ga je izdal glavni odbor, je torej izraz zmage g. Vukičeviča in tistih, ki hočejo, da radikalna stranka izide iz volitev močna in složna.

Vse pripovedovanje SDS, da bo Vukičević izbacnjen, da je propadel, da bo izginil, **je iz zraka vzeto!**

Tudi če bi kak član ali več članov glavnega odbora še kaj nastopalo proti Vukičeviču, **je to čisto brez pomena, ker radikalna stranka danes dejansko ni več v rokah glavnega odbora, ampak Velje Vukičeviča.** To je dovolj jasno povedal šef zemljoradniške stranke Joca Jovanović, ki je označil glavni odbor za figuro odveč, za instanco, ki je izgubila v stranki ves ugled, vso avtoriteto in vso moč.

Največja bedastoča pa je iz teh razprtij v radikalni stranki sklepati na uspeh ali neuspeh politike SLS. Za našo stranko je precej vseeno, katera struja v radikalni stranki zmaga, da le ne zmagajo izvestni politiki, ki so postali za vsako vlado nemogoči. Z Veljo Vukičevičem imamo poseben prijateljski pakt, toda ta pakt ne pade v vodo tudi če bi padel — kar pa sigurno ne bo — Vukičević. Nas veže dobro prijateljstvo z Nikolo Uzunovičem in drugimi prijatelji radikalne stranke. Naše načelo je: **Z radikalno stranko hočemo sodelovati na dogovorjenem programu. V notranje prepire radikalne stranke se ne vtikamo, prepričani pa smo, da bo stranka izšla močna in složna iz volitev, da se bodo po volitvah izgubile vse ostrine, ki so se pokazale v volivnem boju in bomo mogli z NRS, demokrati in muslimani ustvariti močno in trajno delovno vlado.**

Dogodki kažejo, da je naš račun pravilen. Nasprotniki sedanje vlade med radikali so izgubili tla. Tisti, ki so sejali razdor, so propadli. SDS pa je za eno razočaranje bogatejša. Rada bi bila rešila zase kaj glasov s tem, da je skušala begati volivce z »razcepom« v radikalni stranki, pa ji je tudi to izpodletelo. Pribičević-Žerjavova stranka ne izbeži svoji skorajšnji politični smrti. **Ne marajo je radikali, odločno in složno jo odbijata Davidović in Marinković, nobena stranka se noče z njo kompromitirati in onemogočiti, lastni pristaši jo trumoma zapuščajo, v njenih vrstah vlada najhujši razdor in nesoglasje. Zato pa jo bo 11. septembra zadela tudi neizbežna usoda!**

Pribičević in Žerjav popolnoma zapuščena.

ZA MARINKOVIČEM ODKLANJA PRIBIČEVIČA »SAMOUPRAVA«. — SDS JE DEFINITIVNO DOIGRALA. — LAŽ O DEMOKRATSKEM BLOKU«. — PRIBIČEVIČA IN ŽERJAVA NE MARA NIHČE VEČ.

r **Belgrad**, 3. sept. (Izv.) Današnja »Samouprava« se peča s proglasom samostojnih demokratov in zatrjuje, da je vse neresnica, kar trdi proglas, da gre preko vseh mej in da ji sploh manjkajo izrazi za označbo tega proglasa, kajti jasno je kot beli dan, da Pribičević nima v Srbiji nikogar za seboj. V prečanskih krajih nikjer ne stoji dobro, četudi z vsemi sredstvi poskuša na račun radikalov kaj ujeti. V teh svojih željah in namerah naš Gambetta ne izbira sredstev: intrige, klevete, neštevilne obljube ljudstvu, vse mu je dobrodošlo ,da bi le prineslo kak glas. Sklepa sporazume, kot je to napravil v Bosni z zemljoradniki. Tudi z Radičem bi se pobratil, če bi ta hotel. Toda vse to mu ne bo pomagalo, ker je svojo igro definitivno doigral. Ljudstvo ga noče. Zrušile so se mu najtrdnejše trdnjave kot Lika, Kordum. Pričakovati so še nadaljnja razočaranja. Pred tem ga ne reši niti sladkosentimentalni proglas njegove stranke, ki je bil te dni objavljen.«

Poročali smo že, da je Pribičevičev proglas milo sestavljen in naj bi služil vladnim strankam kot dokaz spokorjenja in prošnje za vstop v vlado.

Izredno oster odgovor Marinkoviča in sedaj glavnega organa radikalne stranke z naslovom: »Zastonj, tudi to ne bo pomagalo«, sta po izjavah tukajšnjih političnih krogov namenjena prečanskim krogom kot opozorilo volivcem, naj ne nasedajo lažnivim poročilom sam. dem. tiska o »bodočem demokratskem bloku«. Pribičević in Žerjav sta definitivno doigrala.

Neumne intrige SDS.

r **Belgrad**, 3. septembra. (Izv.) Znano je, kako si današnji samostojni demokratski tisk skuša v Sloveniji v obupni osamelosti pomagati s spletkarskimi vestmi, češ, Vukičević je izključen iz radikalne stranke, radikalna stranka je pozvala pristaše, naj ne glasujejo za Vukičeviča, nato zopet, da so pašičevci v glavnem odboru razveljavili vse vladne liste in podobno. Zagovorniki pašičevcev so v obupnosti čakali na zadnji volivni šlager, na proglas. Pa tudi ta proglas ni prinesel samostojnim demokratom senzacije in jih skrajno presenetil. Danes se Pribičević zadovoljuje z ugotovitvijo nesoglasij v tem proglasu, ker da pašičevci odklanjajo odgovornost za delo vlade, na drugi strani pa priporočajo vladne kandidatne liste. Ker take ugotovitve kaj malo zaležejo, so danes pribičevci raznesli verzijo, da je Stanojević pristal na ta milejši proglas šele tedaj, ko je natanko proučil kombinacije in sestavo nove vlade. Te kombinacije pa da izključujejo Vukičeviča kot predsednika bodoče vlade in da so Stanojeviča o tem informirali gotovi gospodje iz vlade. V nizu intrig samostojnih demokratov ta ni zadnja. Gotovo pa je tako neumna in brezuspešna kot vse dosedanje.

Kongres gospodarskih zbornic.

r **Belgrad**, 3. sept. (Izv.) Danes ob 10. uri dopoldne se je v dvorani belgrajske borze otvoril kongres gospodarskih zbornic naše države, katerega se udeležuje 200 delegatov. Otvoritvi so prisostvovali zastopniki ministrstev za trgovino, finance, gozdarstvo in rudarstvo, kmetijstvo in železnic in uprave državnih monopolov. Kongres je otvoril predsednik belgrajske zbornice TOI Radojlović. Kongres je častital zagrebški zbornici k njeni 75 letnici.

Podpredsednik belgrajske zbornice TOI Stanojević je referiral o stanju gospodarstva v naši državi in ugotovil, da naš izvoz od l. 1924. dalje stalno pada. V l. 1926-27 je znašal izvoz okoli 6 miljard 860 milj. Din, l. 1924. pa 9 miljard, 538 miljonov 774 tisoč 400 Din. Predlagal je, da se gotove gimnazije preustroje v gospodarske šole, ki bodo vzgajale naš gospodarski naraščaj.

Nato je sledil referat o stanju tobaka. — Kongres se bo zaključil jutri po sprejetju resolucij.

Kaj pravijo v Belgradu o ljubljanski SDSarski politiki.

r **Belgrad**, 3. sept. (Izv.) V belgrajskih krogih gredo preko deviškega govora ljubljanskega kandidata SDS. Njegove besede o klerikalnem terorju se spričo batinaškega terorja samostojnih demokratov ne jemljejo resno. Da si zagovornica in roditeljica zakona o zaščiti države izbira kot zadnje obupno sredstvo boj proti lastnemu otroku in zanikanje očetovstva, pravijo, so zmožni samo politiki samostojno demokratskega kova.

VOLIVNI BOJ V BELGRADU.

r **Belgrad**. 3. sept. (Izv.) Spričo vedno bolj bližajočega se dneva volitev je jasno, da postaja boj med posameznimi kandidati vedno ostrejši in da splošni politični boj v časopisju prehaja v boj med kandidati in protikandidati. Za 6. t. m. je Davidović napovedal shod, na katerem bo prišel na dan z obtožbami političnega značaja.

Ferad beg Draga oproščen.

r **Belgrad**, 3. sept. (Izv.) Senzacija dneva je bila oprostitev bivšega vodje džemijeta Ferad beg Drage, katerega je sodišče v Kosovski Mitrovici obsodilo na 20 let robije. Kasacijsko sodišče je razsodbo razveljavilo. V razlogih pravi, da so dejanja, ki se Ferad beg Dragi očitajo, ali zastarela, ali vsled splošnih amnestij postala brezpredmetna.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

Prijateljski dogovor med Jugoslavijo in Bolgarijo?

r **Belgrad**, 3. septembra. (Izv.) Solunski, v francoščini pisani »Progrès« prinaša senzacionalno vest, da se bo prijateljski dogovor med Sofijo in Belgradom podpisal v nedeljo in da je radi tega nekaj bolgarskih ministrov odpotovalo v Belgrad.

Odplačevanje dolga Angliji.

r **Belgrad**, 3. septembra. (Izv.) 5. in 6. t. m. se bo izvršilo prvo plačilo našega dolga Angliji. Vsota je že deponirana v Nar. banki in znaša 129.271 funtov šterlingov. Besedilo doseženega sporazuma o odplačevanju dolga se bo objavilo te dni v Belgradu.

VELJA VUKIČEVIČ SE VRNE.

r **Belgrad**, 3. septembra. (Izv.) Za jutri se pričakuje v Belgrad prihod ministrskega predsednika Vukičeviča z njegovega agitacijskega potovanja. Nato bo seja ministrskega sveta, da se določijo še zadnja navodila glede volitev.

HIPOTEKARNA BANKA.

r **Belgrad**, 3. septembra. (Izv.) Osebje podružnice Hipotekarne banke v Zagrebu in v Ljubljani je pozvano na prakso v centralo v Belgrad. Za ravnatelja zagrebške podružnice je imenovan dr. Novak, kandidat Modic za ljubljansko podružnico je propadel in čakajo na nadaljnje predloge.

OBČINSKE VOLITVE V VOJVODINI.

r **Belgrad**, 3. septembra. (Izv.) Danes se je v »Službenih novinah« objavil pravilnik o občinskih volitvah v Vojvodini, ki se morajo izvršiti v dveh mesecih na podlagi starega madjarskega zakona.

Volitve 11. septembra

Nosilec vseh naših list je
dr. Anton Korošec

Skrinjice SLS so:

Na Kranjskem:
2 druga 2

Na Štajerskem:
1 prva 1

V Ljubljani:
1 prva 1

DVE SMRTNI OBSODBI.

r **Belgrad**, 3. septembra. (Izv.) Sodišče v Valjevu je obsodilo na smrt hajduka Bajo Omaroviča in Maksimoviča iz hajduške družbe Bojoviča. Drugi udeleženci so obsojeni na več let težke ječe.

Afera Rakovskega.

v **Pariz**, 3. sept. (Izv.) »Petit Parisien« in »Matin« poročata, da je Briand naročil francoskemu poslaniku v Moskvi, da se pritoži pri Čičerinu radi ruskega poslanika v Parizu Rakovskega, ker se je kot član eksekutivnega odbora III. internacionale na nekem manifestu, s katerim se sovjetska vlada pozivlje, da se zopet vrne, podpisal. Ta demarša se je že izvršila in Čičerin je na pritožbo poslal Briandu pismo, katero je bilo včeraj v ministrskem svetu prečitano o priliki komunistične debate. Kakor poroča »Matin«, ki zahteva odpoklic Rakovskega, je Čičerin ruskega poslanika v Parizu kratkomalo desavuiral.

Poplave v Romuniji.

ŠTEVILNE ČLOVEŠKE ŽRTVE.

v **Bukarešt**, 3. sept. (Izv.) Radi velikega deževja v zadnjih dneh so nastale v Erdelju in v Bukovini velike poplave. Posebno resna je katastrofa v okolici Bistrice v Bukovini. Nenadoma prihajajoča voda je odplavila cele vasi. Oblastva in vojaštvo se je obupno prizadevalo, da reši, kar se da rešiti, bilo pa je vse zastonj. Železniške, brzojavne in telefonske zveze so prekinjene. Veliko škodo je napravila voda v Kirlibabi v Bukovini, kjer je med vojno bila silna bitka med Rusijo in Avstrijo. Iz Kirlibabe se je rešilo 55 oseb v neki strelski jarek iz betona. Strelski jarek se je podrl in je pod seboj pokopal vse ljudi, od katerih je bilo takoj mrtvih 24, dočim so ostali bili smrtnonevarno poškodovani.

Kitajske homatije.

v **London**, 3. sept. (Izv.) Iz poročil, ki prihajajo iz Francije, izhaja, da je severna armada generala Sunčuanfanga, ki je hotela prekoračiti reko Jangcekjang bila od nacionalne armade pognana nazaj. Severna armada je imela pri poskusu, prekoračiti reko Jangce pri Cjancjangu in Nankingu, težke izgube. Posebno hude zgube je imela ta armada pri Nankingu, kjer je delovala silno močna artilerija in kjer je bilo mrtvih 1800 mož.

Industrijski delavci in rudarji bodo 11. septembra volivci SLS.

Nesramne laži in obrekovanja, s katerimi je navalilo časopisje SDS na poslance SLS, zlasti na tiste naše zastopnike, katerim je stranka poverila vodstvo in brigo za socialno politična vprašanja in posebej za delavske zadeve, so med delavstvom vzbudila splošen odpor in obsodbo.

Po vseh delavskih centrih, rudarskih revirjih in industrijskih krajih se te dni živahno razpravlja, kje je delavstvo dobilo največ pomoči, kdo je za delavska vprašanja imel največ smisla in srca.

Povsod delavstvo vseh naziranj in skupin soglasno ugotavlja, **da ima v tem oziru edina SLS pokazati na realne uspehe, edino ona ima v delavskih zadevah čiste roke, edino nanjo so se delavci vselej in v vsakem položaju lahko zanesli in dobili podporo.**

Takoj prvi krščansko-socialni minister za socialno polittiko **Jože Gostinčar je uzakonil osemurni delavnik.** To je bila prva velika zmaga krščanskih socialcev v najtežjih povojnih razmerah.

Pri mezdnih gibanjih so krščanski socialci bili največja opora delavstva. Poslanci SLS so vselej, kadar je bilo delavstvo v boju s kapitalom, podpirali z vsem svojim vplivom poštene in upravičene delavske zahteve. Dočim so pristaši SDS pri zadnjem štrajku v Trbovljah delavstvo izdali in štrajk lomili, so krščanski socialci vztrajali do konca. **Vsled izdajstva SDS pa rudarje v Trbovljah še danes glava boli.**

Ko je bivša kranjska Orjuna razsajala v Trbovljah, ko so streljali delavce in rudarje, je bila edina SLS, ki je dala svoje časopisje, svoje poslance in vso svojo moč delavstvu na razpolago in preprečila, da ni beli teror še huje plesal po delavskih truplih!

Poslanec dr. Gosar je pred leti ostro nastopil proti preveliki dohodnini, ki so jo morali plačevati rudarji v Trbovljah in dosegel, da rudarji dve leti sploh niso plačevali nobene dohodnine.

Davek na ročno delo.

S tem davkom uganjajo nasprotniki najbrezvestnejšo demagogijo. Tej demagogiji je napravil konec sam šef SDS, ki v svojem popravku, ki ga je poslal »Slovencu«, priznava, **da se je tedaj, ko je bil on na vladi, ta davek uzakonil, da se je tedaj, ko je bil on na vladi, tudi izdelal k zakonu o davku na ročno delo pravilnik.** Pristavljamo še, da je on, dr. Žerjav, zakon o davku na ročno delo tudi lastnoročno podpisal. Šef SDS sicer pravi, da je proti temu pravilniku protestiral. Dejstvo pa je, da on ni izvajal iz tega nobenih konsekvenc, ampak je ostal še naprej v taisti vladi, ki je izdala tako škandalozen pravilnik za pobiranje tega davka, da so se finančne oblasti same izjavile, da je **ta pravilnik neuporaben, ker bi po njegovih določilih morale delavcem pobrati malone ves zaslužek.**

Šef SDS se izgovarja na drugi pravilnik, ki ga je kasneje izdala RR vlada. **Pribiti pa moramo, da je ta drugi pravilnik veliko boljši kot prvi, ki je bil izdan pod vlado, v kateri je sedel dr. Žerjav. RR vlada je upoštevala znatne olajševalne predloge, ki jih je po velikem boju in s soglasno podporo vseh poslancev Jugoslovanskega kluba uveljavil dr. Gosar. Gorje delavcem in rudarjem, če bi se bil davek na ročno delo pričel pobirati po pravilniku, ki je izšel takrat, ko je sedel v vladi šef SDS!** Žongliranje s pravilnikom je prineslo na dan nov greh SDS nad delavstvom. Gre za dva pravilnika, od katerih je prvi pod vlado SDS bil **tako krut,** da se ga niti davkarji niso upali uporabljati. Po zaslugi SLS so se te krutosti pri drugem pravilniku vsaj nekoliko omilile.

Pravilnik o bratovskih skladnicah.

SDS je izdelala in uveljavila famozen pravilnik o bratovskih skladnicah, ki pomenja tako veliko nesrečo za rudarje-starovpokojence. Danes vpije SDS na dr. Gosarja, zakaj ni prisilil Trboveljsko družbo, da bi plačala svoj prispevek v fond bratovskih skladnic. Plehkost in zloba te hujskarije je na dlani. Trboveljska spada pod ministrstvo **za šume in rude. Minister za šume in rude pa ni bil ne dr. Gosar, ne noben drug poslanec SLS, ampak dr. Gregor Žerjav. Takrat, preden je izdal svoj pravilnik, bi dr. Žerjav moral uveljaviti zahteve napram Trboveljski družbi.** Šele potem bi imel njegov pravilnik sploh kako vrednost! **SDS pa tedaj ni šlo za rudarje in njihove koristi, ampak za voliven bluff, ki ga je SDS rabila pred volitvami leta 1925. in pa zato, da varje in ščiti Trboveljsko.** Zato pa je pravilnik tak, kakršen je.

V tej zvezi moramo pobiti še drugo laž. »Jutro« že sedaj zabavlja proti novemu pravilniku, ki se baje izdeluje. »Jutru« kar naenkrat ni prav, da se ta pravilnik ni poslal na vpogled prizadetim delavskim in rudarskim organizacijam. **Dr. Gregor Žerjav pa svojega pravilnika sploh nikomur ni poslal na vpogled in sploh nobene delavske organizacije ni vprašal, ali je z njegovim pravilnikom zadovoljna ali ne.**

Nasprotno lahko pokličemo za priče vse Delavske zbornice v državi, da je minister dr. Gosar vse zakonske in uredbene predloge poslal prizadetim delavskim stanovskim zastopstvom v pretres in povsod v najvišji možnosti vpošteval njihovo mnenje. Tukaj je ena najznačilnejših potez naše delavsko-socialne politike.

Ministrstvo za social. politiko.

Ministrstvo za socialno politiko, ki je edina institucija v državni upravi, ki vodi brigo za delavske interese, je rešil dr. Gosar sigurne propasti. Po prejšnjih načrtih o redukciji ministrstev, bi se moralo to ministrstvo ukiniti. Posamezne panoge njegovega delokroga pa bi se formalno podredile drugim ministrstvom, dejansko pa uničile. **Dr. Gosarju se je v zadnjem trenutku posrečilo, da ni le rešil ministrstva, ampak mu delokrog celo razširil.** Tako je n. pr. bratovske skladnice spravil pod to ministrstvo. **Zasluga Jugoslovanskega kluba in dr. Gosarja je, da nam je ministrstvo za socialno politiko ohranjeno.**

Dr. Gosar minister.

Ko je dr. Gosar nastopil v ministrstvu za socialno politiko, je bilo to ministrstvo pred poginom. Radikalno radičevski proračun je uničil še zadnje ostanke s tem, da jim ni dal kreditov. Vsa socialna politika v državi je bila na tem, da likvidira.

Dr. Gosar se tega obupnega položaja ni ustrašil, ampak začel **graditi znova na solidnejših trajnih temeljih.** In s kakim uspehom?

Borze dela so bile poprej tri. **Sedaj jih je šest — na vsakem sedežu delavskih zbornic po ena.**

Izseljeniška služba se ni ukinila, kakor so hoteli njeni nasprotniki, **ampak je v celoti ostala in dr. Gosar je že izdelal obširen načrt za njeno izpopolnitev.**

Dr. Gosar je dosegel, da se denar za podporo brezposelnih razdeli po pokrajinah sorazmerno kakor prispevki dotekajo. **Tako je rešil za Slovenijo 7 milijonov dinarjev.**

Delavsko bolniško zavarovanje

je dr. Gosar reorganiziral v korist našega delavstva. Dočim so po zaslugi SDS milijoni tega denarja tekli iz Slovenije in se nikoli več vrnili, je dr. Gosar določil, **da ta panoga zavarovanja postane avtonomna, da ta denar ostane doma.**

Trgovsko bolniško in podporno društvo

v Ljubljani je rešil dr. Gosar. Po zakonu, ki ga je izdala SDS, bi moralo to društvo letos **1. julija 1927 likvidirati. Tukaj naj si zlasti ljubljanski zasebni nameščenci in trgovci ogledajo dr. Žerjavovo skrbnost zanje.** Dr. Žerjavov zakon o zavarovanju določa, da samo zagrebško podporno društvo Merkur« ostane, vsa druga in **tudi ljubljansko društvo pa morajo likvidirati 1. julija 1927.** Dr. Gosar je to določbo razveljavil in rešil trgovskim nastavljencem njihovo zavarovalnico.

Dolarsko posojilo.

Uzunović-Koroščeva vlada je sklenila posojilo v znesku 30 milijonov dolarjev. 15 milijonov gre za železnice, 15 pa za notranje državne leteče dolgove.

Po čl. 55. bodo iz tega posojila dobili vsi državni nameščenci zaostale prejemke, ki jim jih dolguje država. **4 milijone je za Slovenijo v ta namen že nakazanih. Izplačevanje se je že začelo in se bo nadaljevalo tako, da bodo tekom letošnjega leta vsi državni nameščenci dobili vse zaostale prejemke, ki jim gredo po partiji 55. proračuna.**

Za invalide.

Za ostale invalidnine je Uzunović-Koroščeva vlada določila v čl. 57. proračuna 10 milijonov dinarjev. **Iz dolarskega posojila je ista vlada v ta namen dala 47 milijonov dinarjev, skupno torej okoli 60 milijonov.** Vse to so dolgovi države ubogim invalidom in njihovim rodbinam, za katera se nobena prejšnjih vlad še zmenila ni.

Dr. Gosar je izdal uredbo o zaposlitvi invalidov, ki daje invalidom prednost v raznih službah.

Delavska stanovanja.

Dr. Gosar je izposloval, da se ima fond, ki se zbira pri hipotekarni banki za podpiranje potujočih brezposelnih delavcev porabiti: za podpiranje brezposelnih, za vzdrževanje borz dela in **za dajanje cenenih posojil za gradnjo malih delavskih hišic.**

S pomočjo tega denarja se bodo v industrijskih krajih gradile **kolonije malih delavskih hišic z razmeroma velikimi vrtovi. Pridni in varčni delavci bodo lahko z majhnim odplačevanjem postali lastniki in gospodarji teh hišic.**

Za zgradbo uradniških stanovanj je vlada, v kateri je bila SLS, določila za Slovenijo tri milijone dinarjev.

Nove hiše je vlada oprostila za deset let vseh davkov, samo da se omili stanovanjska beda. Poprej je bil te ugodnosti deležen samo Belgrad, **sedaj velja to za vso državo.**

Vsem delavcem.

Brez **predsodkov in strasti mirno** premislimo **in presodimo samo teh par zgledov,** ki smo jih **tu navedli** in se vprašajmo: **Ali ni to prava, resnično socialna delavska politika? Ali je še kaka stranka, ki bi mogla pokazati na vsaj približno take uspehe? Ali ni za vse slovensko delavstvo najbolj pametno, da z vsemi svojimi močmi podpre SLS, da bo mogla to delo nadaljevati? Ali bo delavstvo imelo kaj koristi od tega, če bo volilo razne male socialistične strančice, ki mandata itak ne bodo dobile? Ali ne vidite, da s tem samo zastopnici velekapitala SDS pomagate do poslanca? Ali naj bo delavstvo tisto, ki naj ruši enotno fronto vsega slovenskega ljudstva?**

V največjem interesu vsega delavstva je, da smo Slovenci v državi enakopravni in gospodarsko močni. Zato mora vsak naš delavec možato nastopiti za program gospodarske in socialne ozdravitve kakor jo je začrtala SLS.

Vprašanje delavskega kruha je to.

Da boste **zadovoljni** z res dobrimi **vrvarskimi izdelki** zato je treba naročiti tako blago le pri

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

Podružnica v Mariboru, Vetrinjska 20 ter v Kamniku, Šutna 4.

Kako je SDS delala za delavce.

Tik pred volitvami leta 1925. so ubogi rudarji rentniki dobivali od tajništva SDS takale pisma:

Spoštovani gospod!

Obveščamo Vas, da je na posredovanje Narodnega bloka in osobito na prizadevanje gospoda ministra dr. Žerjava bilo doseženo, da Vam je Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu nakazal izredno podporo v znesku — Din. Denar je nakazan in ga prejmete v najkrajšem času. — Z odličnim spoštovanjem za Narodni blok — Rapé.

Takih pisem je šlo posebno veliko v litijski okraj. Vsakemu pismu pa je bil priložen listek: Pri volitvah volite listo Narodnega bloka. Vrzite krogljico v II. skrinjico. Na tak način je SDS »delala« in bi še »delala« za slovenske delavce — s praznimi obljubami in pozivom: Volite Narodni (orjunaški) blok!

Zagorjani: ali bomo volili teroristično SDS?

Zagorje ob Savi, septembra.

Volivci! Spomnite se časov, ko so imeli demokrati vso oblast v Sloveniji! Kakšno nasilje so tedaj uganjali nad prebivalci našega Zagorja! G. Vinko Guna je bil izključen iz učiteljišča, češ, da je bil voditelj komunistov, gdčni Marija Hauptman in Iva Jager sta bili sredi šolskega leta pregnani v hribe; v Toplicah je bil nastavljen za upravitelja demokrat Golob in so bili zapostavljeni starejši in sposobnejši prosilci; na velikega župana Baltiča je kar deževalo ovadb iz Zagorja, tako so bili med drugimi denuncirani gg. Jaka Kos, Franc Globokar in Ivan Hočevar kot državi skrajno škodljivi ljudje; odstavljen je bil kotredeški župan. Orjuna je imela bojni pohod v Zagorje in razni še mlečnozobi Orjunaši so grozili, kaj še vse pride, če Zagorjani ne pokleknejo pred Orjuno na tla! Sreča je bila, da je Pašić še pravi čas brcnil Žerjava iz vlade. Nesrečni Fakin je bil tudi Zagorjan.

Volivci Zagorja! Ali bomo volili stranko, ki tako nečloveško preganja poštene državljane? Ne umažimo več svojih rok s tem, da bi metali kroglice v demokratsko skrinjo! Na delo, da propade stranka demokratskih tiranov tudi v Zagorju, kakor bo drugod v Sloveniji!

Nasilje SDS nad našim časopisjem.

SDS PRI VOLITVAH LETA 1925. USTAVILA OBA LISTA SLS V MARIBORU. — TEROR VOLIVNA SPECIJALITETA SDS. — PREDRZNOST »JUTRA« V TEJ VOLIVNI BORBI.

Maribor, 3. IX. 1927.

Dne 4. februarja 1925 je prejelo uredništvo »Slov. gospodarja« odlok, pog. br. 388, 3., da se ustavi list »Slovenski gospodar«. Šestdeset let je ta list vgajal in vodil štajerske Slovence. Šestdeset let je bojeval narodnostni boj na naši narodni meji. Na desettisoče ga je šlo med narod, ki je iz njega črpal politično in gospodarsko šolo ter prosveto. In nič ni zagrešil. Kot povod se je navajalo, češ, da so v konzorciju nastale neke izpremembe in da je bil odgovorni urednik — Vlado Pušenjak. *V resnici pa je šlo le za volivno nasilje,* ki ga je uprizorila SDS. *Udarila se je zadnja številka pred volitvami,* v kateri so bila zadnja, najvažnejša navodila. Dne 19. februarja je zopet izšel »Slovenski gospodar« in je napisal za uvod te-le besede: »Od leta 1866. že izhaja »Slovenski gospodar«, imel je velike sovražnike, privatno in državno nemštvo je bilo polno jeze na naš list, po krivici so ga sodili in preganjali, *a nekaj pa vsi stari avstrijski nemški in nemškutarski oblastniki niso storili, oni niso ustavili »Slovenskega gospodarja«,* če tudi so ga sovražili. Priti je morala *nacijonalistična SDS.«* Za tako ravnanje ni druge besede kot: Pfuj, tak nacijonalizem! *Sramota za stranko, ki si je za te volitve dala naslov* **slovenska** *stranka, ko je živela le to tega, kar je slovenstva uničevala in morila!*

Isti dan, 4. februarja 1925, je bil dostavljen konzorciju »Straže« dekret z enako vsebino. Bil je dobesedno tak kot oni, s katerim je bil v Ljubljani ustavljen »Domoljub«. Kot vzrok, zakaj se »Straža« ustavi, so se navajali razni članki, ki so vsi izšli že pred 5. decembrom leta 1924. Ako bi tisti članki res bili taki, da bi bili državi nevarni, bi jih drž. oblast morala že tedaj ukiniti. Tega ni storila, ker ni imela povoda, *a zdaj za volivno nasilje ga je morala najti, pa če bi ga pes na repu prinesel. Za volitve je bilo treba »Stražo« ustaviti in to so storili pod pritiskom SDS režima.* Kako krivico so delali, dokazuje še posebno to, *da sodišče ni potrdilo* ustavitve, a policijski komisarijat kljub temu ni pustil izhajati listu.

Letos, ko vlada popolna volivna svoboda, se posebno SDS prijema z rokavicami. Predstavljajmo si samo, kako bi se zopet godilo našim časopisom, ako bi danes vodila SDS volitve v Sloveniji, kako bi se godilo kakemu našemu listu, ako bi si upal napisati to, kar je napisalo »Jutro« z dne 27. VIII. 1927, št. 201, ki priobčuje na 2. strani sledeče:

Čez sedem let vse prav pride.

Včerajšnji »Slovenec« piše o sprejemu gospoda Kalana in njegovih westfalskih pristašev pri ministru dvora g. Jankoviču na Bledu ter dodaja: »Med tem časom so pa izletniki priredili *sijajne ovacije pred kraljevo vilo.* Ob tej priliki so občutili, da smo Slovenci na svobodni zemlji svobodni gospodarji, da imamo *svojo narodno državo in svojega ljubljenega vladarja kralja Aleksandra.«* Pregovor pravi, da čez sedem let vse prav pride in morda bo tudi to »Slovenčevo« pisanje še preje kot čez sedem let »prav prišlo«.

Res, preveč z rokavicami se vodi sedanji volivni boj zoper stranko, ki ji ni sveta ne država, ne narod, ne najvišji predstavnik države, pač pa jo vodi brezumna besnost, le da nasiti svojo sadistično jezo nad SLS. *Zato pravimo, da je SDS izrodek, katerega je nujno iztrebiti iz naroda in to bo slovenski narod tudi storil!*

Zahvala poslancem Jugosl. kluba in SLS.

Te dni so prejeli državni uslužbenci, reduciranci in vpokojenci izplačane zaostanke službenih prejemkov, ki jim jih je država dolgovala iz leta 1924. in 1925.

Mnogi teh revežev so že pozabili na to svojo terjatev, vsi brez izjeme pa so že davno opustili vsako upanje, da bodo kdaj ta denar v resnici dobili.

Razočaranje in veselje je bilo zato toliko večje. Te dni prihajajo v naše uredništvo možje, ki so v najbednejših razmerah čakali na ta odrešilni dan, sedaj pa so prejeli zanje naravnost velike vsote po 15, 12, 7 in 5 tisoč dinarjev. Vsi veseli in hvaležni ti možje opisujejo svojo bedo in izražajo svojo hvalo in zahvalo stranki, vladi Korošec-Uzunović in vsem poslancem Jugoslovanskega kluba, da so rešili te dragocene zneske ubogih uslužbencev, ki so po šest in več let čakali na zaslužen denar, ki jim ga država ni plačala in se za svoj dolg ni zmenila. Vsak radoveden vprašuje, odkod to, da je sedaj denar za ta plačila naenkrat na razpolago. Tem odgovarjamo:

Uzunović-Koroščeva vlada je določila za izplačevanje zaostalih prejemkov že v proračunu večjo vsoto. Ker bi pa to še daleč ne zadostovalo — potreba je samo za Slovenijo nad 8 milijonov dinarjev, je ista vlada v ta namen dala polovico 30milijonskega dolarskega posojila.

V Sloveniji pa moramo biti posebno hvaležni novemu finančnemu delegatu dr. Rupniku, ki je iz lastne inicijative veliko storil, da so prišli uslužbenci tako hitro do tega denarja in da imamo jamstvo, da bodo vsi dolgovi države napram uslužbencem, vpokojencem in reduciranccem tekom letošnjega leta izplačani.

———

Kaj je z denarjem Rogaške Slatine?

Maribor, 17. IX. 1927.

To zlobno zavito vprašanje, ki podtika mariborskemu oblastnemu odboru, da uganja kupčije, ki niso poštene, da se o njih v Mariboru marsikaj čuje, da daje denar na razpolago SLS itd. — zasluži odgovor.

Da se tembolj jasno pokaže zlobnost »Jutrovega« pisanja navajamo danes le to, kar bi tudi »Jutro« moralo vedeti, ker je o tem že pisalo! V proračunu, ki se je javno obravnaval, je pod posebnim zaglavjem »II. Oblastna imovina« natančno označeno, da se vsi dohodki, ki jih neseta Rogaška Slatina in Dobrna, uporabijo za vzdržavanje in razvoj ter nove naprave obeh kopališč. Popolnoma lažnjivo je torej, da bi se uporabljali kako drugače.

»Napredna kontrola« pri računovodstvu ni potrebna, ker imamo itak državno kontrolo. To bi izgledalo na ta način, ko za časa volitev 1925, ko smo imeli državno oblast in — »napredno oblast«. Resnice odboru ni treba skrivati, a če si bo »Jutro« dovolilo kontrolo ali pa ta nesramna očitanja, resno dvomimo! Dopis je očitanje, ki ga oblastni odbor ne more preiti in mora zoper tako pisanje postopati po zakonu.

»Jutro« naj le nikar ne vprašuje za tem denarjem. Odgovor naj daje na vprašanja:

Kje je denar bivše Jadranske banke?
Kje je denar Slavenske banke?
Kje je denar raznih nacijonalizacij?

Kadar dobimo odgovor na ta vprašanja, tedaj še-le izprašujte o drugih.

Continental

Elastic-Hohlraum-obroči

Vaš račun o obročih vam pojasnjuje, če se vaš tovorni avtomobil izplača. Prihranke v obratu dosežete z uporabo **Continental-Elastic obročev,** ki

napravijo Vaš tovorni auto rentabilen.

Viktor Bohinec, Ljubljana

Žalostna usoda Radičevih agitatorjev v Prekmurju.

Radiču ne gre v glavo dejstvo, da je v Prekmurju, o katerem je mislil, da ga naenkrat stlači v svojo torbo, popolnoma doigral, zato tudi po poraznem nastopu v Murski Soboti in po žalostnem begu iz Dolnje Lendave ne miruje. Sam se seveda ne upa prikazati in tudi dr. Pernarja ni blizu, pač pa je poslal podrejene organe, da poizkušajo srečo.

V četrtek so v Beltincih, Renkovcih, Turnišču, Dobrovniku in drugih sosednih vaseh g. Neubauer iz Beltinec in dva kandidata napovedali svoj prihod. Občinski boben je klical povsod ljudi skupaj. A ko da je vse gluho. Ljudi ni bilo od nikoder. V Renkovcih so gg. govornika poslušali celi štirje zborovalci. Gospodje so se žalostno peljali proti Turnišču. Ustavili so se v Tivadarjevi gostilni, v kateri je dr. Pernar pred oblastnimi volitvami ustanovil krajevno organizacijo. Sedaj ni bilo na izpregled ne predsednika ne drugih odbornikov, pač pa se je zbralo kakih deset drugih kmetov. Vse je bilo pripravljeno in shod bi se imel začeti. Na nesrečo pa se je pojavil Vaš dopisnik. Gospodje so se ga zbali in se z besedami: »Ne bo shoda, ker nas je premalo« vsedli na voz in se odpeljali. Sramotno so bežali iz Turnišča, katero so smatrali za eno glavnih trdnjav. Sami neuspehi so jih spremljali tudi na nadaljnji poti, celo v Beltincih samih, ki so tudi veljali za eno trdnejših radičevskih trdnjav. Shod se je vršil pri Huberju zvečer ob osmih brez zborovalcev.

Za Mursko Soboto in Lendavo je prišlo Turnišče, Dobrovnik, Beltinci in za temi drugi kraji. Radič nikjer nima obstanka. V prvih letih je premotil ljudstvo njegov demagoški nastop, sedaj pa je prišlo maščevanje. Narod se dalje ne da voditi za nos in vsem tem gospodom v obraz pove, da ima zaupanje sedaj samo še v SLS, ker je edino ona ostala skozi vsa ta leta pri svojih načelih.

Atentat na invalide.

Čudovito iznajdljiva in brezmejno lažniva je ta iznajdba SDS. Uprava monopolov je baje znižala tobačnim prodajalcem prodajno provizijo od 6% na 4%. **Ne vemo, koliko je resnice na tem. Toda vsak paglavec ve, da v upravi monopolov, ki je to naredila, pač sede mnogi odličnjaki SDS, nikdar pa ni bil član te uprave dr. Gosar ali kdorkoli od SLS.** Če je torej atentat, naj se SDS prime za nos.

„Finančna katastrofa pri litijskem cestnem odboru."

Litija, 1. septembra 1927.

Pod tem naslovom je priobčilo »Jutro« 24. avgusta to vznemirjajočo notico, zgolj v namenu, da kuje politični kapital in to zadevo demagoško razblini.

Resnici na ljubo in pa, da ne bo »preveč« razburjenja v redakciji »Jutra«, sledeče konstatacije:

Ponedeljek 22. avgusta se je vršila prva seja novoizvoljenega cestnega odbora z edinim dnevnim redom: Volitev načelstva. Po končani volitvi se je obravnavalo stanje cestnega zastopa, ter je podal načelnik g. Leopold Hostnik sliko o razmerah, ki so nastale vsled čl. 82 finančnega zakona, s katerim se je maksimirala doklada samoupravnim telesom. Proračun cestnega odbora je bil pravilno potrjen in že tudi odrejeno plačevanje 150 odstotne doklade, na podlagi tega proračuna se je pričelo delo izvajati. Ker cestni odbor ni prejel predpisanih doklad, je popolnoma brez lastne krivde zašel v plačilne težkoče. Konstatiralo se je, da znašajo neplačani računi in kot glavna postavka vmes, honorar za trasiranje in izdelavo načrtov za Savsko cesto, circa 400.000 Din. Seveda »Jutro« prav satansko zlobno zavija in meša to vsoto kot »blagajniški primanjkljaj«, za kar bo pač pred sodiščem se dajalo odgovor. Vsakemu trezno mislečemu mora pa biti jasno, da to ni noben »primanjkljaj« v blagajni, ampak da so to le neplačani računi. — V tem članku dalje hujska in po vsej pravici »Jutro« zločinsko »razburja« duhove... Da bo vsakemu še jasno, treba poudariti, da bo novoizvoljeni cestni odbor na vsak način našel potrebna sredstva, da se ti neplačani računi čim preje poravnajo, ker cestni odbor ne more iti v konkurz ali poravnavo. Zato je odveč vsaka bojazen, da bi kak upnik pri litijskem cestnem odboru sploh kaj izgubil. Ravno tako moram poudariti, »da funkcije cestnega načelnika še nisem prevzel, kot to slika »Jutro«. Končno bodi še omenjeno, da je prejel prejšnji načelnik g. Leopold Hostnik pri volitvi podnačelnika vseh 15 glasov, torej tudi onih dveh odbornikov, ki pripadata SDS, kar je pač dokaz zaupanja...

»Jutru« pa prav resno svetujem, da taka alarmantna poročila ne da preje v tisk, dokler se ne prepriča o resničnosti poročila, ker na ta način po nepotrebnem in da se izrazim po jutrovsko »zločinsko« razburja javnost z lažjo, poštenim ljudem pa čast krade. Za to pa, da se zadeva čimprej pravilno uredi, ni treba skrbeti »Jutru«, to je pa skrb podpisanega

Hinko Lebingerja.

Zasedanje Društva narodov.

v **Ženeva**, 3. septembra. (Izv.) Briand je davi ob osmih dospel v Ženevo. Ko je vstopil v sejno dvorano, so ga člani živahno pozdravljali. Na dnevnem redu je bila razprava o bolgarskih izseljencih. Finančnemu komiteju se je naročilo, da pripravi nadaljnja sredstva za vrnitev bolgarskih in grških izseljencev, ki se vračajo. Bolgarski in grški zastopnik sta se za to zahvalila. Nato je sledilo poročilo o zadevi opija in o higijenskem kongresu, ki ga je Društvo narodov sklicalo v Montevideo. Nato je bila seja zaključena in svet ni sklepal o tem, kedaj naj bo prihodnja seja. Svet se bo vsekakor sestal zopet prihodnji teden, ko se bodo vršile plenarne seje.

v **Ženeva**, 3. septembra. (Izv.) Sestavlja se nov baltiški blok, v katerem naj se vsi evropski narodi organizirajo proti Rusiji in katerega bi posebno podpirala Anglija. Blok naj bi dobil tudi zastopnika v Svetu Društva narodov. Ker naj bi tudi Poljska in Romunija ostali pod vplivom Anglije in Francije, se smatra, da se v D. N. pripravlja velika protiruska debata.

v **Pariz**, 3. sept. (Izv.) Sauerwein demantira v današnjem »Matinu«, v intervjuju s poljskim delegatom v Društvu narodov Sokalom, da namerava Poljska predložiti Društvu narodov načrt za pakt nenapadanja. Poljski delegati nameravajo v razorožitveni debati zavzeti stališče Poljske, ki bi obsegalo tri glavne zahteve: varnost, razsodišče in razorožitev. Male evropske države hočejo sedanje zasedanje porabiti za to, da energično zahtevajo razširjenje locarnskega pakta, da bi s tem dobile za svojo eksistenco večje garancije. Poljski delegat je poudarjal, da obstoji sedaj med Poljsko in Nemčijo navadna pogodba glede razsodišča, da pa je locarnski pakt toliko obsežnejši, ker ga garantirata Italija in Anglija in ker stipulira brezpogojno zanesljivost nemško-francoske in nemško-belgijske meje.

v **Ženeva**, 3. sept. (Izv.) Dr Stresemann je danes sprejel grškega delegata Mihalokopulosa, ki je prišel, da uredi zadevo križarke, ki jo je Grčija že pred vojno naročila pri tvrdki »Vulkanwerfte«. Grčija je križarko »Salamis« Nemčiji plačala že l. 1914., vendar se križarka najprej zaradi vojne, potem pa zaradi verzajske mirovne pogodbe ni mogla dobaviti, vsled česar je nastal dolgotrajen spor. Grčija sedaj noče te križarke in bi rajše dobila denar nazaj.

v **Ženeva**, 3. septembra. (Izv.) Belgijski delegat Vandervelde je danes opoldne dospel v Ženevo, ostal pa je samo četrt ure. Razgovarjal se je kratko s tovarišem Brouckerem, potem pa je sedel v avto in se odpeljal v Savoio. Izjavil je, da ima še dva dni dopusta, katera noče zgubiti, v ponedeljek pa se bo vrnil.

v **Pariz**, 3. sept. (Izv.) Nervoznost in nemir, v katerem se pričenja ženevsko jesensko zasedanje, se čuti tudi v pariških listih. Vsi pariški listi brez izjeme pišejo zelo pesimistično. Govori se o soparici in kritičnem zraku. De Jouvenelov sunek proti Briandovi politiki sporazumevanja, in poskus, mobilizirati male države proti locarnski politiki, bo menda v Ženevi doživel še zelo resno posledico. Poskus za to je bila očividno včerajšnja vest »Petit Parisiena«, po kateri hoče Poljska predložiti Društvu narodov načrt novega varnostnega pakta, ki ni nič manj in nič več, kakor kopija pakta iz l. 1924., ki ga je predlagala Francija, Anglija pa odklonila. Poljska je svoj predlog kar hitro umaknila, ko je videla, da angleški listi stvar odklanjajo. Vendar stvar s tem še ni odložena. Zdi se, da hočejo stvar ponoviti po ovinkih potom ženevskih koncesij. Sauerwein piše: »V novi Evropi, ki je nastala po mirovnih pogodbah, se male države zavedajo svoje slabosti in zahtevajo zato varstva. Tega varstva pa jim ne more dati niti Nemčija niti Italija, ki sta v načelu za to pripravljeni, niti Anglija brez temeljite modifikacije svoje dosedanje politike, temveč samo Francija. To je po de Jouvenelu pod imenom »vzhodni Locarno« propagirana ideja, da se mora sedaj Nemčija prisiliti, da prostovoljno prizna tudi svoje vzhodne meje.

———

Italijanska politika v Arabiji.

v **London**, 3. sept. (Izv.) »Times« poročajo, da sta Italija in Jemen sklenila dodatno pogodbo k pred kratkim sklenjeni trgovinski pogodbi, v kateri priznava Italija popolno neodvisnost kraljestva Jemen in sedanje meje kot končnoveljavne. Italija se tudi obvezuje, da bo kralja v Jemenu podpirala z municijo in orožjem po nizki ceni in proti letnim odplačilom. Italija bo pomagala tudi s tem, da bo pošiljala tehnične strokovnjake iz Italije za upravne svrhe. Kraljestvo Jemen pa se obvezuje, da bo italijanske državljane pred vsemi drugimi podpiralo pri vseh gospodarskih in trgovskih podjetjih in da bo preganjalo trgovino s sužnji, v katero svrho dobijo italijanske ladje pravico, da smejo preiskavati ladje glede sužnjev.

Letalske vesti.

v **London**, 3. sept. (Izv.) Zjutraj ob 6.26 je kapitan Courtey s svojim hidroplanom ob najlepšem vremenu poletel preko Oceana. Svoj polet je že dolgo nameraval, odpeljal pa se je nepričakovano, ker je še včeraj pravil, da bo počakal na današnje vremensko poročilo. V zadnji minuti pred poletom je sprejel v svoj aparat še enega potnika, menda nekega Američana, ki mu je ponudil za nagrado 1000 funtov. Kapitan Courtey je prvi, ki leti od vzhoda na zahod. Svoj polet bo prekinil na Azorskih otokih in v St. Johnu v Novi Fundlandiji. Pri odletu ni imel sreče, ker se mu je šele pri tretjem zaletu posrečilo, da se je dvignil iz vode.

v **London**, 3. sept. (Izv.) Kapitan Courtney, ki je davi z aeroplanom odplul proti Azorom, je ob slabem vremenu pristal v Coronelu na španski obali.

v **Pariz**, 3. sept. (Izv.) Kakor se poroča, je sedaj tudi drugi francoski kandidat pripravljen za polet preko Oceana v Newyork. To je letalec Coste s spremljevalcem Le Brixom, ki bosta morda odletela jutri zjutraj. Tudi Divon je pripravljen. Tretji konkurent Tarascon je hotel danes za poskušnjo odleteti v Marseille, pa je moral radi megle ostati doma.

Velika racija proti komunistom v Budimpešti.

v **Budimpešta**, 3. sept. (Izv.) Budimpeštanska policija je danes izvedla obsežno racijo proti komunistom. Prijela je 100 oseb, med drugimi 32 letnega kolovodjo Kornesa. Kornes je imel nalogo, da vprizori v Budimpešti tako revolto, kakor je bila meseca julija na Dunaju. Pri njem so našli načrte municijske tovarne na otoku Čeplu, katero tovarno je nameraval pognati v zrak. Policija je v njem spoznala tudi roparja, ki je pred nekaterimi tedni poskušal oropati nekega tekstilnega trgovca. Prihodnji teden so aretirani komunisti pričakovali prihod nekega ljudskega komisarja iz Rusije, ki bi dal znak za vstajo.

MEDNARODNI ZOOLOŠKI KONGRES.

v **Budimpešta**, 3. sept. (Izv.) Jutri se začne v Budimpešti zborovanje mednarodnega kongresa zoologov, ki bo trajal en teden. Udeležilo se ga bo 750 zoologov vseh narodov, med njimi 168 iz Nemčije.

Strašne posledice vremenske katastrofe v Galiciji.

v **Varšava**, 3. sept. (Izv.) Glede vremenske nezgode v Galiciji so šele sedaj vidne posledice, ko je lahko priti do porušenih krajev v Karpatih. V vasi Klimačev pri Stanislavu je prvi dan neurja nastal strahovit zračni vrtinec, ki je povzročil fantastična opustošenja. Vrtinec je zasukal v zrak 24 kmetskih domačij, tako da o njih ni nobenega sledu več, 42 drugih kmetij pa je sila orkana tako razdejala, da ni več mogoče v njih bivati. Zračni vrtinec je trajal 15 minut. Prebivalci pravijo, da takrat niso niti ničesar videli niti ničesar slišali in da je vrtinec več ljudi zanesel visoko v zrak.

DRUŽINSKA PRATIKA

za leto **1928** s podobo svete družine bo izšla te dni.

—

Naročila se že sprejemajo.

VESTI O ZLATI VALUTI NA ČEŠKOSLOVAŠKEM.

v **Praga**, 3. septembra. (Izv.) Glede vesti, da so se vršila posvetovanja med finančnim ministrstvom in Narodno banko o možnosti uvedbe zlate valute na Češkosovaškem, poroča Zentral-Korrespondenz, da te vesti niso utemeljene. Govorilo se je samo o kovanju srebrnih desetkronskih novcev, ki se bo izvršilo prihodnje dni.

ROTHEMERE JE DAROVAL 100.000 FUNTOV ZA MADJARSKE BEGUNCE.

v **Budimpešta**, 3. sep. (Izv.) Kakor se poroča, je Rothermere poslal Komercialni banki 100.000 funtov, ki se naj porabijajo za podporo madjarskih beguncev iz vseh sosednih držav brez ozira na vero, pleme in politično prepričanje.

VELIKA EKSPLOZIJA.

v **Kassel**, 3. septembra. (Izv.) V nekem kamnolomu blizu kraja Zimmerode je včeraj popoldne eksplodiral 15 metrov globoko zavrtani rov, v katerem je bilo 37 stotov razstreliva. Eksplozija je več delavcev, ki so bili tam zaposleni, raztrgala tako, da jih ni več mogoče spoznati.

ZASTRUPLJENI VOJAKI.

v **Varšava**, 3. sept. (Izv.) V nekaterih poljskih regimentih je bilo mnogo vojakov zastrupljenih po uživanju konserv. Mnogo je bilo odpeljanih v bolnice, še več pa je za službo nesposobnih.

SMRTNA OBSODBA MORAVSKEGA ROPARJA.

Olomuc, 3. sept. (Izv.) Danes je bila izvršena obsodba proti roparskemu morilcu Martinu Lecianu, ki je strahoval vso Moravsko. Divizijsko sodišče ga je obsodilo v smrt na vešalih.

5. septembra se otvori nova trgovina pri **„Florijanu"** nasproti Zmajskega mosta, Šolski drevored štev. 8. (tam, kjer je bila prej trgovina A. Potokar) v Ljubljani.

Trgovina pri **„Florijanu"** založena je z novim jesenskim in zimskim blagom. — Velika zaloga sukna za gospode in dame. Cene brezkonkurenčne.

Priporoča se trgovina pri **„Florijanu"** Šolski drevored štev. 8

Dnevne novice

Slovenska žena!

Še teden dni nas loči od volitev za državno skupščino. Od teh volitev je odvisna verska svoboda ter gospodarski in kulturni napredek slovenskega naroda. To pa je v rokah le onih mož, ki bodo izvoljeni na programu SLS.

Zato skrbi, da gredo dne 11. septembra vsi volivci na volišče!

Skrbi, da volijo vsi že po možnosti v dopoldanskih urah!

Skrbi, da se bodo volivne pravice poslužili tudi stari, bolni in onemogli!

Agitiraj od moža do moža, da je na Kranjskem naša skrinjica **druga (2)**, na Štajerskem in v Ljubljani pa **prva (1)**.

Slovenska žena, od Tvojega vestnega in požrtvovalnega dela je odvisna častna zmaga naših mož, od katerih vemo, da bodo skrbeli za red, pravico in enakopravnost v državi!

* * *

★ **Vestfalski vlak — še enkrat.** Posrečilo se je pri železniškem ravnateljstvu doseči, da **se ne bo zahtevalo potrdilo domače občine**, da je bil res kdo doma, **ampak zadostuje** vsak dokaz, da je kdo res udeleženec **našega** vlaka: legitimacija, nemška **ali** avstrijska karta. To naj vsak pokaže in na podlagi tega vstopi v vlak **brezplačno. Le tisti**, ki se morajo pripeljati do Ljubljane, vzamejo na domači postaji polovično karto do Ljubljane. Ravno to velja za tiste, ki se vozijo po stranskih progah do glavne proge Ljubljana—Maribor, koder vozi naš skupni vlak. Vožnjo na tej progi plača vsem izletnikom vodstvo vlaka. Da pa se bo vedelo, koliko bo treba plačati, se morajo potniki na vsaki postaji prešteti. — Nobeden, kdor se ni pripeljal iz Nemčije, ne sme stopiti v vlak, razen če osebno prosi vodstvo vlaka (gg. Kalana ali Tensunderna) in če mu to dovoli; sicer bo imel velike sitnosti na meji in se bo najbrž moral nazaj peljati. — Prosimo zopet, da bi bralci »Slovenca« potnikom, ki »Slovenca« ne berejo, — ker je že zadnji čas — tole **takoj priobčili.** Vestfalski vlak **odhaja** iz Ljubljane v ponedeljek, 5. septembra ob 1. uri 10 minut popoldne.

★ **Otvoritvena šolska služba božja na srednjih, učiteljskih in meščanskih šolah bo šele 6. septembra (v torek) obenem s proslavo rojstnega dne Nj. Visočanstva prestolonaslednika Petra. Na zavodih, kjer se že preje prične redni pouk, je dne 6. septembra posebna služba božja in dan pouka prost.**

★ **Spremembe v slovenski frančiškanski provinciji:** Ljubljana: P. Modest Novak, lektor bogoslovja; dr. P. Roman Tominec, lektor bogoslovja in kaplan; p. Ladislav Pintar, subsidiarni kaplan; p. Pacifik de Cernuchy; Novomesto: p. Ciprijan Napast, vikarij in katehet. Kamnik: p. Kajetan Kogej, magister novincev; p. Alojzij Lipej, katehet p. Jožef Aljančič. Nazaret: p. Akvin Ottavi, šolski upravitelj in učitelj. Brežice: p. Ananija Vračko, gvardijan, p. Hubert Marovt, vikarij. Maribor: dr. p. Gracijan Heric, magister klerikov. Brezje: p. Vincencij Kunstelj, p. Gotfrid Ploj. Vič: p. Albert Pirc, kaplan in katehet. Šiška: p. Bogdan Markelj, katehet.

★ **Birmovanje v dekaniji Šmarije** se je moralo radi državnih volitev preložiti in se zato vrši, kakor sledi: Šmarije, v nedeljo 18. septembra. Št. Jurje, v ponedeljek 19. septembra. Kopanj, v torek 20. septembra. Žalina, v sredo 21. septembra Lipoglav, v četrtek 22. septembra. Polica, v petek 23. septembra. Višnja gora, v nedeljo 25. septembra. Stična, v ponedeljek 26. septembra. Št. Vid, v torek 27. septembra.

★ **Nemški gostje**, spremljevalci naših rojakov, so se pomudili štiri dni pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru, kjer so si privoščili svobode, solnca, zraka, vode, življenja. Pogledali so si seveda izvir Savice, nekateri pa skočili tudi čez Komarčo do Triglavskih jezer. Včeraj so šli skoz Vintgar in se vrnili v Ljubljano. Danes obiščejo še Stično. — Omeniti je vredno incidenta, ki se je pripetil na blejskem gradu. Ko so gostje sedeli pri mizi, sta se pojavili dve ženski v kopalni obleki in sedli k mizi. Gospodje so s protestom vstali in hoteli oditi. A medtem sta omenjeni prikazni že — izginili. Nočemo g. restavraterju, ki je bil tako prijazen, da je gostom pokazal vse grajske prostore, kaj očitati, hočemo pa, da se taki neprijetni slučaji za vselej onemogočijo. Če blejska krajevna policija, katere dolžnost bi bila, v tem pogledu ničesar ne stori, apeliramo na g. velikega župana, da čuva čast slovenske domovine ter na Bledu in povsod enkrat za vselej pod kaznijo prepove tako škandalozno vedenje, da bi si upal kdo na javnem prostoru v takem kostumu nastopati. Nemci so se zgražali nad tem in eden je povedal, da so v Hambornu neko žensko, ki se je javno tako pokazala, takoj zaprli. Na Bledu bi bilo to tem lažje, ker so v gradu samem stare — ječe.

★ **Sv. maša v Kamniški Bistrici** bo na Mali šmaren ob 10, na kar opozarjamo bližnje in daljne turiste. Ta dan se namreč obhaja ondi vsakoletno »žegnanje«.

★ **Odlikovanje »Slovenskega lovskega društva«.** Nj. Veličanstvi kralj Aleksander in kraljica Marija sta prevzela pokroviteljstvo nad društvom, dočim so grški kralj Jurij, knez Pavle in knez Nikola-grški pristopili k društvu kot ustanovni člani in si pripeli društveni znak. — V spremnem pismu na predsednika dr. Lovrenčiča visoki lovci poudarjajo, da povsem odobrujejo stremljenje društva po obligatornem članstvu in se izredno laskavo izražajo o vzorni disciplini naših lovcev in izvrstni organizaciji lovskih pohodov pod spretnim vodstvom ravnatelja dvornih lovišč gosp. Slavka Plemlja.

★ **Dvorni lov.** V petek se je vršil v Krmi dvorni lov, katerega so se udeležili N. V. kralj, princ Pavle, grški princ Nikola, češkoslovaški poslanik Jan Šeba in poslanik Spalajković. Po lovu je bil v lovski koči v dolini Krme za kraljeve goste obed, katerega se je udeležila tudi N. V. kraljica Marija.

★ **Zadnji rok za zamenjavo drobiža.** Finančna delegacija v Ljubljani ponovno opozarja za zamenjavanje papirnatega drobiža po 1, 0.50 in 0.25 Din 30. septembra t. l. Zamenjavanje za kovan drobiž in izjemoma tudi za bankovce Narodne banke se dotlej vrši v Sloveniji pri vseh davčnih uradih. Vsi, ki imajo še kaj papirnatega drobiža, naj ga torej nemudoma zamenjajo, da ne bodo zamudili roka, ki se ne bo podaljšal. Časa je bilo dovolj, da se ta drobiž zamenja v odprtem roku.

★ **Radio — Ljubljana.** Delo za ljubljansko radio oddajno postajo lepo napreduje. Postaja bo stala, kakor že znano, v Domžalah na državnem svetu, da bo s tem omogočeno Ljubljančanom poslušati inozemske postaje tudi med obratom domače. Pretekle tedne so izgradili solidne betonske temelje, ki se razširijo v podstavek, zvišan za pol metra nad nivojem, da bo stavba varna pred vsako poplavo. Nanje so postavili prostorno leseno zgradbo, ki bo sprejela vase stroje, predvsem Dieselov motor za 50 ks, in električno generatorje. Postaja bo svojo energijo sama proizvaja in bo torej od elektraren povsem neodvisna. Poleg tega pridejo v stavbo vse aparature, potrebne za oddajo. Postaja bo delovala s pomočjo elektronskih generatorjev, kakor dandanes vse moderne postaje, in bo imela energijo do 8 kw v anteni, torej bo tako močna kot velike svetovne postaje, kot n. pr. Dunaj, Praga, Berlin itd. in bo hkrati prva velika radiofonska oddajna postaja v Jugoslaviji. — Lesena stavba je prišla iz Nemčije že izdelana. Poleg te zgradbe bosta stala na močnih betonskih podstavkih dva 100 m visoka stebra iz železnega predalčja, postavljena izolirana od tal, v medsebojni razdalji 200 m. Nanje pride antena, ki bo ležala natančno v smeri magnetnega meridijana. Pravi oddajni prostori za govore, godbo itd. bodo seveda v Ljubljani. Mikrofoni, ki bodo sprejemali glasove, dobe že v Ljubljani potrebno ojačenje, nakar se pošlje njih tok po posebnem vodu k oddajni postaji v Domžale. Ta vod bo obstojal v Ljubljani in pri dohodu v Domžale iz kabla, v sredi pa iz prostega voda, ki bo šel naravnost preko travnikov do postaje. — Kako velikega pomena bo za nas ta postaja, pač ni treba posebej poudarjati. Ona bo tvorila najboljšo zvezo med vsemi Slovenci, brez ozira na državne meje, nosila bo vesti, znanost, umetnost in zabavo v zadnjo našo vas, hkrati pa bo seznanjala z našo kulturo, zlasti z našo narodno pesmijo kulturni svet. Zato že vse nestrpno pričakuje, kdaj se oglasi med svojimi svetovnimi posestrinami tudi — radio Ljubljana.

★ **Akademiki**, ki reflektirajo na stanovanja v Akademskem domu v Ljubljani, Miklošičeva c. 5, naj Upravi doma najkasneje do 20. septembra 1927 oddajo oziroma pošljejo tozadevne vloge z opisom svojih gmotnih razmer in potrebnimi prilogami. Morebitne kasnejše vloge se ne bodo upoštevale.

★ **V Gallspachu** na Zgor. Avstrijskem, kamor zahaja v zadnjem času v svrho zdravljenja tudi več Slovencev, je v kavarni »Wien« na razpolago dnevnik »Slovenec«. Somišljenikom radi tega priporočamo obisk te kavarne.

★ **Dunajska vremenska napoved za 4. september:** V zapadnih severnih Alpah ostane lepo vreme, na vzhodu pa bo izpremememba, pozneje se bo zopet bolj zjasnilo in postalo bolj hladno.

★ **Ruska cerkvica pod Vršičem.** 1 in pol ure hoda od Kranjske gore po cesti proti Vršiču stoji malo odmaknjena od ceste, kakih 20 minut oddaljena od koče na Gozdu lepa kapelica. Ta kapelica je bila l. 1915 zgrajena po ruskih vojnih ujetnikih, ki so v času vojne na povelje avstrijske vojne komande gradili omenjeno cesto. V serpentinah se vije cesta od Kranjske gore mimo tudi po Rusih zgrajene koče na Gozdu in Erjavčeve koče do sedanje italijanske meje in preko meje dalje na Trento. Okoli 1000 ruskih vojakov se je trudilo pri gradnji te v skale izsekane ceste, veliko jih je našlo tam svojo prezgodnjo smrt (samo en plaz jih je zasul okoli 200). Kot spomin na njihovo trpljenje v tem sedaj tako mirnem romantičnem kraju Jugoslavije stoji od smrek in hribov obdana cerkvica. Zraven se nahaja siromašna pozabljena gomila z majhnim lesenim križem, na katerega je neka usmiljena slovenska roka zapisala »nepoznani ruski vojak«. Cerkvica ni samo zgodovinski spomin iz pretekle vojne. Ona je po svoji lepoti tudi priprosta, a vendar umetna tvorba. Toda zgrajena je iz lesa in, žalibog, razpada. Vredna pa je, da se popravi in restavrira. Vsled tega je pričela Ruska Matica v Ljubljani (Jurčičev trg 3) nabirati prispevke za popravilo te pozabljene ruske cerkvice. Vabi brate Ruse, da prispevajo za to stvar. Prosi tudi Slovensko planinsko društvo in kranjskogorsko občino, da jo podpreta pri tem. A tudi spomeniški urad. Svojo globoko zahvalo izraža univ. prf. dr. Stanku Lapajnetu, od katerega je nedavno prejela 100 Din kot prispevek za restavriranje te ruske kapele pod Vršičem. — Odbor Ruske Matice.

★ **Ameriški izletniki v Jugoslavijo.** V ponedeljek, dne 29. avgusta, dopoldne je dospelo v Ljubljano 25 ameriških Slovencev, ki nam pošiljajo v objavo nastopne vrstice: »Prispeli smo po dolgih letih na obisk v drage domače kraje. Našo izletno skupino sta v splošno zadovoljstvo organizirala gospoda John L. Mihelich Co. iz Clevelanda in Frank Sakser iz Newyorka; napotila sta nas na veličastni novi francoski brzoparnik »Ile de France«, ki je dne 20. avgusta odplul iz Amerike, ter je v petih dneh in 18 urah preplaval iz Newyorka v Havre. Odtod smo nadaljevali izlet po brzovlaku preko Pariza, Švice in Avstrije v Jugoslavijo. V prijetnih spominih na krasno morsko vožnjo se ob prihodu v domovino zahvaljujemo gospodoma Mihelichu in Sakserju za ureditev udobnega potovanja kakor tudi francoski paroplovni družbi »Cie. Gle. Transatlantique« za izborno oskrbo na morskem velikanu. Pozdravljamo sorodnike, prijatelje in znance: Petrič, Semenič, Povh, Simon, Mihelčič, Slobodnik, Zelenc, Šmavc z družino, Hribernik, Lavrič itd. — ameriški rojaki.

★ **Artileristi** bivšega 7. ljubelj. topničarskega polka, poznejši 22, 122, 28 in 128 topničarski polki se vabijo na celodnevni družabni sestanek, kateri se bo vršil ob vsakem vremenu v nedeljo, dne 2. oktobra 1927, pri tov. Seljaku v Domžalah. Pri prireditvi sodeluje domžalska godba. Prijave je poslati najpozneje do 15. septembra t. l. na poštni predal 122 v Ljubljani. Za skupno kosilo in kritje stroškov se je določil za vsakega udeleženca znesek 30 Din ter se bodo prijavljencem vposlale poštne položnice. Tovariše, ki se prireditve ne morejo udeležiti, pa prosimo za gmotno podporo, ker se bode eventuelni preostanek razdelil med onemogle tovariše gori imenovanih polkov. Za pripravljalni odbor Seljak.

★ **Poučno potovanje žel. uradnikov v inozemstvo.** Železniški uradniki, večinoma iz ljubljanske direkcije, prirede v prvi polovici septembra poučno potovanje v Češkoslovaško in Nemčijo. Namen potovanja je v prvi vrsti proučevanje modernih tehničnih železniških in drugih prometnih naprav ter vpogled v organizatorično delo inozemskih strokovnih organizacij, a tudi propaganda za zainteresiranje inozemcev za naše kraje in znamenitosti. V informativne svrhe je odpotoval delegat potovalnega komiteja v Prago, Berlin in Monakovo, ki se je te dni vrnil. V Pragi je bil sprejet od generalnega direktorja čehoslov. železnic, ki ga je predstavil v avdienci prometnemu ministrstvu; istotako v Berlinu. Vsled prijaznega povabila Čehov, ki so bili z res prav slovansko iskrenostjo veseli poseta jugoslov. tovarišev in tudi, da lahko opravi vsak udeleženec svojo državljansko dolžnost na volišču, se je prvotni načrt potovanja nekoliko spremenil in podaljšal, o čemur bo vsak udeleženec pravočasno obveščen. Generalna direkcija državnih železnic je dovolila za potovanje dva reparacijska spalna voza, ki bosta v nekaj dneh dostavljena v delavnico Maribor v pregled in popravo morebitnih nedostatkov. Potovanje, ki bo zelo zanimivo, bo trajalo približno štirinajst dni. Definitiven odhod iz Maribora gl. kol. je določen na dan 12. septembra z vlakom D 182 ob 15.40 uri.

★ **Ivan Plečko**, pred vojno železničar v Trstu-Rojan, je odšel dne 24. avgusta 1914 iz Maribora s I. marš-četo v Galicijo ter se popolnoma pogreša od 28. avgusta 1914. Kdor bi kaj doznal o imenovanem, se naproša, naj to naznani občinskemu uradu Gomilsko pri Vranskem, Celje.

★ **Koliko denarja se sme poslati v vrednostnih pismih iz naše države.** Ministrstvo naznanja z odlokom štev. 31.639 z dne 21. julija 1927, da se smejo odslej v vrednostnih pismih v inozemstvo pošiljati dinarski bankovci ali pa bankovci tujih držav v skupni vrednosti do največ 3000 (tri tisoč) dinarjev. Zavarovalnina ostane ista kakor doslej, t. j. 5 dinarjev za vsakih 300 frankov (3600 dinarjev). Označena vrednost se tudi še nadalje preračunava po razmerju med frankom in dinarjem (1 frank = 12 dinarjev).

★ **Služba obč. tajnika** je razpisana na Jezerskem. Več v oglasu.

★ **Izlet na Vrhnika** priredita ob ugodnem vremenu 8. t. m. popoldne Stolna Prosveta in Kršč. šola za stolno župnijo. Odhod ob 13.25 z glavnega kolodvora. Vljudno vabljeni!

★ **Črna Prst.** Ker se širijo v planinskih krogih vesti, da je Črna Prst radi obmejnih razmer napram Italiji nedostopna, naznanjamo, da je vrh Črne Prsti še na našem ozemlju in da se turisti sedaj lahko poslužijo nove poti, ki vodi izključno po našem ozemlju prav do vrha. Pot je nova in brez nevarnosti, je pa veliko bolj interesantna, kakor pot na oni strani državne meje. Črna Prst je radi svoje lepe lege in srednje višine prav priporočljiva jesenska tura. Malnerjeva koča je, kakor smo že poročali, popolnoma prenovljena in udobno urejena za prenočevanje. Tudi Orožnova koča ne zaostaja za Malnarjevo.

Dospelo je novo zimsko blago: **sukno, štofi,** itd. za gospode in dame. Posebno opozarjamo na naš oddelek v prvem nadstropju za **ostanke** blaga, ki se prodajajo za skoro **polovično ceno.** Oglejte si novo došlo blago in naše izredno nizke cene. Priporoča se:

TEKSTILBAZAR
Ljubljana, Krekov trg štev. 10.

Velesejmske legitimacije
za sejme na Dunaju, v Gradcu, Pragi in Ljubljani kakor tudi vozni listki v **potovalni pisarni**
JOS. ZIDAR, Ljubljana, Dunajska cesta 31

★ **Pri išiasu** sledi na kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice, zavžite na tešče, izdatno izpraznjenje črevesa brez vseh **težav**, pridruži pa se navadno prijetno ugodje olajšanja. Zdravniški strokovni listi omenjajo, da učinkuje zanesljivo in prijetno »Franz-Josef«-voda tudi proti pritisku na jetra in debelo črevo kakor tudi pri haemorhoidih in prostatalnih boleznih. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

KUŠAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe

★ **Novi tečaji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo** se začnejo na zasebnem učnem zavodu And. Rud. Legata v Mariboru dne 12. septembra 1927. Prospekti, pojasnila in vpisovanje v prodajalni tvrdke **Ant. Rud. Legat in Co., Maribor, Slovenska ulica št. 7, telefon 100.**

VABILO NA

shod krščanskih-soc. delavstva

ki se vrši

v ponedeljek dne 5. septembra ob 7. uri zvečer v prostorih »Rokodelskega doma«, Komenskega ulica.

Na shodu poročata tovariša DR. ANDREJ GOSAR in FRANCE TERSEGLAV.

Tovariši, vsi na shod!

DELAVSKA ZVEZA.

Ljubljana

⊙ **Shodi.** SDS je imela včeraj pri Košaku prvi »shod«. Istočasno je imel dr. Korošec **dva**: pri Lozarju in na Barju. Že poprej pa je imel dr. Korošec serijo shodov po vsej Ljubljani. Na vsakem dr. Koroščevem shodu je bilo vsaj petkrat toliko poslušalcev kot včeraj pri Košaku, dasi mi svojih shodov ne obešamo na veliki zvon. SDS pa vpije o »mogočnem shodu« pri Košaku kot bi se svet podiral. Dvignila je žaba nogo...

⊙ **Družba sv. Elizabete v Ljubljani** priredi za svoje ljubljanske konference na prihodnji četrtek, na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra, obisk karitativnih naprav v Tržiču. Odhod bo iz Ljubljane v Tržič z opoldanskim vlakom, povratek na večer. Vse članice in prijateljice in dobrotnice družbe in vaše rodbine se iskreno vabijo.

⊙ **Elizabetna konferenca pri sv. Petru** ima v ponedeljek, dne 5. septembra, ob 6. uri zvečer važno sejo.

⊙ **Razstavljene slike.** Na Aleksandrovi cesti v trgovini za umetnine Babka sta razstavljeni dve sliki akademičnega slikarja Fr. A. Sterleta, priznanega najboljšega slovenskega portretista. Ena slika predstavlja industrijalca in predsednika Kranjske hranilnice g. Dragotina Hribarja v olju, druga pa princa Hermana pl. Schönburg-Waldenburga, graščaka na Snežniku, izdelani na poseben lastni, trpežni način — mešano z ogljem in rdečcem (Rötel) na papirju. Prinčeva slika je izšla tudi

v večbarvni reprodukciji v Jugoslovanski tiskarni, ki jo je izdelala prvovrstno v Offsettisku. Lepe slike priporočamo občinstvu, da si jih ogleda, ker imajo umetniško vrednost.

⊙ **G. višji kapelnik dr. Jos. Čerin** se je vrnil včeraj v Ljubljano iz Rogaške Slatine, kjer je bil čez poletje dirigent zdraviliške godbe. Dr. Čerin je z orkestrom Dravske div. obl. (30 godbenikov) dirigiral v Rogaški Slatini 128 koncertov in izvajal z velikim uspehom in v splošno priznanje mednarodne publike nad 600 simfoničnih in koncertnih komadov.

⊙ **Promenadni koncert** godbe Dravske div. obl. v »Zvezdi« bo v nedeljo, 4. t. m., ob 11. uri. Dirigent višji kapelnik dr. Jos. Čerin.

⊙ **Slikarja Jebačina zadela kap.** Kakor nam poroča g. akad. slikar Franjo Sterlè, je bil od sobote na nedeljo zadet od kapi naš znani fresko slikar Anton Jebačin in prepeljan v državno bolnišnico. Prve dneve je bil v nezavesti, sedaj je pa že toliko okreval, da se že malo pregiblje, govoriti pa še ne more. Imenovani je znan po mnogih fresko slikah v naših domovih, posebo v cerkvah in samostanih. Omenjamo tudi, da je bil učenec slavnega našega slikarja Wolfa. Obenem pozivamo premožnejše sloje, da se nesrečnega umetnika v zadnjih letih njegovega plodonosnega življenja — star je že 78 let — spomnijo in mu vsaj deloma olajšajo bridko usodo.

⊙ **Železniškim vpokojencem.** Društvo železniških vpokojencev pozivlje svoje člane, in sicer vpokojence prejšnje južne železnice, katerim je bilo vsled nezgode prištetih k pokojnini pet do deset let in so s tem pridobili polno pokojnino in uživajo polno draginjsko doklado, da se nemudoma oglase pri društvu Ljubljana, Ulica na Grad 4, osebno ali pismeno. — Društvo železniških vpokojencev.

⊙ **Ob pričetku šolskega leta** opozarjamo cenj. učiteljstvo glasbenih, javnih in privatnih šol na našo veliko izbiro vseh šolskih not, etud, šol itd. za klavir, violino, petje itd. Stalno smo posebno bogato založeni s klasičnimi in zadnjimi modernimi skladbami za vse instrumente. **Matična knjigarna, Kongresni trg.**

⊙ **Oblastni odbor državnih zvaničnikov in služiteljev v Ljubljani** sklicuje ustanovni občni zbor za pogrebni sklad dne 8. septembra 1927, ob 3. uri popoldne v restavraciji Mikliča v Ljubljani, Kolodvorska ulica. Ker je stvar zelo važna in potrebna, se vabijo vsi člani in članice, da se tega važnega sestanka v največjem številu udeležijo.

⊙ **Gremij trgovcev,** šolski odbor, v Ljubljani ponovno naproša vse člane, ki zaposlujejo vajence, da naj v bodoče ne sprejemajo takih vajencev, ki niso dovršili dveh razredov srednje ali meščanske šole ali osem razredov osnovne šole. Vajenci se sprejemajo le še do 10. t. m., po tem terminu se ti pod nobenim pogojem ne bodo več vpisali v gremijalno šolo. — Šolski odbor.

Dr. med. Jakša Jože
specijalist za kožne in spolne bolezni
ordinira od 9—11 in od 3—5 ure.
Ljubljana, Wolfova ulica 1/I.

⊙ **Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč«** za ljubljansko oblast obvešča vse člane, da se vrši ustanovni občni zbor v ponedeljek, dne 5. septembra t. l., ob 9. uri dopoldne v prostorih zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Bethovnova ulica 10, pritličje, desno. Odbor naproša in uljudno vabi članstvo, da se tega občnega zbora udeleži.

⊙ **Šolske in tehnične potrebščine najfinejše kakovosti in po najnižjih cenah priporoča trgovina Iv. Bonač, Selenburgova ulica, nasproti glavne pošte. Oglejte si nizke cene risalnih potrebščin, posebno risalnih desk in risalnega orodja.**

⊙ **Gospodične,** ki hočejo šivati perilo zase, sprejema zopet v pouk **tvornica perila M. Alešovec,** Cankarjevo nabrežje I., kjer se izdeluje vsakovrstno perilo po meri in najnižji ceni.

⊙ **Objava.** Naznanjam cenjenim društvom in organizacijam, da sem otvoril nov veliki salon na sv. Petra cesti št. 85. Prostora za 400 oseb. Na razpolago je vedno. — Z odličnim spoštovanjem France Rozman.

⊙ **Asfaltiranje šentjakobskega mostu.** Št. Jakobski most bo dobil nov tlak iz asfalta. Ker bo treba ojačiti tudi betonsko podlago, bo prihodnji teden most za vsak promet zaprt.

⊙ **Na elektrotehniški delovodski šoli** se sprejmejo v prvi letnik še štirje učenci. Sprejemni pogoji: starost 17 let, učno izpričevalo ali vsaj dokaz o triletni praksi. Redni pouk se prične 12. septembra. Vpisovanje pri ravnateljstvu tehniške srednje šole v Ljubljani.

⊙ **Na kiparski in rezbarski, na keramiški in na pletarski šoli** se vrši vpisovanje v prvi letnik v ponedeljek, 5. septembra, dopoldne. Sprejemni pogoji: starost 14 let in šolska odpustnica. Vpisovanje pri ravnateljstvu tehniške srednje šole v Ljubljani.

⊙ **Poneverba.** Posestnik Ivan Gale blizu Grosuplja je izročil svojemu hlapcu Janezu P. 3000 Din z naročilom, naj kupi na Rudniku prašiča in dve železni traverzi. Hlapec je res preskrbel prašiča in traverze, nakar je drugi dan odpovedal službo in odšel. Ko se je gospodar informiral na Rudniku pri trgovcu Jelačinu, je zvedel, da Janez prašiča ni plačal. Skupno je nezvesti hlapec poneveril vsoto 2300 Din. Hlapca je izsledila policija v Ljubljani, ravno ko je zapravljal poneverjeni denar v veseli družbi. Janez P. je že predkaznovan radi tatvine.

⊙ **Ljubljanska porota.** Za glavne ter nadomestne porotnike pri glavnih razpravah tretjega porotnega zasedanja v letu 1927., ki se prične dne 19. septembra 1927, so določeni: A. Glavni porotniki: Klemenčič Jože st., trgovec, Šutna 39, Kamnik; Čertánec Fortunat, trgovec, Vače 33, Litija; Modic Jakob, pos., Strahomer 39; Mecilošek Evgen, pos., Zagorje 127, Litija; Moljk Al., pos. in zid. mojster, Gor. Logatec 15, Logatec; Meden Anton, posestnik, Begunje 36, Logatec; Čarman Ivan, pos., Sora 24, Kranj; Kokolj Aleš, pos., Letence 8, Kranj; Prešeren Andrej, pos. in kolar, Predtrg, Radovljica; Kogovšek Franc, kmetov. in gostilničar, Dravlje 58, Ljubljana, ok.; Ložar Fr., pos. in mlinar, Ihan 49, Kamnik; Čebela Josip, pos., Leše, Litija; Bavdaš Feliks, mizar, Trata 7, Kranj; Krmelj Josip, pos., Bodevlje 3, Kranj; Sajovic Franc, trgovec, Medvode 17, Ljubljana ok.; Stare Arladi, industrijalec, Kolovc 1, Kamnik; Laznik Franc, gostiln., Kozarje 30, Ljubljana ok.; Pogačar Ivan, posestnik in čevljar, Predtrg, Radovljica; Cerar Anton, posestnik in lesni trgovec, Studenec 4, Ljubljana ok.; Pirnat Anton, posestnik, Kožice 4, Kamnik; Weibl Julij, mizar, mojster, Šutna, Kamnik; Pogačnik Franc, gostiln., Zaverstnik 13, Litija; Brejc Ivan, pos. Nova vas 3, Radovljica; Meršol Janez, pos. in les. trg., Kovor 25, Kranj; Novak Ignacij, trgovec in gost., Vnanje gorice 29, Ljubljana okol.; Kratky Anton, pos. in gost., Podgora 3, Ljubljana okol.; Oblak Franc, pos. in gost., Drenov grič 3, Ljubljana okol.; Knaflič Anton, usnjar, Šutna 75, Kamnik; Peterlin Miro, pos. in gost.; Kranj 1, Kranj; Kumer Karel, trgovec, Graben 9, Kamnik; Novljan Julij, trg. in pek, Medvode 8, Ljubljana okol.; Perme Josip, pos. in trg., Penova vas 27, Ljubljana okol.; Ogrin Ivan, pos. in veletrg., Laverca 8, Ljubljana okol.; Gruden Josip, trg., Šmartno 26, Litija; Mrak Valentin, trg. in gost., Notranje gorice 22, Ljubljana okol.; Zalar Josip, gost. in pos., Borovnica 54, Ljubljana okol.; — B. **Nadomestni porotniki:** Bizilj Tomaž, gost. in pos., Pred Škofijo 14, Ljubljana; Vašič Leon, trgovec, Florjanska ul. 37, Ljubljana; Ferant Anton, vrtnar, Ambrožev trg 3, Ljubljana; Orehek Franc, pos., Gubčeva 15, Ljubljana; Rojina Josip, krojač in pos., Aleksandrova c. 3, Ljubljana; Repič Franc, sodar in pos., Kolezijska ul. 16, Ljubljana; Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeva ul. 1, Ljubljana; Dolinšek Pavel, prekajevalec, Karlovška c 28, Ljubljana; Verbič Anton, pos., Korunova ul. 13, Ljubljana.

⊙ **Tatvina kolesa.** Kdor ima danes v Ljubljani kolo, naj ga skrije in naj se ne vozi z njim, kajti zelo velika verjetnost je, da mu ga kdo ukrade. Če se bodo tatvine koles v tej meri stopnjevale, zna priti v Ljubljani nekoč dan, ko sploh nihče ne bo imel več kolesa. V petek zjutraj je za artiljerijsko vojašnico ukradel neznan tat delavcu Francu Šušteršiču iz Podutika 2500 Din vredno kolo znamke »Waffenrad« s št. 33.392.

⊙ **Več dobro ohranjenega pohištva** na prodaj v Metelkovi ulici št. 1. Ogleda se lahko danes od 9. do 11. ure ter naslednje dni.

⊙ **Dame** z malimi nožicami dobijo čevlje po izredno nizkih cenah pri Voika, Krekov trg.

⊙ **Ostanki oblačilnega blaga,** radi opustitev podružnice, po polovični ceni. **A. Potokar, Vodnikov trg.**

Novo zastrupljenje z gobami.

V D. M. v Polju se je včeraj zastrupilo s strupenimi gobami šest oseb. Julijana Jakop je šla nabirat gobe in jih je pripravila za večerjo tako, da jih je skuhala kisle s krompirjem. Vsi, ki so jih jedli, so se zastrupili in sicer mati Julijana Jakop, 56 letna posestnica v D. M. v Polju št. 20, njena hčerka Antonija, 25 let stara in sinova Anton in Jože, stara 8 in 15 let ter dve rejenki Alojzija Černe in Avgusta Marenko, stari 8 in 4 leta. Vsi so močno bruhali, posebno hčerka in obe rejenki. Rešilna postaja jih je prepeljala v ljubljansko bolnico z rešilnim avtomobilom, ki je prevozil pot iz Ljubljane v D. M. v Polju in nazaj v 35 minutah.

Najcenejše
in najboljše modroce, spalne divane, otomane, žimo dobite pri tvrdki
Fran Jager, tapetnik,
Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 pri Zmajskem mostu.

Maribor

SPORED
sprejema vestfalskih Slovencev v Mariboru, dne 5. sept. 1927.

1. Prihod s posebnim vlakom okrog 19. Pozdrav zastopnika raznih oblasti in korporacij.

2. Sprevod z godbo »Kat. omladine« po Aleksandrovi cesti, Trgu svobode in po Gregorčičevi ulici. Obisk na Slomškovem grobu.

3. Sprevod po Gledališki ulici v stolno cerkev. V cerkvi kratek nagovor in zakramentalni blagoslov.

4. Nadaljevanje sprevoda po ulici 10. okt., Gosposki in Slovenski ulici v cerkev Matere milosti. V cerkvi kratka pobožnost.

5. Komerz na čast gostom v veliki lopi pivarne Union. Svira godba »Kat. omladine«. Poje zbor »Maribora«. Pozdravi zastopnikov mesta, cerkva in avt. oblasti in društev.

6. Odhod s posebnim vlakom v torek zjutraj ob 4. uri.

Mariborčani, sprejmite častno svoje rojake iz daljne Vestfalije!

Mariborske hišne posestnike na Aleksandrovi cesti, Gregorčičevi in Gledališki ulici, na Slomškovem trgu, v ulici 10. okt., v Gosposki in Slovenski ulici prosimo, da izobesijo v čast vestfalskim Slovencem v ponedeljek zvečer zastave na svojih hišah.

Delavci pridite v velikem številu k sprejemu vestfalskih Slovencev, Vaših tovarišev, ki prispejo v Maribor s svojim posebnim vlakom v ponedeljek zvečer okrog 7. ure.

Meščani mesta Maribor, pridite v ponedeljek zvečer k sprejemu vestfalskih Slovencev! Naj odnesejo ljubi nam bratje in sestre ob slovesu iz domovine v daljno tujino čim najprijetnejše vtise! — Pripravljalni odbor.

* * *

☐ **Glavni volivni odbor.** V smislu določb člena 76. zakona o volitvah narodnih poslancev se bo sestal glavni volivni odbor za volivno okrožje Maribor-Celje, v Mariboru v mestni posvetovalnici (Rotovž I. nadstr.).

☐ **Zaupniki SLS in predstavniki list, voditelji volivnih pisarn SLS ter agitatorji** v torek zvečer ob 7. uri na sestanek, Koroška c. 1!

☐ **Naval na šole** je letos zopet izreden. Na gimnazijo se je do zdaj vpisalo v 1. razred že do 180 učencev. Na 1. deško meščansko šolo skoro do 200 učencev. Podobno, če tudi malo v manjši meri je naval na realko.

☐ **Pevski zbor** Glasbene Matice prične s svojimi vajami 6. sept. Nove članice in člani se naj do tega časa oglase pri g. Hladeku zvečer od 6. do 7. ure.

☐ **Zobozdravnik dr. F. Kartin,** specialist za ustne in zobne bolezni, Maribor, Slovenska ulica 9 zopet ordinira.

☐ **Občni zbor stavbenega društva za zidanje Omladinskega doma.** Na praznik, 8. sept. se vrši ob 10. uri dopoldne na vrtu začasnega Omladinskega doma v Cvetlični ulici št. 28 občni zbor stavbenega društva. Generalna direkcija drž. žel. je dovolila 17. avg. št. 52520 vsem udeležencem polovično vožnjo. Zato naj vdeleženci kupijo na vstopni postaji vozni listek do Maribora, katerega naj pustijo z mokrim žigom potrditi. Ta žigosani potni listek velja tudi za nazaj, ako dobijo od društva legitimacijo kot potrdilo, da so se vdeležili zborovanja. Odbor vljudno vabi vse redne in podporne člane k obilni vdeležbi, posebno še zato, ker lahko ob tej priliki opravijo romarsko pobožnost v baziliki Matere milosti, kjer se vrši na Malo gospojnico veliki romarski shod. — Odbor.

☐ **Vrtna veselica.** Danes priredi Katoliško presvetno društvo v Melju vrtno veselico na prostoru stavbenega društva Omladinskega doma, v Cvetlični ulici 28. Na dnevnem redu so godba, šaljiva pošta, amerikanski zapor in podobno. Preskrbljeno bo tudi z mrzlimi jedili. Vse prijatelje društva in poštene zabave vabi vljudno — Odbor.

☐ **Stanovanjski zakon.** Na naše povabilo, naj nam strokovna društva pošljejo peticije na ministrstvo za socijalno politiko glede podaljšanja stanovanjskega zakona, se je odzvalo lepo število društev; mnoga pa še niso storila svoje dolžnosti. Prosimo vsa tista društva, ki nam peticij še niso poslala, da nam jih pošljejo vsaj do 15. septembra t. l. — Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor in bližnjo okolico v Mariboru.

☐ **Kje bo stala nova carinarnica?** Nova mariborska carinarnica, o kateri se že govori in piše precej časa, bo sezidana na Scherbaumovem zemljišču, katerega imata v najemu Kühner in Zemljič ob progah pri glavnem koldvoru in med sedanjo carinsko pošto. Carinarnico bo postavilo mesto in mestni stavbeni urad že pripravlja tozadevne načrte.

☐ **Požarni pregledi** po vseh hišah po Mariboru bodo pričeli s 1. oktobrom.

☐ **Mestna občina** bo kupila nov traktor. Mestna občina ima že en traktor na petrolejski pogon za prevoj gramoza, a je ta premalo in radi tega je naročila občina nov Fordson traktor.

☐ **Pobrežka občina** si bo ustanovila progrebno društvo, kakor ga imajo že na občo zadovoljnost njene sosede.

☐ **Iz mestnega avtoomnibus-prometa.** Je že bilo sklenjeno, da bo začela mestna občina po mestu promet z novim avtoomnibusom 1. septembra in je voz že tudi gotov ter pripravljen. Ker pa doslej ta avto še nima rezerve, se je odložilo prevažanje oseb po mestu do sredine oktobra, ko bosta dospela že tudi druga dva naročena avtomobila. — Pri mestnem avtoomnibus-prometu izven mesta se uvedejo mesečne legitimacije za one osebe, ki se poslužujejo vožnje vsak dan in te bodo plačale le 25kratno vožnjo. — Mestna plinarna, kjer je tudi garaža za avtoomnibuse, dobi motorno sesalko za polnjenje avtomobilskih cevi z zrakom.

☐ **Nakup dveh slik.** Stara Čitalnica je posedala Slomškovo oljnato sliko, katero je naslikal po najboljših virih slikar Dekleva leta 1893. Slika je po mnenju strokovnjakov eden najboljših Slomškovih portretov in je napravljena v velikosti 2.40×1.45 m. Ker so čitalniški prostori prezidani, se nahaja Slomškov portret v Ljudski knjižnici. Omenjeno sliko bo kupila mestna občina. — Nadalje je že kupila občina Stiploškovo oljnato sliko, ki predstavlja stari Maribor levi breg s starim in že odstranjenim mostom.

☐ **Dodatek.** Zdravstvene konference v Belgradu, ki se bo vršila 6. t. m., se udeleži za mariborsko oblastno skupščino poleg odbornika dr. Vebleta in upravnega uradnika Stejnerja tudi oblastni zdravstveni inspektor dr. Janko Dernovšek. Pri tem posvetovanju bo šlo za prevzem zdravstvenih zavodov od strani oblastnega odbora.

☐ **Ljudska samopomoč.** Ustanovni občni zbor »Ljudske samopomoči« za Slovenijo v Mariboru se vrši dne 8. septembra 1927 ob 10. predpoldne v dvorani gostilne »Puntigam« v Mariboru, Mlinska ulica 23. Isti dan se bodo sprejemali pred občnim zborom torej od 8. do 10. ure v predsobi novi člani pod znanimi, najbolj ugodnimi pogoji.

☐ **Dva dolgoprstneža.** Včeraj sta bila aretirana August R., katerega zasleduje redarstvo v Zagrebu radi tatvine obleke. Osumljen pa je tudi žepne tatvine, ker je izmaknil nekemu gospodu, ki je na Aleksandrovi cesti ogledoval izložbo, iz žepa 100 dinarski bankovec. — Franc K. pa je osumljen kolesarske tatvine. Pred par dnevi je bilo izpred glavne pošte ukradeno kolo trgovca g. Majorška. To kolo je bilo najdeno v posesti nekega vajenca na Teznu. Fant je izdal, da je kupil kolo od Franca K., ki je priznal, da mu ga je neki neznanec, prodal za 150 Din. Verjetneje je, da je kolo sam izmaknil.

ŽREBANJE LOTERIJE
društva »Trgovske akademije« v Ljubljani
nepreklicno 31. oktobra. — Srečka 10 dinarjev.
Dobitkov 885, od 50.— do 100.000 Din. **Poizkusite** srečo, naročite takoj srečke!

Celje

⚒ **Westfalski Slovenci v Celju.** V ponedeljek, dne 5. septembra, pridejo s posebnim vlakom, ki dospe na celjski kolodvor ob treh popoldne, westfalski Slovenci, ki se vračajo v svoje nemške in holandske kraje. V Celju je ustavljeno za slabi dve uri. Na kolodvoru bo slovesen sprejem, na kar odidejo k Sv. Jožefu, kjer imajo kratko pobožnost. Celjsko občinstvo pozivamo, da se tako sprejema ob 3 popoldne kakor tudi slovesa ob 16.54 uri na kolodvoru ter tudi pobožnosti pri Sv. Jožefu v čim obilnejšem številu udeleži.

⚒ **Somišljeniki iz Celja in okolice!** V ponedeljek, dne 5. septembra, ob osmih zvečer govori na shodu Slovenske ljudske stranke pri »Belem volu« v Celju načelnik SLS g. **dr. Anton Korošec.** Dolžnost vsakega zavednega pristaša SLS iz Celja in okolice je, da se shoda gotovo udeleži. G. načelnik začne govoriti točno ob osmih in prosimo radi tega, da udeleženci shoda pridejo točno.

⚒ **Javna tombola.** Osrednje društvo nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev, krajevna skupina Celje, priredi dne 4. septembra t. l. ob 3. uri popoldne na Dečkovem trgu pred Narodnim domom veliko javno tombolo z mnogobrojnimi krasnimi dobitki, kateri so že v izložbi trgovine Josek, Glavni trg. Tombolske karte po 3 Din se dobijo pri vseh pismonoših in raznih trafikah.

Kamnik

Slovo. Dne 1. septembra t. l. se je poslovil od nas obče priljubljeni in spoštovani frančiškan P. Ciprijan Napast, ki je premeščen v Novo mesto. — Imenovani je bil večletni katehet na tukajšnji osn. deški šoli, kjer se je izkazal kot požrtvovalen vzgojitelj naše mladine. V cerkvi nam je bil vnet in požrtvovalen spovednik. Tudi izven cerkve je jako mnogo deloval. Obiskaval je bolnike in siromake, katerim je bil vedno v pomoč, saj so mu bili posebno pri srcu. Prav ti ga bodo zelo pogrešali. — P. Ciprijan je deloval vsa povojna leta kot tajnik pri kamniški Vincencijevi konferenci, ki ga bo le težko nadomestila. — Blagemu p. Ciprijanu izrekamo v imenu vse javnosti Kamnika in njega okraja iskreno zahvalo. Novomeščanom pa častitamo, da so dobili za vse dobro vnetega patra v svojo sredo.

Kranj

Pametna odredba: Izpolnila se je naša želja, da je nastopila tudi javna oblast proti preklinjevanju, pijančevanju, razgrajanju in kar je drugih takih cvetk moderne dobe. Koliko bo držala ta odredba okrajnega glavarja, bomo videli.

Orli. Na praznik 8. septembra vabi Kranjska orlovska srenja vse prijatelje orlovske misli v Mavčiče, kjer se bo vršil telovadni nastop. Prireditev je le popoldanska. Ob 2 poje moški zbor v farni cerkvi litanije. Po litanijah bo takoj javna telovadba z bogatim sporedom; nato pa kratka zabava s sviranjem godbe, petjem in srečolovom. — Zato vsi, ki čutite z nami, na svidenje v Mavčičah na Mali Šmaren. Bog živi!

Tržič

Kino-aparat je dobilo te dni naše prosvetno društvo sv. Jožefa. Ta aparat bo najbrže v Sloveniji sedaj najmodernejši. Vse se nahaja samo v enem zaboju, ki se lahko prenaša kakor kovček. Zavarovani so vsi deli pred ognjem in tudi uporaba je zelo enostavna. Preurediti se da aparat tudi v skioptikon. S carino vred stane 18.870 Din. Naše društvo si ga je nabavilo zato, da bo prirejalo odslej v okrilju Prosvetne Zveze tudi filmska predavanja. Kadar ne bo dvorana »Našega doma« ob nedeljah in praznikih zasedena, se bo vršil prosvetni večer s kino predstavo.

Osebna vest. Te dni nas zapušča gosp. kaplan Mirko Bartol, da odide v Dobrnič. Vestnemu vzgojitelju in pridnemu delavcu v naših organizacijah želimo lepih uspehov tudi na novem mestu. Na njegovo mesto pride gosp. kaplan Jože Klemenčič iz Koroške Bele.

Jesenice

Nova brizgalna. Jeseniško prostovoljno gasilno društvo pod dolgoletnim spretnim vodstvom gosp. Neumana, si je z velikim trudom nabavilo že tako potrebno motorno brizgalno. Brizgalna je te dni došla na Jesenice in na praznik 8. sept. bo predana svojemu namenu. Ob deseti uri se društvo v slavnostnem kroju korporativno udeleži sv. maše v župni cerkvi na Jesenicah. Takoj po cerkvenem opravilu pa bo domači g. župnik brizgalno blagoslovil. — Popoldne po litanijah se bo vršila na Jesenicah velika gasilska vaja, pri kateri se bo nova brizgalna preizkusila. Po vaji pa se bo vršila na vrtu gostilne g. župana veselica, katere čisti dobiček bo za pokritje stroškov za brizgalno. Brizgalni bo kumovala gospa županja Čuferjeva. Brizgalno je dobavila znana tvrdka iz Linca ter stane okroglo 80.000 Din.

Loterija. Na drugem mestu današnje številke so objavljene vse izžrebane številke loterije kat. del. društva.

Vič

V torek, dne 6. septembra, ob 8. uri zvečer, javen shod SLS v Društvenem domu na Glincah. Govori kandidat g. poslanec Smodej. Vabljeni vsi.

Ježica pri Ljubljani

Esdeesarji s socialisti in radičevci proti elektriki. V nedeljo se je pri občinski seji sklepalo o elektriki, ki jo nameravamo napeljati iz Ljubljane. Razume se, da vse delo vodijo naši možje, ki imajo dvetretjinsko večino v občinskem odboru. V svoji zagrizenosti esdeesarji in njihovi zavezniki samo zato niso glasovali za to potrebno napravo, ker vodijo delo naši. Med njihovimi volivci je nastalo radi te nestrpnosti veliko ogorčenje. Zelo so razburjeni delavci, ki so to pot zadnjič volili socialiste, ki zdaj delajo proti temu, kar hoče vse tukajšnje prebivalstvo. Sami ničesar ne znajo, drugim, ki hočejo delati, bi pa radi nagajali Kar znajo pri občini, to bi delali tudi v Belgradu, če bi imeli kaj veljave. Zato v nedeljo ne bo volil noben pameten naš občan demokratov, radičevcev ali socialistov, ampak **vsi le Slovensko Ljudsko stranko! Vse kroglice v drugo skrinjico!**

Litija

Narodnim socijalistom v premišljevanje. Sporazum NSS z SDS je med zavednimi narodnimi socialisti dvignil precej prahu. Čudimo se okrožnicam NSS, ki so precej drugačne, kot so bile one v letu 1925. Mi se za navodila bivšim NSS voditeljem, ki so se vpregli v politični voz dr. Gregorja Žerjava, ne zmenimo ter bomo 11. septembra odgovorili vsem ljubljanskim generalom tako, da bodo videli, da med nami pristaši dr. Žerjava prav nič ne pomenijo. Ustanovili smo Narodno socialistično stranko z namenom, da ustavimo komunistični val, in da obvarujemo jugoslovanskega delavca pred lastnimi oderuhi. Naš program je slonel na delu za skupni blagor jugoslovanskega delavstva. Zato je šel naš boj v prvi vrsti, proti demokratom Žerjavovega sistema. In danes? **Bivša NSSZ je postala filijala samostojne Žerjavove Unije. NSS — pa repek protidelavske Samostojne dem. stranke.** In to proti volji volivca delavca. Ali smo se borili zato, da se v trudu in znoju zgrajena stranka zdrobi pod udarcem dr. Žerjava? Tovariši NSS liste, spregledajte! Videli boste, da piše »Nova Pravda« isto kot Žerjavova »Domovina«, samo **da prva je malo omenil dr. Žerjava** ker ve, da delavec o dr. Žerjavu sploh slišati noče. Kaj tovariši Tumpej, Juvan, dr. Bohinjec! **Niti eden ne bo izvoljen!** Vprašamo Vas, čemu naj volimo dr. Žerjava? Častnejše bi bilo pod lastno firmo pogoreti, kot pa se skriti pod klobuk stranke, ki je noben človek ne mara! K meni, kot soustanovitelju stranke, hodijo vsak dan tovariši in me sprašujejo, kaj je na tej stvari? Povem Vam, da me je imena stranke sram, zato bom dal s svojimi tovariši na to, da stranka, ki se skriva za Žerjavovci, ne dobi med zdravimi NSSocialisti prav nobene kroglice! Ker so nam s prikrivanjem liste vložitev lasine kandidatne liste onemogočili, nam ne preostaja drugega, nego da **volimo to pot Slovensko Ljudsko Stranko, katere kandidat za litijski okraj je g. Fr. Kremžar.** Prijatelji, na delo za pošteno stvar! — B.

Dražbe litijskih lovišč. S 15. januarjem 1928 poteče zakupna doba raznih občinskih lovišč ter se bodo ta lovišča oddala na javni dražbi v zakup za dobo **do 31. marca 1933.** Dražbe se vršijo: Za lovišča: Hotič, Konj, Vače, Litija in Šmartno v ponedeljek, dne 7. novembra t. l. ob pol 10. uri dopoldne pri okraj. glavarstvu. Za lovišča: Gradišče, Moravče in Polšnik v ponedeljek, dne 14. novembra t. l. ob pol 10. uri dopoldne pri okraj. glavarstvu. Za lovišče: Kotredež na uradnem dnevu v Zagorju v četrtek, dne 27. oktobra ob pol 10. uri dop. Za lovišča: Draga in Žalna na uradnem dnevu v Višnji gori v sredo, dne 5. oktobra ob 10. uri dop. Za lovišča: Hudo, Krka, Muljava, Št. Vid, Gorenja vas in Češnjice na uradnem dnevu v Stični v sredo dne 19. oktobra ob 10. uri dop. Za lovišča: Bukovica, Dob, Vel. Pece, Podboršt, Radohova vas in Temenica na uradnem dnevu v Stični v sredo dne 16. novembra ob 10. uri dop. Za vsakega zdražitelja je članstvo pri SLD obvezno. Ostali dražbeni pogoji so do dneva dražbe pri okraj. glavarstvu v Litiji med uradnimi urami vsakomur na vpogled.

Novo mesto

Izpremenba razporeda predsednikov volivnih odborov pri volitvah poslancev za narodno skupščino dne 11. septembra 1927 v volivnem okraju Novo mesto: Volišče **Dvor:** namesto Matije Marinčka, notarja v Novem mestu — dr. Peter Šorli, profesor v Ljubljani; volišče **Mirna peč:** namesto dr. Emerika Ločnika, notarja v Žužemberku — Peter Malešič, notarski kandidat v Velikih Laščah; volišče **Prečna:** namesto Antona Kudra, dež. sodnega svetnika v Novem mestu — Viktor Kobe, okrajni sodnik v Novem mestu; volišče **Toplice I,** namesto Janka Poneblška, notarskega kandidata v Vrebnjem — Josip Bučar, profesor v Ljubljani; volišče **Št. Lorenc:** namesto Ivana Koštiala, profesorja v Novem mestu — Janko Pirnat, šolski nadzornik v Novem mestu; volišče Žužemberk, namesto Gustava Galleta, dež. sodnega svetnika v Žužemberku — dr. Emerik Ločnik, notar v Žužemberku.

Osebna vest. Postavljen je za deželno-sodnega svetnika na dosedanjem službenem mestu g. Alojzij Hočevar, dosedaj okrajni sodnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Nasilen cigan. Dne 22. avgusta t. l. zvečer je 45 letni v občino Šmihel-Stopiče pristojni cigan Janko Brajdič iz osebne mržnje grozil trgovcu g. Josipu Matkotu v Gotni vasi pri Novem mestu, da ga bo ustrelil, njegove otroke pa »okrog prinesel« in »razsekal«. Ker je Janko Brajdič poznan kot nasilen cigan, je umevno, da je povzročila ta grožnja pri Matkovih opravičeno bojazen in nemir. Brajdiča so orožniki naslednji dan aretirali in oddali okrožnemu sodišču v Novem mestu.

Pričetek gradbe uradniških hiš. Te dni se prične z gradbo uradniških hiš v Novem mestu. Kamen in opeka se že dovaža. Kmalu bo nastala na »Gutmanovih njivah« uradniška kolonija, ki bo mesto precej povečala.

Kočevje

Razglas. Županstvo mestne občine razglaša: Prvo volišče se nahaja v občinskem uradu št. 75/I, vrata na desno. Na tem volišču volijo vsi volivni upravičenci, ki so vpisani v volivni imenik mesta Kočevje. Drugo volišče je v poslopju drž. realne gimnazije v Kočevju, št. 193, prva vrata na desno. Na tem volišču volijo vsi volivni upravičenci, vpisani v volivni imenik vasi Mahovnik.

Spremembe v odboru mestne hranilnice. — Edvard Tomitsch, gostilničar in posestnik, in Karl Braune, usnjar in posestnik, sta odložila svoja mesta v odboru mestne hranilnice in iz lastne inicijative izstopila iz mestne hranilnice.

Umetno gnojilo. Letošnje izredno vroče poletje je travnike, zlasti na osojnih mestih, tako izsušilo, da je treba z vso resnostjo misliti že zdaj v jeseni na to, da ne bo l. 1928. nastopila še bolj slaba letina za seno. Kmetijska podružnica v Kočevju sprejema prijave za nakup umetnik gnojil in sicer Tomaževe žlindre ter kajnita, ki se morajo zdaj, pred zimo, raztrositi. Prijave se bodo sprejemale do 10. septembra t. l.

Trbovlje

✡ **Ravnatelj OUZD,** g. dr. Bohinjec nas z ozirom na našo notico »Kaj to pomeni«, naproša za objavo sledečega pojasnila: Trboveljski župan g. Sitter je po svoji izvolitvi za župana dne 8. aprila 1926 z vlogo od 10./. 1926 zaprosil, da sme redni letni dopust nastopiti z dnem prevzema županskih funkcij in da se mu po preteku rednega dopusta dovoli enoletni brezplačni dopust. Prvemu delu prošnje je uprava urada takoj ugodila, o drugem delu je sklepalo ravnateljstvo urada na seji 25./6. 1926 **in predlog uprave,** da se enoletni dopust dovoli, **osvojilo.** O tem je bil trboveljski župan obveščen s pozivom, da javi dan prevzema poslov. Prevzem poslov se je izvršil 10. oktobra 1926. Po obstoječih predpisih mora tuur. zaključke o podelitvi dopustov ob karenci prejemkov potrditi osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Tako se je tuuradni **pozitivni** zaključek predložil imenovanemu uradu v odobritev. S tem je stvar prišla iz območja moje kompetence in tuk. urada. Ministrstvo za socialno politiko je z rešenjem U broj 1040/IV od 10. sept. 1926 tuur. zaključek o podelitvi brezplačnega dopusta razveljavilo in o tem obvestilo osrednji urad. Zato je tudi osrednji urad s sklepom od 27. oktobra 1926 tuur. zaključek razveljavil. Na predstavko osrednjega urada ministrstva za socialno politiko je isto ministrstvo z aktom broj 885/27-IV od 31./1. 1927 odločilo, da predstavke ne more uvaževati in da razveljavljenje sklepa o brezplačnem dopustu ostane v veljavi ter da se mora prvotna rešitev ministrstva brez prigovora izvesti. Na posebno osebno vlogo g. Sitterja naravnost na ministrstvo, je to ministrstvo z aktom broj 3681/IV od 12. maja 1927 zopet odločilo, da razlogov vloge ne more upoštevati. O vseh teh rešitvah je bil g. Sitter Ignacij obveščen. Pri tem stanju stvari je bila samouprava osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu dolžna, da v smislu obstoječih predpisov stori sklep o administrativnem prenehanju službe. Tuk. urad ni bil obveščen o tem, da bi bil g. Sitterju dovoljen po ministrstvu dopust, kakor je omenjeno v cit. notici. Tudi g. Sitter sam ni uradu predložil nikakih tozadevnih dokazov. — OUZD — dr. Bohinjec ravnatelj.

Šoštanj

Rim — Lurd — Velehrad. Pod tem geslom je bila minulo nedeljo v Društvenem domu zanimiva razstava nad 600 krasnih slik iz teh velikih slovenskih romanj zadnjih let. Razstavo je mojsterski uredil dijak A. Koren in je zelo ugajala. Popoldne ej bil cerkven govor o Velehradu kot slovanskem Rimu in pa predavanje o zadnjem romanju po Češkem in Slovaškem, ki je bilo vkljub hmeljski sezoni dobro obiskano.

Štafetni tek Velenje—Šoštanj. Šaleška orlovska srenja priredi na Malo Gospojnico dne 8. sept. tekmovalni štafetni tek med odsekoma Velenje in Šoštanj. Start obojnih tekmovalcev točno ob pol 4 v Velenju. Cilj pri Društvenem domu v Šoštanju.

Savinjsko orlovsko okrožje ima svoj redni občni zbor dne 8. sept. po dohodu popold. vlaka v Društvenem domu. Srenje in odseki naj pošljejo gotovo zastopnike.

Žalec

Novo trgovino koles je otvorila tvrdka Petka (Pidžo) v Sadnikovi hiši.

Tatvina hmelja. Posetnici Ribič je bilo ukradenega približno 20 kg hmelja.

Hmeljske cene počasi rastejo. V četrtek in petek se je kupoval lep hmelj po 64 Din kilogram.

Savinjska dolina

Nov gasilni dom v Parižljah pri Braslovčah. Tik ob okrajni cesti od postaje Polzela proti Braslovčam stoji lična stavba, ki že sama na sebi, pa tudi s svojo okolico priča o dobrem okusu Parižljanov. Prostor med stavbo in cesto je razdeljen v gredice ter zasajen s cvetlicami, celi kompleks pa obdan z nizko betoniranoo ograjo. To je novi gasilni dom, ki se blagoslovi dne 8. t. m.

Tombola kat. prosv. društva na Polzeli, nameravana sprva na 4. sept., se je morala vsled raznih ovir preložiti na oktober. Opozarjamo na to in priporočamo tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za zgradbo prepotrebnega društvenega doma na Polzeli.

Hmeljsko obiranje je končano. Hmeljarji so s kvaliteto bolj zadovoljni kot skvantiteto. Trgovina se razvija zelo počasi. Kupcev je sicer dosti, vlada pa precejšnje nesporazumljenje glede cen.

Odkritje spomenika 74 vojnim žrtvam občine Polzela se vrši dne 25. sept. Spomenik bo posebne vrste, mojstersko in umetniško delo tvrdke Vodnik v Ljubljani ter akademičnega kiparja g. Dolinarja.

Rajhenburg

Vestfalci. V nedeljo, dne 28. avgusta, so nas obiskali rudarji-rojaki iz Vestfalije. Na kolodvoru jih je sprejela godba, nato je sledil sprevod do cerkve Sv. Janeza na Senovem, kjer je rudarje pozdravilo par govornikov. Radi množice ljudstva je moral duhovni vodja vestfalskih rudarjev g. župnik Tensundern pridigati zunaj cerkve. Pri sv. maši je pel društveni moški zbor iz Rajhenburga, ki je po končani službi božji zapel rojakom v pozdrav pesem »Slovanski brod«. Sledil je še kratek nagovor, zahvala od strani g. župnika Tensunderna in himna »Hej, Slovenci«, ki so jo peli vsi navzoči. S tem se je končal oficijelen del. — Želimo, da nas ohranijo rojaki iz Nemčije v prijetnem spominu in da nas ob priliki zopet obiščejo.

Ptuj

NEZAUPNICA REŽIMU NA MAGISTRATU.

Nezaupnica dosedanjemu režimu na ptujskem magistratu je zelo zabolela one, ki so imeli od prevrata sem platno in škarje na tem mestu v rokah. Zato so začeli vpiti v »Jutru«, češ, da so odborniki SLS — besedolomci. Očividno je SDS smatrala narodni blok za plašček, pod katerim naj bi se skrilo vse, kar zahteva remeduro. Po znanem načelu: rečem ti, da mi ne porečeš, kriči SDS sedaj o besedolomstvu, ker jo je stvarna in utemeljena nezaupnica, ki se je sprejela, prepričala, da se pod firmo narodnosti še ne krije vse, kar ni prav. Era dr. Senčar-Blažek ne more pokazati v komunalni gospodarski politiki ničesar drugega, kakor primanjkljaj 260.000 Din, ki jih je odnesel Menoni iz mestne blagajne. Naj revizija da še tako sijajno spričevalo g. županu, vprašanje o učinkovitejši kontroli poslovanja na ptujskem magistratu s tem še ni odpravljeno. Nezaupnica ni bila izrečena zato, da bi Nemci prišli do županskega ali podžupanskega stolčka, kakor sanja »Jutro«, temveč zato, da se spravi na objektiven forum vprašanje, koga zadene ne morda kazenska, temveč civilnopravna odgovornost za škodo, ki jo je mestna občina utrpela zaradi Menonija. Jugoslovanski značaj mesta zato ne bo prav nič trpel, k večjemu nekateri Jugoslovani. Da je poročevalec »Jutra« tudi napačno videl udeležence na galeriji, mu ne zamerimo; bilo mu je menda prevroče. In denuncijacija — kaj ne gospodje, je le potrebna?

Slovenska krajina

Nova cesta Gančani—Radmožanci. Kakor se je že poročalo, je oblastna skupščina v Mariboru na posredovanje naših poslancev določila za graditev nove ceste Gančani—Turnišče—Radmožanci 300.000 Din. Z graditvijo se še ni začelo, pač pa je bil pretekle dni na licu mesta inženir, ki je pregledal teren. Nova cesta se bo gradila ob nasipu potoka Ledava, ker je to najkrajša pot. Cesta bo za vso okolico velikega pomena, zato ni čuda, ako vsakdo želi, da bi se čimprej začela graditi.

Dopisi

Podvince. Kakor smo poročali, se je pri acetilenski eksploziji 14. avgusta ponesrečil g. Andrej Gregorič in njegov žagar. Z veseljem sedaj sporočamo, da sta se že oba vrnila domov iz bolnice in da g. Gregorič ni izgubil vida.

Knjige in revije

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI priporoča gg. katehetom sledeče knjige:

Bopp L., **Das Jugendalter und sein Sinn.** Eine Jugendkunde zur Grundlegung der Jugendführung. 340 str., vez. 112 Din.

Dauerböck P. J., **Das Wort Gottes an die Kleinen.** Kinder-Homilien auf alle Sonn- und Festtage nebst Gelegenheitsansprachen. 159 str., nevez. 30 Din.

Dörner K., **Die Stunde des Kindes.** Kinderpredigten. 284 str., vez. 94.50 Din.

Fahnenbruch F., **Kinderpredigten.** 73 str., vez. Din 32.50.

Fahnenbruch F., **Der Gottesdienst des Kindes.** Ansprachen über das religiöse und sittliche Leben des Kindes. 104 str., nevez. Din 35, vez. Din 46.

Gatterer M. S. J., **Kinderseelsorge.** 222 str., nevez. Din 75.

Gatterer M. S. J., **Katechetik.** 656 str., nevez. Din 198.

Gürtler E., **Vollständige Katechesen für das erste Schuljahr.** 183 str., nevez Din 29.50.

Heiser H. A., **Die Frühkommunion der Kinder.** Praktische Anleitung für Priester, Eltern und Erzieher. 133 str., nevez. Din 41.

Hoffmann, **Handbuch der Jugendkunde und Jugenderziehung.** 416 str., vez Din 98.

Mosterts K., **Jünglingseelsorge.** Ziel und Aufgaben einer planmässigen Seelsorge für die heranwachsende männliche Jugend. 349 str., vez. Din 108

Köhn J., **Saat und Ernte.** Lebenskundliche Besprechungen zur Einstellung der jugendlichen Selbsterziehung auf dem Familienberuf. 169 str., vez. Din 50

Mayer Dr. H., **Katechetik.** 179 str., vez Din 52.

Metzler Dr. F. G., **Erziehe zur Wahrhaftigkeit.** 288 str., vez. Din 68.

Ries Dr. J., **Katholische Lebensführung.** Gedanken für Fortbildungsschule und Christelehre. 230 str., vez. Din 65.

Um Sitte und Sittlichkeit. Ein Kommentar zu den Katholischen Leitsätzen und Weisungen zu Selbsterziehung auf den Familienberuf. 169 str., vez. Din 60.

KUPUJTE SREČKE
II. STADIONSKE LOTERIJE
Glavni dobitek vila »Stadion«, Din 160.000.—.

Slovenci v Italiji

Odstranitev slov. učiteljev.

Ko je prosvetni minister Fedele februarja meseca izdal zakon, ki dovoljuje premestitev učiteljstva izpod enega področja šolskega oskrbnika (nadzornika), smo zapisali, da je ta zakon naperjen izključno proti slovenskim in hrvatskim učiteljem. Videmska, goriška, tržaška, reška, istrska in zadrska pokrajina, to je vse pokrajine, kjer poučujejo slovenski in hrvatski učitelji, spadajo pod šolsko oskrbništvo (proveditorato agli studi v Trstu, ki ga vodi Slovanom že dobro znani komendator Reina. Po italijanskem šolskem reud je šolski oskrbnik lahko premestil učitelja iz kraja v kraj, tudi iz pokrajine (province) v pokrajino, a nikdar ne iz svojega področja v področje drugega šolskega oskrbnika. Ko je minister Fedele v enem samem dnevu vrgel na cesto 42 učiteljskih družin, je v inozemstvu nepričakovano odjeknilo. Poslanec Besednjak je v rimskem parlamentu razgalil vso brezsrčnost ministra Fedeleja, nekdanjega liberalca, ki se skuša z nečloveškimi ukrepi prikupiti »fašistom od prve ure.« Fedele je takrat prišel celo pred fašisti v zadrego in je venomer brbljal, da je bil napram slovanskemu učiteljstvu še preveč »generozen«! Od tedaj dalje je liberalec Fedele menjal taktiko. Od 800 slovanskih učiteljev, ki jih je Italija našla na Primorskem, jih je preostajalo še okoli 350(!), a tudi teh se je plašni Fedele še vedno bal. Kam z njimi? »Gentile in jaz,« je modroval Fedele, »sva v kratkem času vzgojila 450 nezprosnih nasprotnikov fašistovskega režima; mari naj tem dodam še drugih 350 in jih pošljem v svet?« Fedele se je rajši odločil za »neutraliziranje« slovanskega učiteljstva potom premestitve v čisto italijanske kraje. Toda on mora iti legalno! Od tod zakon od 17. februarja 1927., ki dovoljuje prosvetnemu ministru, da premešča učitelje tudi iz področja šolskega oskrbništva v drugo.

Tako je g. minister dne 2. avgusta 1927. podpisal naredbo, ki odreja premestitev prve skupine slovenskih učiteljev v Pijemont in Macerato. Naredba datira torej od 2. avgusta, obvestilo pa so prejeli prizadeti učitelji šele ta teden. Fedele se je tudi tu pokazal generoznega: želel je, da se učitelji poučijo o naredbi polagoma, v majhnih dozah, v intervalih. Do sedaj je prejelo premestitveni dekret okoli 20 učiteljev in učiteljic. Če pomislimo, da je na Primorskem še okoli 350 učiteljev, moramo tudi tu nehote misliti na generoznost g. ministra Fedeleja.

V šolsko okrožje Macerata morajo oditi: Fr. Kramar in Davorina Bratovž. V Pijemont (Turin): Rudolf Vizintin, Renče; Ivan Murovec, Št. Viški vrh; Medveš, Lom; Viljem Nanut, Kozana: Alojzij Carli, Vrsno: Albert Ivančič, Smart; Ktanko Skečir, Robedišče; Ciril Drekonja s Cerkljanskega; Josipina Soban, Vrtojba; Lapajne Vogrsko, in Kuntih, Prvačina. Seznama seveda ni konec.

Tako bo slovenski učitelj učil italijanskega otroka, italijanski učitelj slovenskega. Na misel nam prihaja jedrnata označba italijanske šole v slovenskih in nemških krajih, ki jo je svoječasno podal veliki angleški list »Manchester Guardian«, ki je zapisal, da je to »papagajska učilnica«.

Ubogi otroci! Ubogi starši! Uboga Italija, ki si rodila toliko odličnih šolnikov in pedagogov, kako teptajo tvoje ime filozofi kakor Gentile in Fedele! Kje je tvoj sloves najbolj svobodoljubne države v Evropi? Slovensko ljudstvo se bo težko ločilo od svojih vzgojiteljev, ti se bodo težko ločili od njega. A vse tolaži zavest, da trpijo po nedolžnem, da prej ali slej pravica zmaga. Gospode učitelje pa naj spremlja naš pozdrav na poti v tuje kraje!

Razpuščena društva.

Goriški in tržaški prefekt v zadnjem času kar tekmujeta, kateri bo razpustil več slovenskih društev. Zdelo se je, da je tržaški prefekt dosegel rekord, ko je z enim dekretom razpustil 11 slovenskih društev v Trstu. Pa se goriški prefekt, ki se je okrepčal na dolgem dopustu v tolminskih gorah, ni dal ugnati. Pretekli teden je prefekt Cassini razpustil katoliška prosvetna društva v Lokovcu, Ajdovščini, Oslavlju, Vrhpolju, Podragi in Budanju; nadalje »Kmetijsko čitalnico« v Podragi, »Čitalnico« v Solkanu, ki je bila ustanovljena pred 60 leti; dalje »Delavsko izobraževalno društvo« v Idriji in »Ženski krožek« v Kobaridu. Goriškemu prefektu ne maramo delati krivice, zato moramo omeniti še, da je g. prefekt že prej razvijal izredno živahno delavnost in razpustil prosvetna društva v: Šturjah, Rihemberku, Čezsoči, Cerknem, Kredu, Renčah, Vrtojbi, Dobravljah in Tolminu. Tako je torej zazaenkrat odnesel goriški prefekt. Tako potrpežljivo ljudstvo, ki na goriški prefekturi in kvesturi po ure in ure čaka, vsaj ve, da gospod prefekt in kvestor pridno delata. Po ure daleč se kmet pripelje z vlakom in zgubi ves dan, da pride po pojasnila na kvesturo ali prefekturo. Nazadnje ga uradnik mirno odstrani z »domani! (Pridite jutri)«. In kmet se vrne, da pobere drugi »domani!«. To je delo, razpustiti v dobrih 14 dneh 20 slovenskih društev! Koliko pisanja, koliko tekanja! Policijski agenti, karabinerji, vohuni, kabinetni uradniki, kvestor, strojepiska in šele nazadnje prefekt, ki dekrat podpiše! To je delo! Žalostno, a resnično je, da se vse delo teh gospodov reducira na stikanej zapolitičnimi strahovi in razdiranju neprecenljivih kulturnih vrednot. Kar najbolj peče pobesnele fašistovske oblastnike je to, da slovensko ljudstvo njihovega divjanja ne jemlje pretragično. Že davno je bilo na vse to pripravljeno. Trpelo je od nekdaj, v trpljenju je zrastlo, a v trpljenju se je tudi utrdilo. Koliko nesreč je že preneslo in tudi zadnja vojna vihra ga ni odnesla! Tisoč in tisoč let je na tej zemlji in še hoče ostati, ker tako Bog hoče. In prav ta krščanski optimizem peče sedanje oblastnike, ki se jim tla že skoro udirajo, zato bi radi zatrli krščanske vzgojevalnice, katoliška prosvetna društva!

Živali v filmu.

Važen del v filmu so živali. In oni, ki imajo živali pripraviti in dresirati, da so uporabne za filmanje, so najvažnejše osebe v filmskem svetu. Nekatere izmed teh živali so neverjetno bistroumne. Nekdo je naučil belo miš, da je na poziv plezala po človeku gori in doli. S tem si je prislužil majhno premoženje, ker so ga filmske družbe klicale od vseh strani, da so mogle filmati edino žival te vrste in takih zmožnosti. Neprecenljive vrednosti je gos, katero ima filmska družba v Hollywoodu in ki je poslušna na vsak migljaj. V Los Angeles imajo najmanj štiristo konj in psov, ki so dresirani in vsak čas pripravljeni za nastop. Konj, kateremu so dali ime »Brownie«, je tako naučen, da pade na tla, kadarkoli kdo hoče. Pomeša se med druge dirkajoče konje in na dano znamenje pade na tla, se pobere ter hiti za drugimi, a zopet pade, kar da celemu filmu seveda komičen značaj. Kakor znano, pa imajo kinoobiskovavci najraje smeh. Za vsak konjev padec dobi njegov lastnik 50 dolarjev. Seveda se »potrudi«, da je konj več na tleh kot na nogah. — A ne samo konji in psi, tudi opice, levi, medvedi, krave, papige, kanarčki in celo ribe so izborni kinoigravci.

Zanimivosti

Vrednost prisotnosti duha.

Izmed vseh železniških nezgod je najtežje preprečiti one, ako se vlak pretrga. To se navadno pripeti na napeti progi in posledica je, da odtrgani del vlaka drvi nazaj. Tak slučaj se je pred kratkim pripetil pri Cheadle na Angleškem. Postajenačelnik je prejel telefonično poročilo, kaj se je na progi pripetilo, namreč, da večje število s premogom naloženih vagonov drvi nazaj. Ker postaja ni bila prosta, je bilo v najkrajšem času pričakovati trčenja. Uradnik pa ni niti trenutek odlašal ter poslal lahko lokomotivo vlaku naproti. Lokomotiva je bila seveda brez vodnika, a zadostovala je, da se je odtrgani del ustavil, oziroma razbil. Škoda je bila še vedno manjša kot pa, če bi bil drvel vlak še dalje. Trčenje je bilo slišati daleč proč od onega mesta, a človeških žrtev ni bilo nobenih.

Sličen slučaj se je pripetil pri Monmouth. Osebni vlak je ravno odvozil, ko je prometni uradnik prejel obvestilo, da se je del vlaka odtrgal. Niti trenutka ni smel zamuditi. Ustavil je osebni vlak in kretnice dal obrniti tako, da je odtrgani vlak zavozil na stransko progo in preko »kozla«. Materialna škoda je bila ogromna, ker je bilo vse drobno, toda niti ene človeške žrtve, katerih bi bilo lahko stotine, ako bi bil zavozil v osebni vlak.

Pred par leti je v Bristolu nekemu šoferju težkega tovornega avta odpovedala zavora. Voz je drvel po klancu nizdol ravno tramvajskemu vozu nasproti. Šofer je dobro krmaril in kazalo je, da bo brez nezgode. Tu pa se pojavi voziček z enovprežnim konjem in na vozu dve ženski. Šofer je v tem trenutku zavil na stran ter zavozil v hišo. Velik kos zidu je odletel od hiše in šoferja je vrglo daleč proč. Ko se je v bolnici zavedel, je bil najbolj vesel poročila, da je s svojo prisotnostjo duha rešil najmanj dvoje človeških življenj, namreč onih dveh žensk, kateri bi bil avto brezdvomno pokopal pod seboj.

Eno izmed najlepših, dasi groznih dejanj, se je pripetilo lani na Japonskem. Stari kmet Hamaguchi je živel v vasi Gohei, v kateri je bilo okoli devetdeset hiš z 400 prebivalci. Vas je bila tik ob morskem bregu. Hamaguchijeva hiša je stala na gričku in njegova rižna polja za hišo. Riž je bil že požet in dobro spravljen na skednju. Nekega dne proti večeru je stari farmer začutil potres, kar je na Japonskem nekaj običajnega. Toda, mož je raz hrib opazil, da se je morje umaknilo in stari izkušeni mož je vedel, da bo z mogočnim valom prigrmelo nazaj ter vas zalilo. Prebivalci vasi nevarnosti niso mogli videti, pač pa samo on na hribu. In kaj stori dobri mož? Skoči k skednju ter v trenutku zažge vso svojo žetev. Ko so vaščani zagledali, da se vali črn dim iznad posestva starega Hamaguchija, so vsi do zadnjega hiteli v breg, da mu pomagajo v nesreči ter ogenj uduše. Pet minut nato se je privalil ogromen val nad vas in ko je voda zopet odtekla, ni bilo na onem mestu niti ene hišice več. Hamaguchi je postal sicer berač, toda s svojo prisotnostjo duha je rešil 400 človeških življenj.

Vsem je še v spominu zadnja grozna povodenj mogočnega Mississipija, ko je vsak čas bilo pričakovati, da bo vse mesto New Orleans poplavljeno. Ostala je samo ena rešitev. Predreti je bilo treba mogočno obzidje nad mestom, katero je zadrževalo mogočno reko v svoji strugi. Nič manj kot 1,200.000 akrov rodovitne zemlje je bilo izpostavljenih opustošenju, ako obzidje razstrelijo, vendar se oblast ni pomišljala žrtvovati materijalno vrednost, da je rešila človeška življenja. Kakor znano, se je po razstrelbi voda razlila v mogočno jezero. Več let ne bo zemlja rodila v onem kraju in farmarji so bili ob vse, toda žrtev je bila vredna, kajti človeška življenja so bila s tem činom ohranjena.

Mednarodni zločinci.

Statistično je dognano, da je v kaznilnicah na Angleškem 18% tujcev, to se pravi ne iz britanskega imperija. Neki znan detektiv opisuje v nekem angleškem listu, da je med tatovi, ki kradejo predvsem svilo in svilene izdelke, največ Židov in Italijanov, a Irci in Francozje so pa največji pretepači. Morilci so pa največ le anarhisti in sicer najbolj nevarni. Napačno pa je mnenje, da so vsi anarhisti Rusi in le narobe je res namreč, da pravi Rus sploh ni zločinec. Večina teh je Italijanov, to so tako zvani metalci bomb in politični morilci. Med temi pa so tudi Francozje, Španci, Nemci in Armenci. Zadnja leta se je tej skupini pridružilo tudi večje število Indijcev. Brutalni umor Sir Willia Curzona leta 1909. v Londonu je bilo delo Indijca Madho Lal Dhingra. Luccheni, kateri je umoril leta 1898. avstrijsko cesarico Elizabeto, je bil Italijan. Czogosz, morilec predsednika Združenih držav Mac Kinleya, je bil Poljak, rojen v Ameriki.

Zelo razširjeno je izsiljevanje in sicer je to zločin, kateremu je razmeroma najtežje priti do živega. V Ameriki je največ izsiljevalcev Italijanov, vendar pa pravi omenjeni detektiv, da so to po večini Italijani iz Sicilije, ali sploh južnega dela Italije. Italijan severne Italije je navadno dober državljan.

Najbolj zviti goljufi so nemški Židje. Pred 20 leti je na Angleškem cirkuliralo velike množine ponarejenih angleških bankovcev in bila je to prava senzacija za tedanji čas, ker so bili bankovci zelo dobro pogodeni in ker ponarejevalcev nikakor niso mogli izslediti. Gotovo bi jih še dalje časa ne dobili, da jih ni izdal Nemec John Schmidt. Bili so to poleg izdajalca še Salamon in William Barmash, Zubesky, Rome, Israel in Males. Najspretnejši ponarejevalec pa je bil Rus Ivan Jedov. Ta ni ponarejal samo angleške bankovce, pač pa tudi ameriške, francoske, švicarske in italijanske. Angleških bankovcev je ponaredil za 6000 funtov in bili so tako spretno izdelani, da so jih le največji veščaki angleške banke razločili od pravih.

Veliki goljufi so po navadi kosmopoliti, ki potujejo iz kraja v kraj, po celem svetu. Ti znajo navadno po več jezikov, imajo samozavesten nastop in se znajo prilagoditi krajevnim razmeram vsakega kraja. Zanimivo pri tem pa je, da ima večina teh britsko ime. Da jih navedemo le nekaj iz zadnjih časov. George Bidpell, George Wilkes, Andrew Roberts, Frank Gleason in George Macdonnell. Veliki načrt oropati angleško banko je napravil Amerikanec Walter Sheridan.

Kriminalistika smatra za najbolj zvit vlom oni, ki je bil pred leti izvršen v Parizu. Nekega večera so prišli vlomilci v palačo markija Panies Passis. Oblečeni so bili v salonskih oblekah z rokavicami na rokah ter visokimi cilindri na glavah. Predstavili so se kot policijski komisarji ter da imajo nalog preiskati vso korespondenco, je-li ni vmes pisem, ki so v zvezi s panamsko goljufijo. Odprli so železne blagajne ter pobrali vse, kar je imelo zanje vrednost. Poleg tega so odnesli tudi dragocene avtografe, slike in druge stvari v vrednosti več milijonov frankov. Vodja te »komisije« je bil Francoz Renard, ki je s tem »zaslovel« po celi Evropi.

Svilene nogavice očaravajo!

Ženski svet je že od nekdaj hrepenel po vsem, kar je lepega, tako tudi n. pr. po lepih nogavicah. Ali prejšnja nošnja svilenih nogavic je bila mnogim prikrajšana, ker še niso poznali sredstva, s katerim bi se mogla tako občutljiva svila neškodljivo oprati.

Šele potom iznajdbe Luxa je postala nošnja svilenih nogavic popolnoma enostavna, tako, da si jih danes lahko vsakdo nabavi in ohrani v prvotnem stanju. Perite toraj Vaše nogavice samo z Luxom, ker je namreč sestavina istega neškodljiva svili.

Pravi Lux se dobi samo v zaprtih zavojih, nikoli drugače.

Pazite nato pri nakupu!

Detektiv Carlin.

Eden najbolj znanih angleških detektivov Francis Carlin je šel ravnokar v pokoj in sedaj je izdal veliko knjigo svojih spominov. Carlin je prav za prav Svotland Vard, to je londonsko policijo reorganiziral. Kot šef tajne policije je v 35 letih službovanja marsikaj doživel. Cele tedne, da celo mesece se je pečal včasih z enim samim slučajem. Kako vztrajen je bil v zasledovanju, kaže posebno naslednji slučaj:

Na večer 9. februarja 1918 je šla delavka v arzenalu, Nellie Trew, od doma po opravku. Bila je čedno dekle in šele 16 let stara. Oni večer so jo domači zadnjikrat videli živo. Drugo jutro so jo našli na nekem polju mrtvo, a poleg nje košček našiva vojaške suknje in pa navaden gumb, v katerem je tičal konec žice. Nič drugega in nobene sledi. Ker je bila stvar zelo zagonetna, so jo izročili v nadaljnjo preiskavo temu detektivu. Prvo, kar je storil, je bilo, da je fotografiral našiv in gumb ter obelodanil sliko v vsem časopisju Anglije. Sliki je pristavil prošnjo na vsakogar, ki bi predmeta poznal, da to javi njemu. Še isti dan se je javil neki moški, ki je povedal, da je bila suknja, na kateri je bil oni našiv, njegova, toda da jo je nekomu v Elthamu prodal. Temu možu je bilo ime David Greenwood. O gumbu detektiv seveda niti črhnil ni, a na suknji moža je opazil, da ima vse gumbe potrgane in da razen na enem mestu iz vsake luknje, kjer je bil prej gumb, vise nitke. Na enem mestu pa je bila luknja večja in detektivu se je zdelo, kakor da bi bila narejena z žico. Dasi še ni bilo zadosti dokazov, vendar je bil Greenwood takoj aretiran. Naslednji korak je bil ugotoviti, da je Greenwood imel vse gumbe na svoji suknji in pa našiv, ko je šel oni večer od dela. To je bilo lahko dognati, kajti pol tucata jih je potrdilo, da je bilo tako. Tudi to so vedeli povedati, da je imel Greenwood en gumb pritrjen z žico. Na nadaljnje poizvedbe detektiva so sodelavci izpovedali, da je ono jutro, ko je šel Greenwood javit, da je bil našiv nekoč njegov, imel na suknji vse gumbe razen onega, ki je bil prej pritrjen z žico. Na potu k policiji je potrgal vse gumbe. Čudno je bilo, zakaj se je sploh javil na policiji, ker vendar ni bil na sumu.

Toda njegovi sodelavci so vedeli, da je imel on tako suknjo in da ga bodo oni naznanili, ako se sam ne bo javil. »Tvoja suknja je bila, pa naj si jo prodal, ali karkoli, javiti moraš,« tako so mu dejali tovariši v arzenalu. Ker mu ni preostajalo drugo, je moral na policijo. Carlin je dognal, da je žica, s katero je imel pritrjen gumb, ravno iste vrste, kakršno rabijo pri delu, kjer je bil zaposlen. Zaslišal je svojce osumljenca ter prejel zelo različna poročila, kje se je Greenwood nahajal usodni večer. Sam je dejal, da je šel oni večer zelo pozno na sprehod ter da ni imel suknje s seboj, kakor tudi, da sploh ni bil v bližini kraja, kjer se je izvršil umor. Ker ni mogel dokazati, kje se je nahajal, se mu alibi ni posrečil, nasprotno mu je pa Carlin vse drugo dokazal, in bil je obsojen na smrt.

Bajne vsote za — nečimernost.

Lastnik nekega modnega salona za gospode v Londonu opisuje v nekem angleškem listu, kako se današnji londonski »dandi« oblači in koliko izda na leto za obleke in vse drugo, kar napravi »človeka«. Takole pripoveduje sam:

Med svoje odjemalce štejem gospode, ki izdajo na leto za oblačila in druge stvari ravno toliko, ali pa še več, kot največja filmska »zvezda« ali pa najmodernejša družabna dama. Nekateri pridejo po štirikrat na leto v moj salon ter vsakokrat naroče po tucat raznih oblek. Tak »dandi« izda na leto v ta namen

---

Alice Wright:

Prvi skozi cilj.

»John, novico ti povem, konja sem kupila« je veselo vzradoščena naznanila Angelica. Bila sva na letovišču v Devonshire. »Ko bi ti le vedel, kako ljubka živalica je to, črn in bel, z rjavimi lisami, in pa tako ljubeznive oči ima!«

»Hm, konja!« sem vzkliknil. »Kaj pa misliš početi z njim?«

Pogledala me je izpod čela: »O, kakšen tepec si ti, John, ali ne veš, da bo pojutranjem v Lower Gogside dirka, prava konjska dirka? Jutri grem, da ga prijavim za dirko in »Fourlegs« — tako je namreč konju ime — bo dirkal a ti ga boš jezdil.«

»Toda ljuba moja,« sem pripomnil, »saj vendar veš, da nisem posebno dober jezdec.«

»Ah kaj, prazne marnje, tako bo, kot sem rekla, pa nič drugače. Pojdi z menoj, da ti pokažem to ljubko in drago živalico.«

Moje mnenje je bilo, da je bila draga živalica zares draga. Angelica mi je povedala, da je dala pet funtov zanjo. Ako bi bil jaz kupec, bi ponudil kvečjemu pol funta in še bi nastavil roko, če bi mi morda prodajalec kaj drobiža vrnil. Ker je Angelica toliko počela s tem konjem, se že nisem mogel več upirati ter pristal, da bom njen jokej.

Vse, kar je bilo bogatega in modnega sveta v onem okolišu, je prišlo na dan dirke vkup. Angelica je kar žarela, v teh dveh dneh se je vidoma pomladila.

»Lepo izgledaš, John,« me je nagovorila, ko sem se prikazal na dirkališču v svojem jopiču, ki je bil pisan kot najlepša mavrica. »Dirko boš z lahkoto dobil, kajti za prvo dirko je samo še en konj pripravljen.«

Ko smo čakali, kedaj bo starter dal znamenje, sem imel čas, da sem si ogledal svojega rivala. Bil je to močen človek in nič kaj primeren za jokeja. Imel je konja, ki je bil zelo podoben mojemu, čemur sem se zelo čudil, kajti verjeti nisem mogel, da je še kako kljuse na svetu, ki je slično temu, na katerega hrbtu sem sedel jaz.

Daljava je bila poldrugo miljo in ker konj mojega tekmeca na dano znamenje nikakor ni hotel skočiti, sem bil kmalu sto jardov pred njim. Dve oviri sem že vzel in na moje veliko začudenje, prav gladko. Ko sem prvikrat pridirjal okoli, je zaorilo med občinstvom, da je moj ubogi »Fourlegs« še bolj poskočil, in za trenotek sem videl Angelico, ko je mahala z robcem ter mi dajala pogum.

»Fourlegs« jo je dobro pobiral, četudi ne ravno s preveliko naglico. Ko sva dospela do zadnje ovire, sem bil še vedno za nekaj jardov pred onim za menoj in že je kazalo, da bom v resnici prvi letel skozi cilj. Toda ravno, ko je bilo treba skočiti preko ovire, se je »Foulegs« nenadoma ustavil in kdo drugi je letel čez njegovo glavo kot jaz? Dve sekundi pozneje je pridirjal moj tekmec, toda kakor da sta se s »Fourlegsom« zmenila, storil je isto, namreč se je ustavil in njegov jezdec se je znašel poleg mene na travi. Ko se še ni dobro prevalil, sem že skočil pokonci ter zajahal konja, preden se je še oni na tleh prav zavedel, kaj se je zgodilo.

Med burnim aplavzom in vzklikanjem sem takoj nato letel skozi cilj ter tako odnesel prvenstvo. Vendar pa moram tudi to povedati, da sem bolj ležal na konju kot pa jezdil, kajti pri padcu s konja sem se poškodoval, tako da sem se kmalu onesvestil, ko sem stopil s konja in nisem mogel biti deležen ovacij, katere mi je v svojem navdušenju občinstvo prirejalo.

Ko sem se zavedel, sem se nahajal v bližnji bolnišnici, in moja Angelica je stala poleg postelje. »Vidiš,« sem ji rekel, ko sem jo spoznal, »pa sem le dobro jezdil, kajne, in dirko sem dobil.«

Na moje veliko presenečenje pa se je z jeznim obrazom sklonila k meni ter siknila: »Da, toda bil si na napačnem konju. Ko si se namreč pobral, si zajahal onega drugega konja mesto svojega.«

———

Neugnan.

Sam je bil nabiralec inseratov za Buffalo Evening Standard, in sicer zelo agilen in uporabljiv nabiralec, ki je podjetju mnogo koristil. Nekega dne pa je Sam čital oglasni oddelek nekega nasprotnega lista ter med drugim našel tudi ime nekega Jonathan Webstra, Houseman Street 34. Ta gospod Jonathan Webster je v konkurenčnem listu oglasil, da misli svoj dve leti star Ford avto prodati ali zamenjati. Sam se je podal na pot, da si ogleda tega gospoda Webstra. Predstavil se je kot akviziter inseratov za Buffalo Evening Standard ter prosil gospoda Webstra, naj tudi v njegovem listu oglasi prodajo Ford avtomobila. Cele četrt ure je zgovorni Sam silil v Webstra, druge četrt ure pa je hvalil, kak uspeh bo imel inserat v Buffalo Evening Standardu. Da, niti ne sluti ne, kako ogromen uspeh bo imel in da se mu gotovo ne sanja, koliko se jih bo oglasilo na inserat. Toda Jonathan Webster je ostal hladen in neizprosen ter na vsa Samova prigovarjanja odgovarjal samo z ne.

»Mister Webster, gotovo imate kake druge stvari, katere želite oglasiti. Mogoče imate kaj na prodaj, ali bi radi kaj kupili, ali se česa radi iznebili,« je brbral Sam, držeč v roki notes in svinčnik, da bo zapisal, česar si bo gospod Webster zaželel. »Ne,« je odvrnil Jonathan. »Mogoče imate na prodaj kak star otroški voziček.« »Ne.« »Morda pa iščete zakonski par brez otrok za hišnika?« »Ne.« Kaj pa, imate kaj stare in obnošene obleke na prodaj?« »Ne.« »Ali pa bi morda radi tako blago kupili?« »Ne.« »Nerazumljivo to, vsak človek ima kaj, vi ste menda edini na svetu, ki ne potrebuje ničesar. Torej res ne marate ničesar?« »Ne.« »Kaj pa, ko bi kakega dečka adoptirali?« »Ne.« »No pa deklico, ako ne dečka?« »Ne.«

»Neverjetno, česa vse vi nočete,« je pripomnil Sam, ki je bil sicer takih in enakih razgovorov že vajen, vendar pa tako trdovratnega človeka še ni imel pred seboj. »Samo trenotek še, prosim,« je nadaljeval neugnani Sam. »Počakajte, pogledam v svoj seznam, kaj je še mogoče oglasiti, kaj ima lahko splošen pomen in kaj se da s posebnim uspehom inserirati. Bomo že tudi za vas kaj po-

do 3000 ali pa še več funtov (825.000 Din). Vendar pa trdim kot strokovnjak, da takega razkošja ni potreba in tudi nikjer ne stoji, da bi bil tak gizdalin najbolje opravljen. Moje mnenje je, da 800 do 900 funtov (250.000 Din) popolnoma zadostuje in sicer razdeljeno takole: dve večerni salonski obleki 46 funtov, ena obleka za diniranje 21 funtov, štiri obleke za sprehod 58 funtov, dve jutranji obleki 25 funtov, tri pare modnih hlač 11 funtov, dve poletni obleki 25 funtov, jahalna, lovska, tenis itd. obleka 50 funtov, dve flanelni obleki 21 funtov, trije površniki 37 funtov, štirje modni telovniki 16 funtov, skupaj 310 funtov (87.000 dinarjev). K temu pa vsaka štiri leta novo dvorno obleko. Vsako leto novo lovsko obleko rdeče barve itd., tako da ima moderen in bogat »dandi« pri krojaču letnega računa okoli 400 funtov (110.000 Din), a to brez vseh drugih potrebščin.

Dobro svileno perilo stane do 10 funtov, bele srajce 15 do 20 funtov tucat (do 425 Din ena srajca). Jopiči, ovratnice, ovratniki, rokavice in nogatice itd. stanejo takega modernega razsipneža 150 funtov na leto (41.000 dinarjev).

Čevlji stanejo od 3 do 4 funtov (do 1300 dinarjev), a jahalni škornji do 8 funtov par (2300 Din). Seveda je to razumeti od prvovrstnih tvrdk v bogatem West Endu Londona, kjer ni nič predrago.

Najmanj dva visoka svetla cilindra je treba na leto, katerih vsak stane dva in pol funta (680 Din). Poleg tega je treba še več drugih pokrival, lovskih čepic itd. Palice, kravatne igle, gumbi in še mnogo drugih predmetov si mora »dandi« nabaviti, ako hoče veljati za modnega človeka. Za primero naj povem, da sem pred kratkim videl račun nekega bogatina, v katerem je bilo navedenih 46 ovratnic, vsaka po 7 in pol šilinga (97 Din), katere si je nabavil v teku pol leta.

Zanimivo poročilo, dasi za naše razmere nekaj nepojmljivega.

Humor v oglasih.

Neki zdravnik v Montrealu v Kanadi se je bolnikom takole priporočal v ondotnem časopisu: »Ne obupajte popolnoma, dokler niste poslali po me.«

Neki ameriški časopis je delal zase reklamo takole: »Namen našega časopisa je, da se bo uporabljal na domačem ognjišču.«

Trgovec s prekajenim mesom je inseriral sledeče: »Vsled sorodstvenih zvez sem v položaju, da lahko dobavljam najboljše prašičeve parklje.«

Neka verska sekta je vabila k vstopu v cerkev: »Služba božja v nedeljo ob devetih. Predmet pridige: Poberite se prokleti v večni ogenj. Vstopnina prosta.«

Kaj čudno se glasi zahvala: »Za pomoč pri požigu moje hiše se vsakomur najtopleje zahvaljujem.«

Naznanilo za maškerado: »V nedeljo ob osmih velika maškerada. Gospodje brez nosov nimajo vstopa.«

Nekdaj čevljar, sedaj nadškof.

David Williams je bil čevljar v kraju Lampeter, grofije Cardiganshire na Angleškem. Vsako prosto minuto je porabil za učenje in karkoli si je odtrgal od skromnega zaslužka pri izdelovanju čevljev, je izdal za knjige. S pridnostjo in vztrajnostjo si je prihranil toliko, da je mogel na srednje šole in končno celo na slovečo univerzo v Oxford. Dasi je stremel, da se povspne čim višje, vendar se mu ni nikoli sanjalo, da bo kdaj postal nadškof. Pozneje se je posvetil teologiji ter bil poslan v Kanado, kjer je bil sedaj imenovan za nadškofa v Ontario.

---

sebnega našli, samo malo potrpljenja, prosim.«

In Sam je pričel brati iz debelega cenika, stavil ubogemu Webstru vprašanje za vprašanjem ter vsakokrat Webstra ostro premeril. »Morda preklic kake žalitve? — Iščete volčjega psa? — Svarilo, da vaši ženi ne sme nihče ničesar posoditi, ker niste plačnik, — Prodajate cunje in kosti? — Strižete najmodernejše »bubi«-frizure? — Prodajate stare zobe? — Popalno kad? — Obrabljen gramofon, a še dobro ohranjen? — Otroško perilo? — Skoraj nov glasovir in prav poceni?« — Dajete pouk v plesu, najmodernejše plese? — Masirate ter greste tudi na dom? — Ali popravljate slamnate stole?« — Izdelujete domače copate? — Ali jecljate?« — Mogoče imate stavbene parcele na prodaj? — Morda dajete hišo v najem, — Kaj pa tovarno? — Prodajate motorne čolne? — Kanarčke? — Udomačene veverice? — Morda celo bele miši — — —?«

»Stojte,« je zdajci zarjul gospod Webster ter Sama ošinil s pogledom, da je ta kar strepetal. Potem pa je pričel dirjati po sobi gori in doli, nato pa spil skoraj cel liter vode. Ustavil se je pred Samom, zabuhel v obraz ter komaj hropeče vpil nanj. Videlo se je, da se le s težave premaguje. »Mister! Jaz sem miren, dostojen in potrpežljiv človek. Da sem v resnici, to sem vam ravnokar dokazal. Ako pa sedajle takoj — toda prav takoj in takoj ne izginete, potem me zadene kap!«

»Sijajno, izvrstno,« je Sam skoraj zavriskal ter oslinil svinčnik: »Kako veliko osmrtnico pa želite?«

Gospodarstvo

Nakup sena za vojaštvo.

Po vsebini odredbe, katero je dalo poveljstvo dravske divizije v Ljubljani potom okrajnega glavarstva dne 14. t. m. po občinah Notranjske pridelovalcem sena razglasiti, je razvidno, da se je slična odredba razglasila tudi po drugih občinah Slovenije.

Glasom te odredbe namerava vojna uprava v okrožju ljubljanske oblasti nakupiti nevezano seno na licu mesta, in sicer za ceno 40 para za kilogram ,t. j. za meterski stot 40 Din. Odzivaje se tej odredbi, podajamo v imenu vseh pridelovalcev sena stvarno pojasnilo in odgovor:

1. Seneni pridelek lanskega leta je bil vobče za tretjino obilnejši kot letos, cena mu je bila do konca julija letos od 100 Din za 100 kg, in sicer po v strokovnem listu »Kmetovalec« priobčenih dnevnih cenah.

2. Otave radi suše letos ne bo kaj spraviti.

3. Napram letošnjim tozadevnim neuspehom je čudno to, da se cena senu podprimerno znižuje, namesto, kar bi bilo naravno, dviga, posebno še, ker je letošnji pridelek napram lanskemu letu po kakovosti veliko boljši.

4. Navzlic temu dejanskemu stanju odgovarjajočim razmeram, se ponuja kmetu sedaj za meterski stot ceno 40 Din za en stot, t. j. kar za 60 odstot. manj, kot je bila tržna cena za lansko, obilno pridelano seno in otavo.

Z ozirom na te dejanske razmere smo Notranjci vsi edini v tem, da

1. dobro seno pod dnevno ceno, označeno v listu »Kmetovalec«, nikakor ne bomo prodajali ter da bomo zanaprej

2. nakosili le za lastno vzdrževanje potrebno seno, ker s ponujano nam ceno ne moremo pokrivati niti stroškov umetnega gnojenja travnikov, kamoli še vse druge stroške košnje in spravljanja ter vrhutega še davek. Mešano umetno gnojilo za travnike stane pri »Kmetijski družbi« 180 Din za 100 kg, kar je enako 400 kg trave, ako se pusti na travniku segniti. Kmet je torej pri vsakem kvintalu trave za 5 Din na boljšem, ako jo pusti na travniku segniti kot pa, če bi prodal seno po 40 Din za meterski cent. Vrhutega so mu prihranjeni še vsi ostali stroški, kakor dovažanje in trošenje umetnega gnojila itd.

Tržno poročilo.

Les. Ta teden je bilo zaključenih na ljubljanski borzi 81 vagonov lesa od tega 62 vagonov drv, napram 12 vagonov prošlega tedna. Iz tega sklepamo, da je postalo tržišče zlasti za drva živahnejše. Dosti je ponudb v oglju, ki notira 90—95 fko meja. Letos je kaj hitro nastalo pomanjkanje zdravih testonov, katere so večinoma pokupili domači grosisti in deloma tujci. Povpraševanje za komisijone v tramovih, bukovini ter rezani paral. jelovini. Sušak povprašuje za borove brzojavne drogove in sicer za večje količine. Povprašuje se tudi za trame in tramiče fiksnih dimenzij navzlic pozni stavbni seziji. To povpraševanje je še vedno znatno in se delajo zaključki le na bazi kupčeve note; na ta način so naši mali producenti od teh dobav izključeni, ker pač ne morejo glede dimenzij, pa tudi dobave zadostiti zahtevam kupca. — Na italijanskem lesnem trgu se pričakuje v septembru in oktobru večja živhnost. Za III. vrstno blago je vedno težko najti kupcev. Gradbena delavnost je slaba. Cene so pa vseeno zadnji čas za spoznanje bolj čvrste. — Francija zelo malo kupuje, tako ne gre naša smreka nič več. Francoski trg ne opravičuje optimističnih nad.

Žito. Tendenca ameriškega trga je bila ta teden navzdol. V ponedeljek je notirala za september v Chicagu pšenica 134.12, v sredo 132.75 in je v petek zopet narasla na 134.50; znatnejši padec izkazuje koruza, ki je za september v Chicagu notirala v ponedeljek 107.50, v petek pa 106.375. Tudi rž je padla: notirala je v Chicagu za september v ponedeljek 98.75, v petek pa 94.625. Cene za mast, ki so od ponedeljka na sredo padle od 12.80 na 12.60, so se v petek učvrstile na 13.075. O svetovnem pridelku žita objavlja Mednarodni agrarni zavod v Rimu sledeče podatke: Pšenica (25 držav: 56 odstotkov lanske svetovne produkcije) 570 milijonov stotov, lani 568, povprečno zadnjih 5 let 547; rž (14 držav, lani 23 odstotkov svetovne produkcije) 189, 182, 172, oves (18 držav; lani 49 odstotkov svetovne produkcije) 330, 319 in 337 milijonov stotov. Skupno je računati, da bo pridelek pšenice na severni poluti približno isti kakor lani. Slabo stanje koruze se je v Evropi z zadnjim deževjem zelo popravilo. Tudi vesti iz severne Amerike podajajo višje cenitve: 606 milijonov stotov, torej le za 10 odstotkov manj kakor lani.

Hmelj. Pri nas so cene radi manjšega nazadovanja v Žatcu nekoliko popustile. Plačuje se okoli 65 Din za kg, toda kupčija je popolnoma mirna, ker producenti nikakor nočejo oddajati blaga po takih cenah. Vesti iz Nemčije in Češkoslovaške poročajo o škodi zadnjega deževja. Lepega blaga v Nemčiji ni in zato je zanj tendenca čvrstejša, dočim za slabo blago cene popuščajo. Iz Žatca (ČSR) poročajo, da so dosedanje cenitve nekoliko visoke: neugodno vreme in pa skržati so zelo škodovali pridelku. Iz Banata poročajo o zvišanju cen za 10 Din pri kg. Žatec javlja pod 2. sept. cene 2200—2500 Kč za 50 kg, nakup se nadaljuje; Nürnberg, 2. sept. Položaj na trgu je miren; notacije za prima blago neizpremenjene, za ostalo so cene tlačene. (Z ozirom na našo vest, ki smo jo telefonično dobili dne 30. pr. m., ugotavljamo, da se je producentu nudilo za večjo količino Din 80.—, ne da bi ta prodal. Op. uredn.)

Fižol. V drugi polovici tedna se je položaj na naših trgih izpremenil: večina so od začetka kampanje cene šle gor, so sedaj popustile za cirka 50 par pri kg. Vzrok za ta padec cen je majhno zanimanje inozemstva, ki se vzdržuje nakupovanja, ker smatra sedanje cene za previsoke. Nakupne cene so sedaj približno Din 3.70—3.75 za ribničana in prepeličarja, za mandalon pa 3.50 Din. V Vojvodini so cene tamkajšnjega fižola: Novi Sad bel bački neprebran 310—315; na belgrajski borzi notira lanski beli gl. proga 4—5 odst. 355—370. ozkot. 340 den., novi bački post. 350—370, novi par. Belgrad 370—375.

Krompir. Roza štaj. krompir je večinoma že pobran. Notira 1.50—1.60 Din nakl. post. štajerska. Za roza krompir je povpraševanje iz Vojvodine in Hrvatske. Kmetje blago zadržujejo. Uvoz iz Madjarske je znaten v najbližje mejne kraje, ker je madjarsko blago cenejše kakor naše. Beli gorenjski še ni popolnoma zrel, kupčija z njim se je že začela in se prav živahno razvija. Cene se gibljejo med 90 in 95 par za kg. Pridelek je po količini dobro izpadel, tudi kakovost je dobra. Zanj se interesira tudi Srbija. V inozemstvo za letos ne bomo mogli dosti izvažati. Lani smo izvozili okoli 1000 ton v vrednosti 700.000 Din.

Gobe. Za jesenske gobe, za lepo in res dobro sortirano blago se plačuje 65—70 Din, dočim so cene za navadno povprečno blago od 30 Din naprej. Naši ljudje bi lahko dosegli prav dobre cene, če bi prinašali na trg res lepo izbrano blago, tako pa mora kupec sam izbirati in naravno je, da plačuje nižje cene.

Jajca. Na tržišču ni znatnih izprememb; dovozi so minimalni. Nakupne cene so nekoliko narasle: sedaj so 1.10—1.25 Din. V Milanu se plača 5.40 lire za ducat, v Švici so cene par. 166—168 frankov in to izključno za dobro blago. V Nemčiji so notacije iste kot v Švici.

Kava. Tržaška terminska borza notira za kg: september 505 lir, december 467, marec 460, maj 460 in junij 457.

Sladkor. Tržaška terminska borza notira za kristalni sladkor 100 kg sledeče cene: za november —marec 129.50, april—avgust 134 lir.

* * *

Tretja jesenska razstava v Osjeku pod naslovom »Gospodarska razstava in velesejem« bo letos od 8. do 18. septembra na 22.000 m² obsegajočem prostoru v sredini mesta. Imela bo stalne razstavne objekte, ki tvorijo okusno učinkujočo celoto. Posebno lepa bo osmerokotna dvorana s 17 m visoko kupolo in s prostori za 115 razstavljalcev. Radi obilice prijav gradi se še 5 novih paviljonov; njih oddelki so že skoro vsi oddani. Udeležba preko 400 tu- in inozemskih razstavljalcev, posebno strojev in orodja, zagotovljena. Osobita privlačnost razstave bodo avijatični modeli, radio-aparati in umetniški paviljon jugoslovenske upodabljajoče umetnosti. Popolni uspeh razstave je že sedaj zajamčen. Razstavne legitimacije, ki se dobijo pri upravi velesejma v Osjeku in častnih zastopnikih v tu- in inozemstvu, dajejo pravico na naših in češkoslovaških železnicah ter na ladjah donav. paroplov. družbe do 50%, a na avstrijskih zveznih železnicah do 25% popusta. Vizum samo 20 Din.

Izvoz avtomobilov iz Italije. V letu 1924. je Italija izvozila 15.000 voz v vrednosti 400 milijonov lir, l. 1925. 29.000 voz za 667 mil. in lani 34.200 voz za 710 milijonov lir. Italijanska avtomobilska industrija dela sedaj v prvi vrsti za izvoz, ker je domači konzum slab. Italijanske vozove kupuje največ Anglija, potem Avstralija, Švica in Nemčija in lani tudi Francija.

Borza

Dne 3. septembra.

Deviznim trgu prav živahen, kar kaže promet ljubljanske borze, ki je znašal ta teden 12.74 milijona Din napram 12.07 milijona prejšnji ter 12.46 v tednu od 16. do 20. avg. Preračunan na dan je znašal povprečno 2.55 milijona Din napram 2.41 milijona Din prejšnji teden. Iz tega je razvidno, da se je začel večati, kar je v zvezi s prehodom v jesensko sezijo. Največji je bil v ponedeljek, najmanjši pa v petek. Največ prometa izkazuje deviza Curih.

V teku tedna je bila izpostavljena najznatnejšemu gibanju deviza Trst, ki je bila v ponedeljek zaključena po 307.50, v prostem prometu je danes bila notirana po 309. Promet v devizi Trst je bil zlasti velik v četrtek. Praga je nazadovala. V ponedeljek je bila zaključena po 168.55, v petek pa po 168.45; Praga je bila dalj časa nad pariteto in je v njej zelo dosti blaga. London in Newyork sta bila cel teden neizpremenjena: 276.25, ozir. 56.75. Newyork je dajala priv. ponudba; London deloma Narodna banka. Berlin in Dunaj sta se le malo izpremenila v teku tedna: navadno je bil Berlin zaključen po 13.53, Dunaj pa po 8.005 Narodna banka je z 31. avgustom začela dajati Curih, kjer ni privatnega blaga, po za 5 točk višjem kurzu: 10.955.

Na efektnem trgu je v Ljubljani zabeležiti padec Merkantilne banke od 80 na 60 bl. od četrtka na petek. Kranjska ind. dr. ni bila podvržena na Dunaju tolikim fluktuacijam kakor še nedavno in je notirala v petek 345 den.

V Zagrebu je zadnja dva dni zavladala prav čvrsta tendenca za državne papirje. 7% je notiralo v ponedeljek 86, v petek 86.75—87, vojna škoda 354.50—355, ozir. 358—360. Ostali bančni in industrijski papirji so dobili brez interesa.

Za blago glej »Tržna poročila«.

DENAR.

Na deviznem trgu je Itailja danes napram včeraj nekoliko čvrstejša, čeprav Curih javlja neizpremenjen kurz 28.14. Praga se nadalje nudi, v Zagrebu celo po 168.425.

Ljubljana. (Prosti promet.) Berlin 13.53, Curih 10.955, Dunaj 8.005, London 276.25, Newyork 56.75, Pariz 223, Praga 168.45, Trst 309.

Zagreb. (Prosti promet.) Berlin 13.53 bl., Curih 10.955, Dunaj 8.005 bl., London 276.25 den., Newyork 56.75 den., Pariz 222.75 bl., Praga 168.425 bl., Trst 308.50 bl.

Curih. Belgrad 9.13, Amsterdam 207.80. Berlin 123.40, Budimpešta 90.70, Bukarešt 3.20, Dunaj 73.10, London 25.2175, Newyork 518.70, Pariz 20.33, Praga 15.37, Trst 28.14, Sofija 3.76, Varšava 58, Madrid 87.75.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.487, Kodanj 189.80, London 34.495, Milan 38.475, Newyork 709.30, Pariz 77.80, Varšava 79.20. Valute: dolarji 707.75, češkoslovaška krona 21.02.

Praga. Devize: Lira 183, Zagreb 59.435, Pariz 132.25, London 164.02, Newyork 33.75.

Dinar: Newyork 176.12, London 276.10, Berlin 7.40.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Na efektnem trgu so danes državni papirji zopet narasli in je povpraševanje znatno, brez blaga.

Zagreb. (Prosti promet.) 7% invest. posoj. 87, vojna odškodnina 360 den., agrari 51—51.50.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 79.101, Hrv. esk. 11, Alpine 48.60, Leykam 12.05, Trbovlje 59.25, Ruše 35.

BLAGO:

Novi Sad. Pšenica bačka 78—79 kg 297.50—300, banaška 78—79 kg 292.50—297.50, sremska 78—79 292.50—297.50, rž bačka uzančna 270—275, oves bački 200—202.50, sremski 205—210, slavonski 200—202.50, ječmen bački 65—66 kg 260—265, sremski 65—66 kg 260—265, koruza bačka 197.50—200, banatska 197.50—200, sremska 197.50—200, fižol beli novi bački 2% izbran 350—355, moka 0 g bačka 430—440, št. 2 bačka 415—420, št. 5 bačka 385—395, št. 6 bačka 335—345, št. 6½ bačka 300—310, št. 7 bačka 275—285, št. 8 210—220, otrobi bački v juta vrečah 180—185, sremska 180—185, slavonska 177.50—180. Tendenca neizpremenjena. Promet: 12 pšenice, 32 koruze, 7 moke, 2 otrobov, 1rži, skupaj 54 vagonov.

„UNA“
najdovršenejši ročni aparat sedanjosti za gašenje ognja
Cena Din 800·— do 1300·—.
Iščejo se zastopniki.
„Una“, trgovina kemiško-tehniških materijalij, Zagreb, Račkoga ul. 3.

Sportni teden

Kdor se je pred četrtstoletjem zanimal za sport, je neposredno bral ime praškega vseučiliškega profesorja Ferdinanda Hueppeja. Letos je 75 let star in se ga nemški sport povsod hvaležno spominja; bil je tedaj najodličnejši zastopnik sporta.

V Bruslju bo leta 1935 velika razstava, in gradijo za to priliko tudi stadion, ki bo imel prostora za 100.000 oseb.

V Rimu so se vršile svetovnoprvenstvene visokošolske sportne tekme, in so Italijani premagali švicarske nogometaše 10 : 1 — WAC in Jugoslavija v Belgradu 3 :3 in 2 : 0, pa še malo pretepa. — Na Dunaju Wacker Rapid presenečenje 4 : 1, Vienna Sportklub 6 : 1, Slovan FAC 2 : 1, Admira Hakoah 4 : 2. — Srednjeevropski pokal: Slavija Ujpest 2 : 2, Hungaria BSK pred 20.000 gledavci 4 : 0. Danes igrata v Budimpešti Hungaria in Sparta, 18. t. m. v Pragi Rapid in Slavija, 2. oktobra v Budimpešti tudi Rapid in Slavija.

V znamenju plavanja smo. Za Kanal je menda nad 20 kandidatov in kandidatinj, med njimi dvojčici Zitenfeld, 13 let stari. Zadnjič se jih je cela jata spustila v vodo, pa ni nobeden čez prišel. Editi Jensen je bilo zelo mraz in je čez 4 in pol ure zlezla ven; 65 let stari Nemec dr. Schiff je pa plaval 7 ur, se je nato onesvestil in so ga zvlekli ven na spremljevalno ladjo. — Dva prava »Kanalca«, Michel in Vierkötter sta plavala v jezeru Ontario v Ameriki; 287 plavačev in plavalk je bilo priglašenih, 220 jih je startalo, 40 jih je prišlo na cilj, voda 14° C, razdalja 21 milj ali *33.8 km*. Prvi je prispel na cilj Vierkötter v 11 urah 42 min. in 12 sekundah ter je od razpisanih 50.000 dolarjev dobil več kot polovico, 30.000 dolarjev. Se je torej splačalo, da je počakal v Ameriki. Za njim je priplaval na cilj Francoz Michel; startala sta tudi Young in Keating; prvi je moral nehati radi krča v nogi, o Keatingu pa še nismo nič brali. — Slovanska prvenstva v Belgradu so prinesla Čehom 242 točk, Jugoslovanom 174, Poljakom 94. Omenimo 100 m, Senjanović 1:09.4, 4 × 200 m Čslov. 10:48, Jugoslavija 11:20, 100 m Rojčeva 1:29.2; vodna igra z žogo Čslov.-Poljska 8 : 0, Jugosl.-Poljska 8 : 0, Čslov.-Jugosl. 2 : 2. — V Bologni se pa vršijo sedaj evropske plavalne prvenstvene tekme. Rezultati iger z žogo: Švedska-Čslov. 5 : 2, Francija-Avstrija 8 : 0, Avstrija-Holandska 5 : 3, Švedska-Nemčija 7 : 4, Ogrska-Anglija 7 : 2, Čslov.-Italija 3 : 1, Francija-Španija 5 : 0, Belgija-Jugoslavija 7 : 1, Ogrska-Italija 11 : 0. — Za predsednika Mednarodne plavalne zveze je zopet izvoljen Sved Bergwall.— Plavalne tekme Nemčije in Švice so se končale 157:87 v prilog Nemčiji. — Svetovni damski rekord 100 m prsno je zboljšala Jacobsenova od 1:29 na 1:26.6. — Weissnueller je plaval 100 m prosto v izbornem času 58.2, 880 y pa v novem svetovnorekordnem času 10:22.2, znamenje, da je izvrsten tudi na srednje razdalje.

Burke je sedaj že tretjič premagal Najucha. — V borbi za Davisov pokal so Francozi bili močnejši kot Japonci in se borijo 8. do 10. t. m. z Amerikanci. — Helena Willsova si je priborila ameriško-dansko prvenstvo tenisa in se ji je morala ukloniti tudi Nuthallova, upanje Anglije.

Slovitega rokoborca Sibirca Vajnura je premagal Nemec P. Scholz, tega pa Sturm. Naš rojak Peter Kopp se bori sedaj v Berlinu.

Italijan Puliti si je priboril v francoskem kopališču Vichy evropsko prvenstvo v borenju s floretom, Oger Gombos pa evropsko prvenstvo v borenju s sabljo.

Dempsey in Tunney se bosta udarila 28. t. m. Računijo na več kot 100.000 gledavcev, ki bodo plačali po 5 do 40 dolarjev vstopnine. Za 1 milijon dolarjev vstopnic je že prodanih, Tex Rickard računi z 2 milijonoma. Poleg arene Soldier Fields v Chicago so napravili park za 10.000 avtomobilov. Dempsey si je najel za trenerja poleg drugih tudi mulata Tatea in mu plača 100 dolarjev na dan. Največ so nesli doslej sledeči bokserski boji: Dempsey Tunney 1,896.000 dol., D. Carpentier 1,626.000 dol., D. Tirpo 1,188.000, Dempsey Sharkey 985.000 dol.

Za avtomobilni Grand Prix Monza so se priglasili samo trije ameriški in trije evropski avtomobili.

Dva Francoza hočeta zboljšati nepretrgani rekordni polet Chamberlina in Levina, ki so ga sedaj natančno izračunali na *6294 km*. — Znani Francoz Callizo se je dvignil *13.000 m* visoko in je zboljšal s tem svoj lastni rekord 12.442 m, napravljen 13. 8. lanskega leta.

Dunajskega atleta Hipfingerja so povabili v Pariz. »L'Auto« ga imenuje »kralja obojeročnega sunka« in vidi v njem Rigoulotovega naslednika.

Sedaj pa še *lahka atletika*. Več Amerikancev je v Evropi, med njimi znani sprinter Scholz. Kosal se je najprvo s Körnigom, kojega forma je sedaj zelo nestalna; na slabem tekališču je dosegel Scholz čas 10.8 za 100 m, Körnig 10.9; na 200 m Scholz 22. Nato je pa »stari« Houben šel rešit nemško čast in je res bolje tekel kot Scholz, 10.8 in 21.6. Körniga je ugnal tudi Wichman z 10.9, izboren čas, ker je peljalo tekališče navzgor. — Kosali so se Švedi, Norvežani in Danci; dosegli so 30, 26 in 16 točk. Nekaj rezultatov: 100 m Andersen 10.5, *110 m lese Peterson 14.8* (izenačen Thompsonov svetovni rekord iz leta 1920), kopje Lindström 63.29, Jansson krogla 14.54, 400 m Andersen 49.3. — Nekaj drugih rezultatov: V Frankfurtu Conturbia diskos 43.49 m, nov. švicarski rekord; 100 in 200 m Houben 10.8 in 21.5, 400 m Engelhardt 48.6, 1500 m Böcher 1:54.7, 3000 m Cohn 8:46.5, 4×100 m »Preußen« 41.5, skok v višino Köpke 1.87, krogla *Brechemacher 14.72 m*, nov nemški rekord. — Sved *Eklöf 3000 m 8:24.6!* 5000 m 14:52; E. je 20 let star. — Schlokat kopje 62.47, nov nemški rekord. — Visokošolska prvenstva v Rimu: 100 m Francoz Theard 10.6, 800 m Švicar Martin 1:57.6, 110 m lese Francoz Semper 15.2, skok v višino Oger Orban 1.86, na daljavo je skočil Italijan Tomasi 7.3 m, s palico Avstrijec Held 3.60, krogla Oger Bacsalmasy 14.30, diskos Čeh Beneš 39.73 m. — V borbi med Nemci in Angleži je tekel Nemec Malitz 100 m v 10.8, Anglež Wichtman 110 m lese 15.2, Anglež Lowe 400 m v 49.8 in Anglež Stallard 800 m v 1:57.7. Tudi Čeh Šindler 800 m že izborno teče, 1:58.8; Ogru Marvaliču se je posrečil met diska 46.47 m; 25 km je pretekel Avstrijec Tušek v 1:33.28, Finec Pentila je vrgel kopje 63.80 m daleč, štirje drugi Finci tudi čez 60 m, Tuulos je pa skočil v troskoku zopet čez 15 m, 15.08. Avstrijka Schurinek 100 m v 12.8! — Grki so *maratonsko progo* na novo izmerili in so namerili *36.75 km*. Predlagajo, naj se vpelje ta dolžina namesto dosedanjih 42.2 km.

RADIO potrebščine v največji izbiri stalno v zalogi pri **FRANC BAR, Ljubljana,** Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Naznanila

Breznica. Igrokaz »Sv. Genovefa« se uprizori na praznik 8. sept. ob 6 popoldne (ne 4. sept.) in v nedeljo 4. t. m. ob pol 4 popoldne.

Organizacija praktičnih elektro- in strojnih tehnikov v Ljubljani ima svoj ustanovni občni zbor v nedeljo dne 2. oktobra 1927 ob 9 .uri na tehnični srednji šoli v Ljubljani. Vabljeni so pred vsem člani bivše organizacije absolventov strojne oziroma elektrotehnične delovodske šole, iz katerih se je nova organizacija ustanovila. V slučaju, da občni zbor ob določeni uri ni sklepčen, se vrši isti eno uro pozneje (brez ozira na število navzočih članov) ter bo sklepčen z nadpolovičnimi glasovi. — Odbor.

V Zg. Kašlju danes žegnanje! Pri Gradu prve klobase!

Tamburaško društvo »Sava« v Tacnu ima svoj ustanovni občni zbor v nedeljo dne 4. t. m. ob 2 popoldne v salonski sobi g. Travna. Po občnem zboru se vrši na vrtu domača zabava ob zvokih godbe tamburaškega zbora. Prijatelji mladine, posetite nas polnoštevilno!

Tombola železničarskega glasbenega društva »Zarja«, ki bi se imela vršiti 4. septembra 1927, je vsled tehničnih ovir preložena na 9. oktobra 1927.

Vinsko trgatev priredi Združneje vojnih invalidov v Ljubljani dne 8. septembra t. l. in sicer **v renoviranih prostorih** gostilne pri »Jerneju« na Sv. Petra cesti št. 85. Začetek ob 5. uri popoldne. Pri prireditvi igra prvovrsten salonski orkester. Za dobro postrežbo je preskrbljeno, za kar jamči že sloves gostilne. Vabimo k največji udeležbi.

Poizvedovanja

Našla sta se dva para nogavic. Naslov v upravi »Slovenca«.

Najdeno. Po občnem zboru Slomškove družbe se je našlo v Akademskem domu par damskih irhastih rokavic. Shranjene so v našem tajništvu: Florijanska ulica 7/II.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 315.8, Barcelona 344.8, Praga 348.9, Leipzig 365.8, Schenectady 379.5, Stuttgart 379.7, Toulouse 392, Hamburg 394.7, Frankfurt 428.6, Brno 441.2, Rim 450, Paris 458, Oslo 461.5, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, München 535.7, Budapest 555.6, Varšava 1111 Carigrad 1230, Königswusterhausen 1250.

Nedelja, 4. septembra.

Zagreb: 20.30 večerna glasba (kvartet Biro-Mahalup. — **Breslau:** 12 simfoničen koncert, 20.15 20-letnica smrti E. Griega. — **Praga:** 20 ruska glasba. (Čajkovski, Borodin, Liadov, Rimski-Korzakov), 22 časov. signal, časnikarska in športna poročila. — **Leipzig:** 19.30 dr. A. Schnorr predava o A. Dvořaku, 20.05 program iz Dvořakovih del. — **Frankfurt:** 11.55 zvonenje z darmstädtskega gradu, 19 »Carmen« prenos iz opere. — **Brno:** 10 orgelski koncert, 10.30 simfonični koncert, 19 koncert (Mendelsohn, Bizet, Offenbach itd.). — **Rim:** 21.10 prenos iz opere. — **Pariz:** 14 in 21 koncert. — **Berlin:** 18—18.30 **poizkusni prenos iz letala** (po možnosti), 20.30 zabavne drobnarije, 21.15 v spomin E. Griegu. — **Dunaj:** 11 simfonični koncert (Beethoven, Mozart, Weber), 20.05 »Na povelje vojvodinje«, opereta v treh dejanjih. — **Varšava:** 20.30 koncert.

Ponedeljek, 5. septembra.

Zagreb: 20.30 pesmi in arije. — **Barcelona:** 17.40 in 22.25 kvintet. — **Praga:** 13.30 in 16.45 borzna poročila, 20 vremenska napoved, 20.10 koncert, 22 čas. signal, časnikarska in športna poročila. — **Toulouse:** 20.45 koncert. **Brno:** 14.30 praška borza, 19 koncert. — **Rim:** 21.10 lahka glasba. — **Oslo:** 18 koncert, 20.30 klavirski koncert. — **Berlin:** 18 do 18.30 prenos iz letala (po možnosti). — **Budapest:** 17.30 in 22 ciganska glasba. — **Dunaj:** 16.15 popoldanski koncert, 20.05 orkestralni koncert. — **Varšava:** 20.30 koncert (Brahmsova dela).

Torek, 6. septembra.

Zagreb: vesel večer (kvartet Rosbroj). — **Praga:** 13.30 in 16.45 borzna poročila, 17 koncert, 20 vremenska napoved, 20.10 koncert, 22 čas. signal, časnikar. in sportna poročila. — **Toulouse:** 20.45 koncert. — **Brno:** 14.30 praška borza, 19.30 koncert. — **Rim:** 17.45 vokalni in instrumentalni koncert. — **Berlin:** 16 predavanje: gospodarski pomen morskih tokov, 18—18.30 prenos iz letala (po možnosti), 20.05 prenos iz gledališča: Mikado, opereta v dveh dejanjih. — **München:** 21.15 zabavni koncert. — **Budapest:** 17.02 ciganska glasba, 19.30 Faust, opera v petih dejanjih.

Sreda, 7. septembra.

Breslau: 20.15 »Boljši gospod«, veseloigra v dveh dejanjih. — **Barcelona:** 17.40, 21.05 in 21.35 kvintet. — **Praga:** 13.30 in 16.45 borza (hmelj), 20 vremenska napoved, 20.10 koncert, 22 čas. signal, časnikarska in športna poročila. — **Brno:** 14.30 praška borza, 19 koncert, 21 koncert starobrnske godbe na pihala. — **Rim:** 21.10 odlomki iz opere: Boccaccio. — **Pariz:** 14 koncert, 18 radioporočila iz Francije. — **Oslo:** 20 koncert. — **Dunaj:** 16.15 koncert, 20 Der Freischütz, Webrova opera v 3 dej. — **Budapest:** 18 koncert ogrskih filharmonikov, 21.30 ciganska glasba. — **Varšava:** 20.30 koncert.

Četrtek, 8. septembra.

Zagreb: 20.30 vesela godba (kvartet Biro-Mahalup). — **Praga:** 13.30 in 16.45 borza (hmeljske cene), 17 koncert, 19.30 simfoničen koncert, 22 čas. signal, časnikarska in sportna poročila. — **Leipzig:** 19.30 predavanje: žena in sport, 20.15 Abu Hasan, Krojač Fips, komični operi-enodejanki. — **Schenectady:** 23.30 orkest. koncert. — **Stuttgart:** 20.15 Miss Hobbs, veseloigra v 4 dejanjih. — **Brno:** 14.30 praška borza, 19 koncert. — **Rim:** 17.45 instrumentalni in vokalni koncert, 21.10 prenos iz gledališča. — **Pariz:** 14 koncert, 18 radio-poročila iz Francije. — **Oslo:** 18 koncert. — **Dunaj:** 21 narodne pesmi. — **Varšava:** 20.30 koncert (Haydn, Glück, Chopin, Puccini itd.).

Petek, 9. septembra.

Praga: 13.30 in 16.45 borza (hmeljske cene), 17 koncert, 20 vremenska napoved, 22 čas. signal. — Stuttgart: prenos iz Baden-Badena: orkestralni koncert. — **Touluse:** 12.45 in 20.45 koncert. — **Frankfurt:** 11.55 zvonenje darmstadtskega gradu, 19.30 napredek v znanosti in tehniki. — **Brno:** 14.30 praška borza, 19.15 prenos iz gledališča: Boheme (Puccini). — **Rim:** 21.10 koncert. — **Pariz:** 18 radio-poročila iz Francije, 21 iz del Rimsky-Korzakova, Verdija, Masseneta in Gounoda. — **Dunaj:** 20.05 poljuden orkestralni koncert. — **Budapest:** 17.45 ciganska glasba.

Sobota, 10. septembra.

Zagreb: 19.15 prenos iz opere. — **Breslau:** 19.35 predavanje: Laik in sport. — **Praga:** 13.30 borza, 20 vremenska napoved, 22 čas. signal. — **Leipzig:** 20.15 jugoslovanske narodne pesmi. — **Hamburg:** 16.30 zanimivosti iz živalskega življenja, 19.15 iz radio-prakse. — **Brno:** 19 in 20 koncert. — **Rim:** 21.10 **prenos** iz gledališča. — **Pariz:** 14 koncert, 18 radio-poročila iz Francije. — **Oslo:** 20.30 koncert. — **Langenberg:** 14.30 o zdravju, 17.30 vokalni koncert. — **Berlin:** 18—18.30 prenos iz letala (po možnosti), 20 poljuden orkestralni koncert. — **Budapest:** 17.45 in 22.15 ciganska glasba. — **Dunaj:** 16.15 koncert, 20.05 opereta v 3 dej.: Dorina in slučaj. — **Varšava:** 20.30 koncert. — **Carigrad:** 16 in 19.30 turška glasba.

Šolske potrebščine priporoča *M. Tičar Ljubljana*

Izžrebane številke

»ORLOVSKE LOTERIJE« NA JESENICAH

I. glavni dobitek: št. E 7046
II. glavni dobitek: št. B. 1386
III. glavni dobitek: št. C. 8008
IV. glavni dobitek: št. A. 3285

Dobitki po 2500 Din.

C. 9591 D. 8943 E. 90 E. 5217

Dobitki po 1250 Din.

A. 5327 B. 6113 B. 8235 C. 3625 C. 8787 D. 1512 D. 2842 E. 2749 E 7474 E. 9464

Dobitki po 500 Din.

A. 5442 A. 6683 A. 8064 B. 5158 B. 7901 C. 1994 C. 9488 C. 9570 D. 2847 D. 5826 E. 88 E. 184 E. 1141 E. 2246 E. 5775

Dobitki po 250 Din.

A. 2748 A. 5276 A. 7195 B. 1369 B. 2091 B. 3956 B .4549 C. 6769 C. 7686 D. 2698 D. 7071 D .7900 E. 2804 E. 4580 E. 9873

Dobitki po 50 Din.

A.

	53	82	149	193	674	696	828	984
1377	1416	1429	1497	1513	1885	2002	2100	3452
3822	5056	5334	5548	5721	5982	6093	6556	6998
7053	7307	7471	7528	7964	7999	8148	8185	8560
8719	8747	8974	9177	9282	9812	9934		

B

	113	115	600	676	783	1231	1352	1371
2024	2133	2380	2782	2858	2891	2942	3414	3806
3846	4638	4702	4932	5226	5962	6049	6147	6496
6508	6619	6984	7009	7074	7470	7529	8108	8174
8567	8597	8802	8912	9202	9399	9452	9475	9598
9600	9607	9687						

C.

	283	860	1385	2057	2484	2669	3205	3281
3518	3674	4300	4312	4809	4844	4944	5002	5052
5226	5311	5446	6584	6727	6909	6918	7766	7805
7928	8137	8171	8181	8420	8490	8779	8809	9121
9190	9204	9230	9995					

D.

	143	777	1031	1465	3404	4202	4336	4727
4947	4991	5074	5403	5880	5884	5946	6071	6900
6907	7036	7091	7125	7316	7567	7615	7618	7929
8641	8891	8915	8964	8999	9043	9324	9553	9664.

E.

	27	234	493	673	751	1626	2098	2656
2669	3315	3618	3969	4035	4044	4842	5296	5315
5393	5455	5707	5738	5831	5938	5959	6570	7110
7320	7542	7586	8131	8496	8791	8868	8875	8915
9166	9587							

Dobitki po 25 Din.

A.

	182	316	343	618	640	713	824	978
1120	1201	1396	1616	1643	1647	1814	2148	2193
2300	2391	2422	2706	2880	2921	3083	3405	3566
4435	4444	4488	4579	4685	4709	4716	4726	4933
4826	5036	5250	5429	5817	5873	5915	6027	6107
6185	6243	6499	6629	6679	7161	7337	7545	7892
7955	7973	8022	8068	8228	8312	8318	8383	8400
8429	8483	8581	8643	8709	8760	8765	8908	8925
9030	9249	9318	9339	9400	9443	9588	9733	9769
9872	9942							

B.

	315	525	581	589	666	761	800	1116
1143	1211	1302	1395	1512	1674	1832	1960	2063
2126	2543	2729	2865	2915	3029	3674	3811	3828
3900	4017	4296	4605	4839	4990	5024	5042	5101
5164	5204	5345	5352	5429	5503	5519	5647	5839
5985	5989	6013	6370	6500	6621	6666	6695	6827
7089	7111	7140	7235	7240	7283	7471	7475	7544
7579	7589	7604	7605	7611	7817	7872	7916	7976
8107	8465	8615	8794	8834	8848	9197	9271	9343
9484	9487	9706	9913					

C.

	47	98	163	166	180	214	245	311
346	351	396	591	700	721	749	794	979
1232	1337	1394	1553	1657	1686	1705	1771	1845
1937	2062	2145	2172	2180	2315	2358	2475	2499
2623	2625	2663	2721	2929	3022	3115	3415	3559
3571	3614	3646	3697	3717	3845	3849	3986	4110
4318	4346	4351	4544	4699	4852	4879	4906	4964
5008	5170	5247	5326	5345	5541	5661	5699	5930
5990	6160	6326	6428	6541	6626	6659	6670	6816
6838	6944	6988	7215	7410	7550	7719	7752	7756
7778	7971	8110	8150	8154	8247	8356	8361	8372
8525	8605	8750	9045	9104	9137	9149	9155	9165
9412	9526	9790	9994	9998				

D.

	184	187	218	575	601	755	932	1012
1044	1060	1200	1221	1298	1318	1670	1797	1960
2286	2307	2314	2402	2431	2865	3022	3336	3394
3422	3453	3456	3617	3698	3759	3815	3837	3890
4032	4038	4212	4582	4652	4847	4858	4955	5026
5030	5075	5140	5272	5517	5595	5606	5655	5664
5682	5753	5854	6095	6102	6132	6133	6176	6238
6288	6683	6701	6711	6741	6745	6925	7051	7142
7603	7639	7724	7775	7806	8130	8253	8368	8414
8432	8441	8570	8582	8624	8692	8703	8748	8806
8825	8912	8968	9273	9379	9392	9432	9686	9720
9805	9966							

E.

	140	806	317	360	596	822	890	961
1341	1394	1395	1450	1698	1729	1875	2099	2174
2378	2399	2400	2522	2609	2618	2696	2706	2780
2880	3000	3048	3417	3544	3697	4023	4099	4325
4560	4607	4685	4696	4743	4747	4797	4825	4964
4977	5057	5070	5257	5434	5568	5649	5712	5752
5858	5917	5930	5964	6005	6079	6104	6191	6210
6259	6283	6376	6377	6384	6607	6723	6816	7095
7102	7227	7238	7260	7270	7342	7388	7432	7448
7478	7498	7567	7626	7697	7714	7768	7782	7814
7840	7927	8331	8337	8342	8373	8423	8506	8508
8546	8691	8797	8891	8997	9031	9050	9137	9202
9239	9271	9285	9305	9479	9497	9536	9608	9652
9742	9767	9874	9929					

Imejitelji izžrebanih srečk naj iste pošljejo Kat. del. prosv. društvu na Jesenice nakar prejme dotičnik na srečko pripadajoči dobitek.

Dobitki, kateri bi se v teku treh mesecev ne dvignili, pripadejo v last društva.

Loterijski odbor Kat. del. prosv. društva Jesenice.

Strojno pletenje A. Pongračič,
CELJE, Gregorčičeva 3. — Izdelovanje vseh vrst pletenin po meri in naročilu. — Cenj. občinstvu se toplo priporočam. — Na drobno. Na debelo.

Konrad Mihelič
kroj. atelie za civil in vojaštvo. MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 9,
se častiti duhovščini, »starim znancem«, ozir. odjemalcem, kakor tudi cenjenemu občinstvu najtopleje priporoča.

Franjo Lah
trgovina z manufaktur. blagom
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga po najnižjih cenah.
Maribor
na vogalu Vetrinjske in Jurčičeve ulice.

USNJE IN PODPLATE
kakor tudi ***vsakovrstne čevljarske potrebščine*** *kupite zelo dobro in po* ***brezkonkurenčnih*** *cenah samo pri*
Vaclav Vošinek, *Maribor, Koroška c. 13*

Zanesljiv zaslužek
nudimo gospodom, ki žele prevzeti prodajo dobro idočega predmeta po deželi. Ponudbe upravi pod: **Velik zaslužek 6869.**

Lepo posestvo
z 2 hišama, gospodarskim poslopjem, sadnim vrtom, gozdom, travnikom, njivami, pripravno za gostilno, trgovino, žganjekuho ali kako drugo obrt v ljubljanski okolici, 20 minut od železniške postaje Št. Vid-Vižmarje, po nizki ceni naprodaj. Hiša in vse ostalo se nahaja v najboljšem stanju. Natančnejša pojasnila pri Berniku, restavracija, kolodvor, Št. Vid-Vižmarje.

Oglas pismene dražbe.
Nadarbina križevaške škofije bo oddala proti pismenim dražbenim ponudbam **v zakup svoj**
»Grand Hotel« v Šidu
— toda brez gostilniške oprave — za dobo treh let, počenši od **1. oktobra 1927 dalje.**
K hotelu spada veliko hotelsko poslopje, stara gostilna, hlev, šupa za vozove in vodnjak.
Stara gostilna se da predelati v zgradbo z veliko dvorano, primerno za kinomatograf in razne prireditve.
Reflektanti morajo predložiti zapečatene pismene ponudbe najkasneje **do 15. septembra 1927 ob 10. dopoldne »HRV. GOSPODARSKI ŠTEDIONICI — ŠID«,** kjer se bodo odpirale ponudbe in odločilo o sprejemu najugodnejše. Obenem se bo pri njej sklenila zakupna pogodba z najpovoljnejšim ponudnikom.
V pismeni ponudbi mora vsak ponudnik izrečno izjaviti, da so mu zakupni pogoji natančno znani in da na nje v celoti pristaja.
Vsaki pismeni ponudbi je treba priložiti kavcijo 10.000 (deset tisoč) Din v gotovini ali vložnih knjigah kakega velikega denar. zavoda v Zagrebu.
Natančnejše pogoje kakor tudi obrazec zakupne pogodbe daje **»Hrv. gospodarska štedionica — Šid«, »Ravnateljstvo biskupske pisarne — Križevci«** ter **»Ravnateljstvo grško-kat. sjemeništa — Zagreb«.** 6914

Razpis tesarskih del
za stanovanjsko hišo Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti in Pražakovi ulici v Ljubljani.
Pokojninski zavod razpisuje oddajo tesarskih del za stanovanjsko hišo na Miklošičevi cesti in Pražakovi ulici.
Vsi potrebni podatki, kot proračun in načrti, se dobijo pri **Pokojninskem zavodu v Ljubljani, Gledališka ulica, med uradnimi urami od 5. t. m. dalje za Din 80.—.**
Pravilno kolekovane in zapečatene ponudbe je vložiti **do 10. septembra 1927 do 12 opoldne** pri podpisanem zavodu.
»Pokojninski zavod za nameščence« v Ljubljani.

Maribor, Jos. Martinz, Gosposka ul. 15.
Celje, Aleksandrova ulica 1.

Hotelsko sobarico
kot prvo, izvežbano moč, kavcije zmožno — IŠČE HOTEL »ŠTRUKELJ«.

Redni pouk
v krojnem risanju in prikrojevanju damskih oblek se prične **začetkom septembra** t. l. - Prijave sprejemam dnevno, ustmeno in pismeno. — Učenke, ki niso popolnoma vešče šivanja, imajo priliko **se** tudi v tem vaditi in spopolniti. - Zunanjim učenkam preskrbim stanovanje in hrano po ugod. ceni.
Roza Medved strokovna učiteljica krojnega risanja in prikrojevanja damskih oblek ter lastnica modnega salona.
LJUBLJANA — MESTNI TRG 24.

Veleposestvo naprodaj v Sloveniji
v divnem, lepem kraju. Polja v ravni legi, rodovitna, naplavljena zemlja tik ob železnici, 40 minut do večjega trga, kjer so dve večji tovarni in en rudnik. — V režiji bi donašala ekonomija lepe dohodke v živinoreji, mlekarstvu in hmeljarstvu. Grad impozantno ležeč na griču nad savsko dolino, z dobro pitno vodo, lepim parkom in v ozadju lepim gozdom.
Posestvo obstoji iz dvonadstropnega gradu, štirih hiš, gospodarskega poslopja, velike, bivše tovarne za špirit, tik ob železnici, **17 ha njiv, 80 ha travnika, 19 ha pašnika in 320 ha gozda.**
Posestvo je zelo pripravno tudi za industrijsko podjetje. **Zamenja se tudi za posestvo ali hišo v Italiji.** Več pove iz prijaznosti **Ferd. Tomazin, posestnik in ekonom, Šmarino pri Litiji.** 6855

HALO! HALO!
Velika SEJMARSKA VESELICA
se bo priredila **v nedeljo dne 4. septembra t. l. v prostorih velikega novega salona v gostilni**
»PRI JERNEJU« — SV. PETRA CESTA.
Mnogovrstna zabava. — Železničarska godba. — Izborna pijača in izvrstna kuhinja.
K obilni udeležbi vabi odbor.

Legitimacija za obisk razstave in znižano vožnjo na železnici s 50% popusta samo **Din 10·—.**
Obiščite gospodarsko razstavo in veliki sejem v Osijeku od 8. do 18. septembra 1927.
50% popusta na železnici.
Legitimacija samo Din 10·—.

Kurje oči
odstranite brez bolečin in nevarnosti z
BURGIT.
Čez 20 let po zdravnikih priporočano in v porabi. Burgit-kopelj za noge odstrani potenje in pekoče noge.
BURGIT G. M. B. H., FREILASSING.
Generalni zastopnik: Ivan Svetec, Novomesto, Slovenija.

MALI OGLASI

Vsaka drobna **vrstica 1·50 Din** ali vsaka **beseda 50 par.** Najmanjši oglas **3** ali **5 Din.** Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

ABSOLVENTINJA
drž. dvorazr. trg. šole, išče mesta v trgovini ali pisarni. V začetku gre tudi zastonj. Naslov pove uprava pod št. 6775.

Mesta učenke
v trgovino išče deklica s 4 razredi meščan. šole. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Učenka«.

Boljše dekle
šivilja z dežele, si želi priučiti kuhanja pri boljši družini. Zato bi opravljala vsa dela. - Naslov v upravi lista pod št. 6919.

Izurjena šivilja
gre šivat na dom, tudi na deželo. - Ponudbe upravi lista pod: »Izurjena«.

Prav dobro izurjena **šivilja** želi mesta po hišah. Naslov v upr. lista pod št. 6888.

Fant, star 15 let, išče **mesta VAJENCA** za ključavničarsko obrt. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6889.

Vsled premestitve župnika
iščem službe v župnišču
in sicer za vsa dela sama. Grem tudi v hribe. - Naslov: Marija Žagar, Veliko Širje, pošta Zidani most. 6890

Strojnik
izučen strojn. ključavn. ter sposoben raznih popravil, z večletno prakso, išče mesta za takoj ali pozneje. Naslov pove uprava lista pod št. 6924

POSTREŽNICA
zanesljiva oseba, zmožna kuhe preprostih in boljših jedil, išče službe za celi dan ali poldnevno. Naslov v upravi: št. 6887

Proste službe

Šofer
perfekten vozač in mehanik z izvrstnimi, dolgoletnimi spričevali, dobro opisan, za razne vozove, dobi takoj dobro, stalno službo. Dopise z navedbo curriculum vitae na »Predilnica Tržič«. 6819

Velikega hlapca
neoženjenega, treznega in pridnega, ki se razume na vse gospodarstvo, išče za takoj večje posestvo na Gorenjskem. - Ponudbe upravi pod št. 6820.

Sijajno bodočnost
nudimo uradniku ali uradnici, ki vloži v dobro idoče podjetje v Ljubljani 50.000 Din ali več Zadostuje tudi jamstvo. Ponudbe prosimo upravi lista pod »Resnost« 6472

ZASTOPNIKE in ZASTOPNICE
za razprodajo srečk na obroke, išče Bančna poslovalnica BEZJAK v Mariboru. 5512

MEDIČARJA-
(slaščičarja) - prvovrstno moč, poštenega in zanesljivega, iščem. Naslov se izve v upravi pod: 6759.

VAJENCA
ki bi imel veselje do izučitve krojaške obrti, sprejme takoj RIJAVEC LEOPOLD, kroj. mojster, Ljubljana, Miklošičeva 7.

Učenec
ki ima veselje do galanterijske trgovine, s primerno šolsko izobrazbo in oskrbo pri starših, se takoj sprejme pri JANKO BALOH, Stari trg št. 5.

Natakarico
vsestransko pošteno, vešča nemščine - sprejme takoj hotel »Triglav« na Jesenicah. 6901

Sprejme se takoj
mizar, pomočnik
verziran v pohištvenem in stavbenem mizarstvu. — Ig. Gerden, stroj. mizarstvo, Šent Vid pri Stični, Dolenjsko. 6903

Pri županstvu občine Jezersko je prosto mesto
občin. tajnika in sluge.
Nastop takoj. — Podrobnosti se dobijo pri tamošnjem obč. uradu. 6911

Krojaški pomočnik
samo prvovrstna starejša moč, ki je bil v inozemstvu v boljših ateljejih, se sprejme takoj. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6862.

Slovenska družina v Beogradu, trije člani, išče
SLUŽKINJO
ki zna kuhati. Plača dobra, nastop lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Častnik 85«.

KONTORISTINJA
pridna in brza strojepiska, se sprejme; prednost imajo s popolnim znanjem srbohrvaščine in madžarščine. Ponudbe z navedbo prakse, vseh podatkov in zahtev plače na Poštni predal 113 v Ljubljani. 6784

Mesar. vajenca
takoj sprejme s hrano in stanovanjem Jože Jelenc Spodnja Šiška, Celovška cesta št. 54. 6758

Poslovodjo
iščem za dobro vpeljano gostilno s sobami v Novem mestu. — Prednost imajo oni kavcije zmožni prosilci, katerih soproge so vajene gostilničarskega obrta. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Gostilna Novo mesto« štev. 6934.

MESARSKEGA POMOČNIKA
dobro izvežbanega, ki je zmožen izdelovati tudi mesne izdelke, sprejmem takoj. Plača po dogovoru. Josip Musar, mesar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 61.

Pouk

POSTANETE TEHNIK
risar, mojster itd., s pomočjo tehn. študij na domu (Fernstudien) — vse smeri. Obširni prospekt 10 Din. Lycée Industriel, Rue Enseignement, 37. Liége, Belgija.

Dipl. učiteljica
poučuje nemščino, francoščino in angleščino. — Šelenburgova ulica 4/I.

Klavir in teorijo glasbe
poučuje priznan glasbenik na Viču, Rožni dolini in Glincah; cena zmerna. - Naslov v trgovini gosp. Završnika. 6845

G. Roza Gallatia
Poljanska cesta št. 18, prične s poukom v klavirju 15. septembra.

Violončello
poučuje zopet prof. Teršnig, član opere. - Pojasnila na Rimski cesti 18/II.

FRANCOŠČINO in KLAVIR
poučuje zopet Aneta Potočnik, spec. izprašana učiteljica. — Vpisuje vsak dan od 1—5 ure. Mirje, Groharjeva cesta, vila »Bizovičar« pri mostu

KLAVIR, nemščino (konverzacija) in francoščino poučuje gospodična. Naslov v upravi: štev. 6928.

Flavto poučuje Rajko Stojec, Resljeva cesta 12 - Ljubljana.

Drž. konc. zaseb. učilišče
za strojepisje
GITA PETAČ, Ljubljana, Valvazorjev trg 6, pritlič. (naspr. Križevniške cerk.).

Dana Golia-Koblerjeva
privat. klavirske ure.
Informacije vsak dan od 11. do 1. ure. — Mestni trg št. 7/III. — Ljubljana.

STANOVANJE ZASTONJ
onem, ki bi poučeval dijaka II. mešč. razreda. Ponudbe na trgov. Pintar (za Rotha), Ljubljana VII, Celovška cesta 89.

Dijaki

DIJAKINJA
ali gospodična se sprejme na stanovanje in hrano pri družini brez otrok. Naslov v upravi »Slovenca« v MARIBORU.

Dva dijaka
sprejmem na stanovanje in hrano. — Cena nizka. Ivana Prezelj, Cerkvena ulica 21, II. nadstr. št. 34

2 ali 3 DIJAKI
se sprejmejo na stanovanje s hrano ali brez nje. Poizve se: Kodeljevo 246, trgov. Troha. 6933

ZA DIJAKE
nudi po izvanredno nizki ceni dobro hrano brezalkoholna jedilnica pri Mariji Pevec, Medvedova cesta 9, Spod. Šiška, v bližini gorenj. kolodv.

Stanovanja

Meblov. soba
z električno razsvetljavo ter hrano ali brez nje, se odda takoj. Naslov v upravi lista pod št. 6942.

VELIKA SOBA
opremljena, z električno razsvetljavo, v sred. mesta, blizu univerze, se odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6849.

Preprosto DEKLICO
sprejmem na stanovanje in hrano za Din 550.—. Naslov v upravi: št. 6941

Gospod se sprejme takoj na hrano in stanovanje. — Zelena jama 139. 6808

2 PRAZNI SOBI
iščem za shrambo pohištva v mestu. Plačam naprej ali dam posojilo. Ponudbe na upravo pod šifro: »Pohištvo« 6945.

Dve sobi
prazni ali opremljeni, v sredini mesta, event. s predsobo — iščem takoj ali 15. septembra. Ponudbe na upravo pod: »15. september« 6937.

V najem

Pisarniško sobo
v visokem pritličju odda takoj Pokojninski zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

Obrtniki pozor!
V najem se da HIŠA z gostilno ter vsem gospodarskim poslopjem, nekaj njiv in travnikov, pripravno zlasti za mesarje, ker je 9 vasi brez mesarja. — Natančneje se poizve pri lastnici v Žirovnici št. 6, Gorenjsko.

Malo kmetijo
v prometnem kraju, vzamem v najem, kjer bi izvrševal tudi krojaštvo, evt. prevzamem mežnarijo pri župniji ali večji podružn. Ponudbe upravi pod: »Krojač« 6773.

V najem iščem MALI LOKAL
za specerijsko trgovino, s stanovanjem blizu železnice. — Oženjen, brez otrok. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru pod šifro: »Lokal«.

V najem oddam DELAVNICO
pripravno za mehanika ali ključavničarja — z orodjem opremljeno, na promet. prostoru v mestu Slov. Bistrica, kjer še ni mehanika. Ivan Polanec, Slov. Bistrica. 6936

1 hlev - 2 šupi
s podstrešjem za seno ter zraven spadajoče stanovanje v Šiški, Celovška cesta, oddam takoj. - Vprašati: Jos. Vodnika dediče — Ljubljana VII., Celovška cesta 42. 6915

Posestva

Posestvo
KUPIM — z 10 do 30 oralov zemljišča, dobrim stanovanjskim in gospodarskim poslopjem v bližini železniške proge. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »RESEN KUPEC« štev. 6893.

Na Vrhniki kupim hišo
pripravno za trgovino. — Ponudbe z navedeno ceno pod: »Primorec 1916« na upravo »Slovenca«.

Hišo prodam
zaradi preselitve. Vse v dobrem stanju. Cena 70 tisoč dinarjev. - Strniša, kroj., Fužine 18 p. Ljublj.

Lepo posestvo
travniki, polje in hribi, pripravno za vsako obrt, gostilno, trgovino in žganjekuho, je naprodaj. — Poizve se v Vižmarjih v restavraciji pri kolodvoru.

Gostilna
dobro idoča, na zelo prometni točki, s krasnim posestvom, z vsem živim in mrtvim inventarjem — zaradi bolezni naprodaj. Naslov v upravi št. 6779.

Posestvo
za 8 glav živine, z letošnjimi pridelki, blizu Celja, v večji vasi, se kupi. — NAPRODAJ sta dve manjši HIŠI v Kranju in v bližini Kranja ter na Javorniku več hiš z vrtovi in manjših posestev. - Naprodaj tudi mnogo manjših in večjih POSESTEV na Gorenjskem. — L. REBOLJ — KRANJ.

POSESTVO
naprodaj ali v najem, pet minut od postaje ali farne cerkve. Odda se po nizki ceni zaradi selitve v Ameriko. Naslov pove uprava pod številko 6920

Hišo prodam
s 6 stanovanji za 90.000 Din v Zgornji Šiški 152

HIŠA v sredini mesta Celje, zgrajena l. 1913., s štirimi modernimi stanovanji, z veliko kletjo in dvoriščem, pripravna za vinsko trgovino, naprodaj pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Pojasnila se dobe pri: Ivanu Inocente, Postojna

Kdo kupi?

Lepe pse
nemške ovčarske pasme, 6 tednov stare, s prvovrstnim rodovnikom, oddam po 500 Din komad ter eno PSICO, istotako 6 tednov staro, za 200 D. - Event. dopise je poslati na Oddelek finančne kontrole v Kranjski gori.

Proda se 2-sedežni »Citroen«
za Din 13.000, »Wanderer« za Din 26.000 in več 6 sedežnih voz od Din 26.000 do 58.000, vsi v porabnem stanju pri A. LAMPRET — Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.

PES - VOLČJAK
1 leto star, zelo dober čuvaj, poceni naprodaj. Moste (Zelena jama), Tovarniška ulica 130.

Semen. pšenico
dobite pri FRAN POGAČNIKU, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Mizarji!
Bukove in hrastove plohe in deske, popolnoma suhe, ima stalno v zalogi Družba Ilirija, Dunajska cesta 46, poleg Iv. Zakotnika. Telefon 2820.

Več mladih **PRAŠIČKOV**
prvovrstne pasme, ima naprodaj F. ŠKERJANEC — p. Radomlje.

Naprodaj je 150 hrastovih DROGOV
za napeljavo elektrike. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6898.

Kratek KLAVIR
dobro ohranjen, prodam. Naslov v upravi: št. 6929

Bukovih hlodov
250 m³, prodam najvišjemu ponudniku. - Prodam tudi 200 m³ SMREKOVIH DESK, 25 mm, ter raznovrstni drugi les. - Vprašanja z navedbo cene pod »Lepo blago« štev. 6902 na upravo »Slovenca«.

ŠTUDA - trg Domžale - ima naprodaj večjo količ.
fižola.
Kupci, ne zamudite časa!

HARMONIJ
6 oktav, jako dobro ohranjen, se proda za 2500 Din. - Dopise prosim pod »HARMONIJ« na podružnico »Slovenca« v Celju.

Konj in kočija
ter nov PIANINO (klavar) naprodaj. Poizve se na Sv. Petra cesti št. 7.

Kratek klavir
dobro ohranj. in lestenec prodam. Ponudbe upravi pod šifro: »Kratek« 6930

KOČIJA
polkrita, dobro ohranj., se takoj proda. Naslov v upravi pod štev. 6828.

Otava (košnja)
naprodaj. - Ižanska c. 52.

PRODAM ČEBELE,
9 A.-Ž., na 9 okvirjev, z mladimi maticami, zadostno preskrbljeni za zimo. Cena po dogovoru. Godec Franc, Malanoga št. 3, p. Kresnice-Jevnica

Kdo proda?

Kupim kovinsko
stružnico
rabljeno, dobro ohranj. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Stružnica«.

Hrastove hlode
debelina od 20 cm naprej, kupuje v vsaki množini par. žaga V. SCAGNETTI — Ljubljana.

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah »erne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica štev. 3

Fižol, lečo. suhe gobe
in druge deželne pridelke kupi po najvišji dnev. ceni FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska c. 36.

Stroje
rabljene in stavljene izven obrata, transmisije in kotače za pogon (Riemenscheiben), parne cevi itd., kupuje v vsaki količini »CALIN« k. d., Zagreb, Mandalićina 1. 6568

Staro železo
in kovine kupuje FR. STUPICA, železnina v Ljubljani. 6744

Doberman. Kupim mladega, dresiran., popolnoma čistokrvnega, po možnosti rujavega. - Ponudbe pod »Doberman 6848« upravi.

Kupi se 1 do 1½ tonski
TOVORNI VOZ
dobre znamke, v brezhibnem stanju. Informacije pri: A. LAMPRET, Ljubljana, Dunajska 22.

Kupim vsako množino
bukovih drv
za kurjavo, lesne odpadke, franko vagon Postumia ali Piedicolle. Ponudbe z navedbo cene v nemškem ali italijanskem jeziku na Silverio Bassilio, Udine — Via dei Campi 9 6624

Pozor polharji!
Iščem ŽIR v naravi ali pa tudi v olju, 1 ali 2 kg Plača se dobro. Žir je poslati ali pa osebno prinesti Bavdažu, portirju Ljubljanske kredit. banke v Ljubljani. 6831

Naša obrt

GODEC na chromatično harmoniko išče gostilno, kjer bi ob sobotah in nedeljah igral. Poučuje tudi harmoniko in je pripravljen za vsako gostijo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 6925.

A. GASTRAUN
TRGOVINA DEŽNIKOV
LJUBLJANA
PREŠERNOVA UL. ŠT. 42

ŠTAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
Sv. Petra c. 13

Pozor društva!
O prilikah 25- in 50-letnic i. dr. slavnost. prireditvah se najtopleje priporoča za fotografiranje skupin Foto-atelje D. ROVŠEK, Ljubljana, Kolodv. ul. 34. — Za prvovrstno delo se jamči. Cene solidne

Oves in koruzo
kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24
Veletrgovina z žitom

Pletilni stroji
patent »Ideal« do sedaj neprekosljivi. šival. stroji za pletenine, navijalni in krtačni aparati, železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. — Pouk s stanovanjem v hiši FRAN KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Žimnice
modroce, postelje mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

I. VARDIAN
Sisak 53. Hrv.

Cenike pošljem brezplačno
Priporoča svoje najboljše
Tamburice

Elektro instalacije
izvršuje ALOJZ ARHAR, Sp. Šiška, Celovška cesta 80. Solidno delo, cene zmerne - Istotam se sprejme VAJENEC.

Volna - bombaž
za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Židovska 4

»HIPNOTIZEM, sugestija, couëtizem«
Poljudno-znanstvena razprava na temelju najnovejših izkušenj modernega dušeslovja. - Izredno zanimivo za vsakega. — Din 28.— po »Veda in znanost«, CELJE, Razlagova ulica 8 b. 6683

V Mariboru
kupite po zmernih cenah pri IGO BALOHU Vetrinjska ulica štev. 18, priporočeno kravate, klobuke, nogavice ter galanterijo in parfumerijo.

Vinotoč Halbärth MARIBOR
Trubarjeva ulica — Pot na Kalvarijo, desno.

J. Stjepušin
Zagreb, Jurjevska 57
priporoča najboljše tamburice, partiture, strune, ole in vse potrebščine za vse glasbila
Odlikovan na pariški razstavi
Cenik franko.

Pozor! Vinotoč
letnika 1920. in 1926. Filipa Galunder na Gaju (pri Zgor. Sv. Kungoti). Izvrstna in pristna kapljica ter dobro okrepčilo tudi za abstinente.

SNEŽNE ČEVLJE
sprejema v popravilo vsled bližajoče se sezone že sedaj tvrdka M. Trebar, Sv. Petra cesta 6, in Prešernova ulica 30.

Iščem družabnika -co
ki razpolaga z lokalom in vpeljano trgovino, event. prevzamem vodstvo. Ponudbe upravi pod št. 6459.

Trgovina
meš. blaga, 2 lokala, 1 skladišče, se odda. Prevzeti je samo malo zalogo svežega blaga. Nahaja se v malem industrij. mestu na glavnem trgu. — Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 6829. Prostor pripraven tudi za drugo podjetje.

Vata in odeje
na zalogi. Odeje se sprejmejo v delo. — ROŽNA ULICA 19. 6926

Polhove in krtove kože
KUPUJE
krznarija L. ROT
Ljubljana,
Mestni trg štev. 9.

Abonente
sprejme na dobro meščansko hrano restavracija »Pod skalco«, Mestni trg št. 11. Kuhinja je pod vodstvom gospe Fanike Košakove, svoj čas gostilničarke pod Gabrom. Vabijo se tudi ostali gosti, kateri želijo dobro jesti in piti.

Družabnika
agilnega manufakturista, s kapitalom ca. 150 do 200.000 Din ali pa, ki mu je na razpolago blagovni ali denarni kredit v isti visočini, iščem za takoj v dobro vpeljano, 15 let obstoječo trgovino. Letni promet do 5 milij. dinarjev. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prijetno poslovanje« št. 6789.

Rokodelci in industrijalci pozor!
Ne zamudite ugodne prilike za nakup mizarskega, ključavničarskega, sodarskega in drugega orodja. V zalogi so tudi strojna tesnila, vodokazi in brusilni aparati. Vse prodaja le še kratko dobo globoko pod dnevnimi cenami Uprava konkurzne mase Od Koutny, Ljubljana, Aleksandrova cesta.

V Mariboru
kupite galanterijo, drobnarije, parfumerije, vrvarske in pletarske izdelke - najugodneje pri - DRAGO ROSINA Vetrinjska ulica štev. 26.

Pristna
dalmatinska vina
domača kuhinja. - RIBE po zmernih cenah pri I. TRGO, MARIBOR Petrinjska ulica štev. 3.

Pljuča! - Zdravniški zavod (Anstalt) dr. Pečnika za pljučne bolezni, na gori Jánina, obč. Sečovo, p. R. Slatina. Prospekt 3 D.

Najboljša reklama so oglasi v „Slovencu"!

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica: 50,000.000 Din
Rezervni zakladi ca.: 10,000.000 Din

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta
podružnice in agencije: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Prevalje, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst.
Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle

Brzojavni naslov: Banka Ljubljana
Telefon štev.: 261, 413, 502, 503 in 504

„UNDERWOOD“ pisalni stroj ima svetovni sloves, nad 2.000.000 strojev v prometu, nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši. LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I. Telefon st. 2980

LJUDSKA POSOJILNICA
registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani
obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. - Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.
Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov dinarjev

Prvovrstne glasbene inštrumente
kakor gosli, citre, kitare in tamburice ima vedno v zalogi specialna delavnica za godala v Celju VACLAV SCHRAMM.
Velika zaloga pihal v prvovrstni izdelavi. Najfinejše strune in nadomestni deli za vsa godala. Garantirano strokovnjaška in promptna popravila vseh instrumentov. - Največja delavnica te vrste v Sloveniji. - Najnižje cene.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

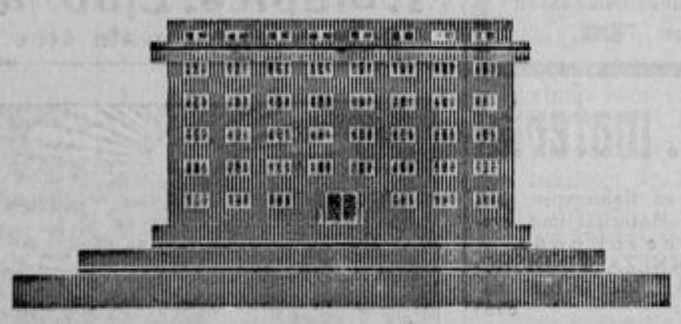

KLIŠARNA
IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE, ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPIJE, KOMBINIRANE KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFINEJŠI PAPIR, KLIŠEJE PO SLIKAH, PERORISIH IN RISBAH, ROKOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA ENO- IN VEČBARVNI TISK RAZGLEDNIC, DALJE REKLAMNE SLIKE, VINJETE

Družba Ilirija
premog - drva - koks - oglje.
Pisarna in skadišče
Dunajska cesta 46, poleg Iv. Zakotnika.
Telefon št. 2820. Telefon št. 2820.
Naročila sprejemajo tudi sledeče trgovine: Pavlin Fran, Gradišče 3. Jančar Ivan, Miklošičeva cesta 4. Leben Franc, Poljanska cesta 27. Kač Franc, Dunajska cesta 1 b, poleg Kreditne banke. Velkavrh Antonija, trafika, Sv. Jakoba trg 9. Mrak Emil, Pot v Rožno dolino. 6833

✝

Ing. PAVEL KRYL, profesor Tehniške srednje šole, naznanja v svojem in v imenu svoje soproge VERE, da se je njuna edinka

VIDICA

v petek dne 2. sept. ob 19. uri preselila med nebeške krilatce. — Pogreb naše ljubljenke se bo vršil v nedeljo 4. sept. t. l. ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Florijanska ul. 21, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. septembra 1927.

Žalujoči ostali.

Zahvala. Ob priliki izgube naše ljube sestre, tetke, svakinje

Erne Fleischman

se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so ji ob njeni zadnji uri na strani stali, in ki so poklonili lepe šopke in drugo ter jo spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 4. septembra 1927.

Rodbina Fleischman.

Cenejše kot pri
RAZPRODAJAH
se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR. Glavni trg štev. 17

Najstarejša tovarna
pohištva
I. I. Naglas v Ljubljani,
Turjaški trg štev. 6
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

Inserirajte v „Slovencu“!

Prvovrstno delo,
Zmerne cene,
To je naše geslo!
KNJIGOVEZNICA K. T. D.
Črtalnica in tvornica poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Priporoča se Vam, da si pri nakupu pohištva ogledate prvovrstne spalnice, jedilnice, kuhinje in dr. pohištvo. Cene konkurenčne. Točna postrežba. Zahtevajte cenik.
ANDREJ KREGAR tovarniška zaloga pohištva
ŠT. VID nad Ljubljano (nasproti kolodvora Vižmarje)

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru r. z. z o. z.
Stolna ulica 6
Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved 8%

Pozor!
Velika izbira dvokoles, motorjev, vsakovrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pneumatike po zelo znižani ceni. Posebni oddelki za popolno popravo, emajliranje, poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franko.
„TRIBUNA“ T. D. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška 4.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D., LJUBLJANA
prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo
Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.
Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 16/I.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopju)
Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujemi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.
Brzojavke: Kredit Ljubljana
Tel. 2040. 2457. 2548; interurban 2706. 2806

Mark Twain:

Kraljevič in siromak. [2]

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Čez nekoliko časa je Tomažek osnoval med tovariši pravcati kraljevi dvor! On je bil seveda kraljevič, njegovi prijatelji in drugi tovariši so pa bili straže, kraljevi strežaji, nadkonjarji, velikaši in dvorne gospe in kraljeva družina. Vsak dan so tega namišljenega kraljeviča sprejeli z imenitnimi ceremonijami, ki jih je Tomažek posnemal po romantičnih knjigah. Vsak dan so na kraljevem zboru prerešetavali važne zadeve svojega namišljenega kraljestva in vsak dan je namišljeno kraljevičevo veličanstvo izdajalo povelja namišljenim vojskam, mornaricam in podkraljem.

Ko je bilo tega igranja konec, pa se je podal v svojih capah na ulico, priberačil nekoliko par, pojedel svojo borno skorjico, prejel svoje običajne batine in kletvice, nato pa je legel na svojo gnilo slamico in zopet sanjal o svoji prazni visokosti.

Še vedno pa ga je obhajala želja, da bi vsaj samo enkrat videl resničnega kraljeviča, živega in iz mesa; in ta želja je postajala dan za dnevom, teden za tednom silnejša, tako da je naposled udušila vse druge želje in mu postala pravcata strast.

Nekega dne meseca januarja je na svoji vsakdanji beraški poti obupno taval po mestu; uro za uro je bosonog in premražen stopal po ulicah in pogledoval skozi okna krčemskih kuhinj in se hrepeneče oziral po strašanskih kosih svinjetine in drugih jedi, ki so se mu vse dozdevale kot slaščice za angelje; namreč samo po tem, kakor so dišale, kajti fante ni bil še tako srečen, da bi bil kdaj pokusil kaj podobnega. Pršelo je, mrzlo je bilo in megleno; bil je prav otožen dan. Pod noč je prišel Tomažek domov tako premočen in utrujen in lačen, da sta celo oče in stara mati opazila, kako bedno je bilo njegovo stanje, in sta bila ganjena — seveda po svoje. Neutegoma sta ga nabunkala in ga nagnala spat. Vsled bolečin in gladu, preklinjanja in pretepa po hiši dolgo ni mogel zaspati; naposled pa so njegove misli splavale v daljine, bajne dežele in zaspal je v družbi kraljevičev, ki so bili vsi v zlatu in draguljih in so bivali po prostranih palačah, kjer so se jim strežaji priklanjali in hiteli izvrševati njihove ukaze. In kakor po navadi se mu je zopet sanjalo, da je bil on sam tak kraljiček.

Vso noč ga je obdajal ves sijaj in blesk kraljevega dostojanstva; stopal je v morju luči med velikaši in visokimi gospemi, dihal vase dišave, poslušal sladko godbo in odgovarjal na spoštljive poklone blesteče množice dvornikov s tem, da se je sedaj nasmehnil, sedaj prikimal s kraljevo glavo.

Ko pa se je zjutraj prebudil in gledal vso bednost okoli sebe, so sanje vplivale nanj kakor vselej: še tisočkrat bolj je občutil vso umazanost, ki ga je obdajala. Nato pa ga je obšla bridka žalost in grenke solze so ga zalile.

Tretje poglavje.

Tomažek sreča kraljeviča.

Tomažek je lačen vstal in jo lačen mahnil od doma, misli pa so mu bile še vedno polne bleska in sijaja njegovih sanj. Taval je po mestu semintja in skoraj ni vedel, kod je hodil in kaj se je godilo okoli njega. Ljudje so se dregali okoli njega in nekateri so ga nagnali z osornimi besedami; ampak zamišljenega fanta se ni nič prijelo. Sčasoma se je znašel v nekem predmestju. Na to stran mesta še ni bil nikoli prišel tako daleč od doma. Ustavil se je in nekaj časa razmišljal, nato pa se je zopet udal svojim domišljijam in se podal izven mestnega ozidja. Dandanašnja slovita ulica Strand sicer ni bila več navadna cesta na deželi, ampak ljudje, ki so tam bivali, so po vsej sili trdili, da je mestna ulica; na eni strani so res stale hiše v precej sklenjeni vrsti, na drugi strani pa je bilo samo nekoliko raztresenih velikih poslopij; to so bile palače bogatih plemenitašev s prostranimi, krasnimi vrtovi, ki so se razprostirali vse do reke — ves ta kraj je dandanes seveda popolnoma zazidan.

Tomažek je kmalu dospel v neko vas, kjer je počival ob lepem križu, ki ga je bil svoje dni postavil neki kralj; nato pa je počasi stopal po mirni, lepi cesti naprej, mimo krasne palače velikega kardinala proti vse bolj mogočni in veličastni palači v majhni daljavi — Westminster. Tomažek je z odprtimi usti zavzet zijal v ogromno zgradbo s temačnimi braniki in stolpi, orjaška kamenita vrata s pozlačeno ograjo, pred katero so stali velikanski levi iz granita, grb in druga znamenja angleškega kralja. Ali se mu navsezadnje izpolni srčna želja njegove duše? Saj to je bila v resnici kraljeva palača. Ako mu je bilo nebo milo, ali ne bi mogel upati, da bi sedaj videl kraljeviča — resničnega kraljeviča iz krvi in mesa?

Ob vsaki strani pozlačnih velikih vrat je stal živ kip — to se pravi, postaven, nepremičen vojak, oblečen od nog do glave v blesteč oklep iz jekla. V spoštljivi oddalji je stalo mnogo kmetov in meščanov, ki so čakali, da bi jim naključje naklonilo srečo, da bi videli še kaj več, mogoče celo kralja. Skozi druga, nič manj krasna vrata, ki so vodila skozi ograjo, obdajajočo kraljevo palačo, so prihajale in odhajale bleščeče kočije z gospodo znotraj in strežaji zunaj, vse v zlatu.

(Dalje sledi.)

—oo—

LJUDSKA KNJIŽNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23. zvezek. A. Sheehan, Nedlag. Povest irskega dekleta 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby, Hanka. Lužiško-srbska povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hči cesarja Montezume (v tisku). — 26. zvezek C. Lorenzini, Storžek in njegovo burkasto življenje. 14 Din, vezano 22 Din — 27. zvezek. Pregelj, Otroci solnca (v tisku).

Moderni svet Ljubljane zahteva modernih oblačil.

Ker hočemo tej upravičeni zahtevi popolnoma vstreči, smo preselili svojo trgovino damske konfekcije ter konfekcije za gospode **v Stritarjeva ulico štev. 9** (vogal pri frančiškanskem mostu) kjer

otvarjamo novo trgovino najmodernejše konfekcije ter modnih potrebščin za gospode in dame.

O finem okusu, izdelku, kakovosti ter o naših nizkih cenah, prosimo cenjeno občinstvo, da se osebno prepriča v novih naših trgovskih lokalih in izložbah. Pri nas je odslej najugodnejši nakup najmodernejših in najelegantnejših oblačil ter modnih potrebščin za gospode in dame.

Vabimo! **Fran Lukić, Stritarjeva ulica štev 9.** Vabimo!

Važno za trgovce-izletnike

Dne 21. septembra 1927 nastopi največja in najhitrejša veleladja sveta »Saturnia« z motornim pogonom, last parobrodne družbe Cosulich Line v Trstu, svojo prvo vožnjo. — Potniki za luke: Neapelj Marseille, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos-Aires se sprejemajo pri zastopniku SIMON KMETECU, Ljubljana, Miklošičeva cesta štev. 13. 6474

„Spectrum" d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII
Medvedova ulica 38, telefon 343
Zagreb, Beograd, Osijek. Središnjica: ZAGREB.
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklevanje v med. Fina, navadna ogledala.

Najboljše šolske violine,

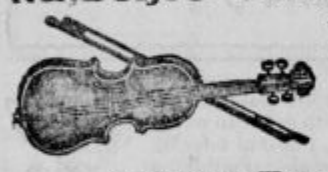

vsa godala, potrebščine in strune dobite le pri muziku-strokovnjaku bivšem učitelju Glasbene Matice

Alfonz Breznik-u
Ljubljana, Mestni trg 3 (poleg magistrata).

VAŠA OBLEKA
bode izgledala zopet kakor **nova**, ako jo pustite **kemično čistiti** v **tovarni**
JOS. REICH
LJUBLJANA
Tovarna: Poljanski nasip 4—6
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.
Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.
Barvanje oblek v različnih barvah.

15 letno jamstvo
Svetovno znani najboljši šivalni stroj je edino le **Stoewer** za rodbinsko in obrtno rabo.
ZALOGA
L. BARAGA, Ljubljana
ŠELENBURGOVA ULICA 6/I
Telefon štev 2980.

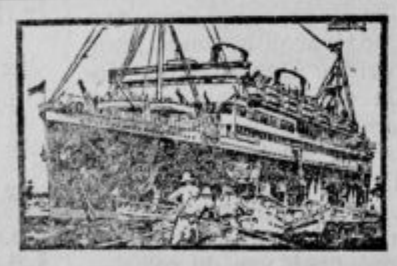

Kraljevska angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo - Uruguay - Argentinijo in KUBO - CHILE - PERU.
Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku:
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 26

Telefon štev. 16 — Ustanovljena l. 1889 — Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vloženega denarja nad 250 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)
Ljubljana
Prešernova ulica

Stanje vloženega denarja nad 1000 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Važno za krojače! Izšla je nova, velika
Knjiga krojaštva
za samouke v prikrojevanju. Tretja, prenovljena izdaja v slovenskem jeziku. - Dobi se pri
A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7.
Zahtevajte opis knjige!

Granitni tlakov. material

JE NAPRODAJ — pripraven za tlakovanje cest, tovarn, dvorišč, prelazov etc. Materijal ima kremene žile ter se zaradi tega poceni odda. — Pojasnila daje OSKRBNIŠTVO KNEZA WINDISHGRAETZA V SLOV. KONJICAH, kjer je tudi materijal na ogled. 6783

Baržun svetovne znamke
„LINDEN".
Prvovrstna kakovost, zajamčene barve!
V zalogi tvrdke
A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA.

Najboljši šivalni stroj je edino le
GRITZNER IN ADLER
za dom, obrt in industrijo ter švicarski pletilni stroj
„DUBIED"
Istotam v zalogi pisalni stroji
„URANIA"
Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vodo
Najlepše opreme. Nizke cene.
Tudi na mesečna odplačila.

Stiskalnice in mlini za sadje in grozdje, kotli za žganje
po najnižjih cenah pri tvrdki
Fr. Stupica, Ljubljana,
Gosposvetska cesta štev. 1.

Stanko Florjančič
trgovina z železnino
Sv. Petra cesta 35 — Podružnica v Šiški
Velika izbira! Nizke cene!

Najboljši dokaz za dobro kakovost
LUBAS-harmonik
je to, da hoče ponarejati naše harmonike vsak izdelovalec in tovarnar harmonik, pa vendar le ne more napraviti prvovrstnega kakovostnega dela. Kupite torej le
izvirne Lubas-harmonike
F. LUBAS & SIN, izdelovalec harmonik, Celovec (Avstrija).

Ob začetku šolskega leta!

Nova založba

r. z. z o. z.
v Ljubljani na Kongresnem trgu
priporoča staršem in dijakom svojo bogato zalogo
vseh šolskih potrebščin
knjig, zvezkov, tintnikov, pisalnega in risalnega orodja, map, torbic, oprtnikov, aktovk, računal in vseh potrebščin za tehniko in trgovske šole i. t. d.
Pri večjem nakupu daje odjemalcem primeren popust.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka — **Ljubljana, Miklošičeva cesta 10** — Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000·—, vloge nad Din 250,000.000·—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji. Obveznica vojne odškodnine nominale Din 1.000.— **n. pr. stane pri sedanjem tečaju skupno samo Din 385.—, plačljivo v 11 mesečnih obrokih po Din 35·—.**
Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **sreč k Državne razredne loterije.**

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karol Čeč. Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec. Urednik: Franc Terseglav.